

Säästöpankkiryhmän

TOIMINTAKERTOMUS JA IFRS-TILINPÄÄTÖS

31.12.2021

Säästöpankki

SISÄLLYS

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TOIMINTAKERTOMUS	3	VARAT	116
Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajan katsaus	4	Liite 18: Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu.....	117
Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä	6	Liite 19: Käteiset varat	119
Toimintaympäristön kuvaus	7	Liite 20: Lainat ja saamiset.....	119
Säästöpankkiryhmän tulos ja tase	10	Liite 21: Johdannaiset ja suojauslaskenta	121
Vakavaraisuus ja riskiasema	13	Liite 22: Sijoitusomaisuus	123
Luottoluokitukset	18	Liite 23: Henkivakuutustoiminnan varat	125
Säästöpankkiliitto osk:n hallintoneuvosto, hallitus ja tilintarkastajat	19	Liite 24: Sijoitukset osakkuusyhtiöissä	126
Muu kuin taloudellinen raportointi.....	20	Liite 25: Aineelliset hyödykkeet.....	128
Toiminta ja tulos liiketoimintasegmenteittäin	26	Liite 26: Aineettomat hyödykkeet.....	130
Olenneiset tapahtumat tilinpäätöspäivän jälkeen.....	28	Liite 27: Laskennalliset verot	132
Vuoden 2022 näkymät.....	29	Liite 28: Muut varat.....	135
SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN IFRS-TILINPÄÄTÖS	31	VELAT JA OMA PÄÄOMA	136
Säästöpankkiryhmän tuloslaskelma.....	32	Liite 29: Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	137
Säästöpankkiryhmän laaja tuloslaskelma	33	Liite 30: Velat luottolaitoksille ja asiakkaille.....	137
Säästöpankkiryhmän tase	34	Liite 31: Liikkeeseenlasketut velkakirjat	138
Säästöpankkiryhmän rahavirtalaskelma	35	Liite 32: Henkivakuutustoiminnan velat.....	139
Säästöpankkiryhmän oman pääoman muutoslaskelma.....	37	Liite 33: Velat, joilla on huonompi etuoikeus.....	141
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET	38	Liite 34: Varaukset ja muut velat.....	142
Liite 1: Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja tilinpäätöksen laajuudesta.....	39	Liite 35: Oma pääoma	143
Liite 2: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	41	MUUT LIITETIEDOT	145
Liite 3: Merkittävimmät johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin sisältyvät keskeiset epävarmuustekijät	54	Liite 36: Vakuudet	146
SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAISUUDENHALLINNAN PERIAATTEET	56	Liite 37: Taseen ulkopuoliset sitoumukset	146
Liite 4: Hallinnointiperiaatteet	57	Liite 38: Rahoitusvarojen ja -velkojen nettoutus.....	147
Liite 5: Riskienhallinnan ja vakavaraisuuden- hallinnan periaatteet	64	Liite 39: Käyvät arvot arvostusmenetelmän mukaisesti ...	148
TILIKAUDEN TULOS	92	Liite 40: Eläkevelka.....	154
Liite 6: Segmentti-informaatio.....	93	Liite 41: Vuokrasopimukset.....	156
Liite 7: Korkokate.....	97	Liite 42: Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	157
Liite 8: Palkkiotuotot ja -kulut, netto.....	98	Liite 43: Strukturoitujen konsolidoimattomien yhteisöjen tiedot	160
Liite 9: Sijoitustoiminnan nettotuotot.....	99	Liite 44: Lähipiiritiedot.....	161
Liite 10: Henkivakuutustoiminnan nettotuotot.....	100	Liite 45: Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat.....	163
Liite 11: Rahoitusinstrumenttien tuloserät	105	ALLEKIRJOITUKSET	164
Liite 12: Liiketoiminnan muut tuotot	106	TILINTARKASTUSKERTOMUS	166
Liite 13: Henkilöstökulut	106		
Liite 14: Liiketoiminnan muut kulut	107		
Liite 15: Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.....	108		
Liite 16: Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista.....	109		
Liite 17: Tuloverot	115		

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TOIMINTAKERTOMUS

1.1.–31.12.2021

SÄÄSTÖPANKKILIITTO OSK:N TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Säästöpankkiryhmän liiketoiminta sujui vuonna 2021 erittäin hyvin ja tulos on ennätystasoa. Korkokate jatkoi tasaista kasvuaan matalista koroista huolimatta ja erityisen nopeaa Säästöpankkiryhmän kasvu oli palkki-otutoissa. Toki kasvavan liiketoiminnan myötä myös operatiiviset kulut nousivat jonkin verran.

Sijoittaminen ja oman taloudellisen hyvinvoinnin pitkäjänteinen ja suunnitelmallinen kehittäminen kiinnostavat ihmisiä kenties enemmän kuin koskaan ennen. Se on todella hienoa. Kiinnostukselle on monta syytä. Ihmisillä on enemmän käytettävissä olevia varoja ja pandemiarajoitusten vuoksi näitä varoja on käytetty enenevässä määrin säästämiseen. Toki taustalla on monesti myös huoli tulevaisuudesta ja erityisesti eläketurvan varmistamisesta. Pitkäaikainen säästäminen onkin varmasti viisasta meille kaikille.

Kansainväliset osakemarkkinat kehittyivät vuoden aikana hyvin. Velkapääomamarkkina oli jonkin verran epäyhtenäisempi, mutta erittäin runsas likviditeetti piti sijoittajat kiireisinä myös siellä. Velkaemittäjälle vuosi oli edelleen suosiollinen juuri suuren likviditeetin ansiosta.

Yksi vuoden teemoista oli inflaation herääminen ja nopea nousu, jolle on montakin syytä. Talouden elpyessä öljyn hinta palautui kriisin aiheuttamasta kuopastaan. Lisäksi koronapandemia on suuresti sekoittanut tuotantoketjuja, aiheuttanut tuotantoseisokkeja ja supistanut tuotantokapasiteettia. Näitä on rahamarkkinoiden runsaan likviditeetin ohella pidetty inflaation lähteinä. Koska ne ainakin näennäisesti kuulostavat väliaikaisilta syiltä, myös inflaation nousun on oletettu olevan väliaikaista eikä ohjaukorkoja ole Euroopassa vielä nostettu. On kuitenkin olemassa selvästi riski siitä, että inflaatio on useamman vuoden teema ja siksi sijoitukset kiinteistöihin ja osakkeisiin voivat olla perusteltuja korkeista arvostustasoista ja tulevaisuuden ohjaukorkojen noususta huolimatta.

Säästöpankkiryhmä tarjoaa ajatuksia, vastauksia, välineitä ja tukea sijoittajille ja pitkäaikaissäästäjille. Keskeistä on katsoa pitkälle tulevaisuuteen ohi lyhytaikaisten heilahtelujen. Siksi määrätietoinen säästäminen kannattaa aloittaa ajoissa ja sitä kannattaa jatkaa suhdanteista huolimatta. Kyse on paljon enemmän ajasta kuin ajoituksesta, kuten on tapana sanoa.

Tomi Närhinen
Toimitusjohtaja Säästöpankkiliitto osk

Säästämisen ja sijoittamisen kasvaessa säästöpankkitoiminta on ajankohtaisempaa kuin kenties koskaan aiemmin.

Säästöpankkiryhmä haluaa tarjota asiakkailleen Suomen parhaan yhdistelmän digitaalisia ja kasvotusten tapahtuvia palveluja. Koronapandemia on vauhdittanut trendejä, jotka muokkaavat pankkien asiakaskäyttäytymisen muutosta. Asiakirjojen allekirjoitukset tapahtuvat jo nyt valtaosin sähköisesti, verkkotapaamisten määrä ja suhteellinen osuus asiakaskohtaamisista kasvaa jatkuvasti ja asiakkaat pitävät palvelujen laajaa saavutettavuutta tärkeänä. Kasvotusten tapahtuvaa palvelua ja digitaalista palvelua tukee erinomaisesti Säästöpankkiryhmän puhelinpalvelu. Voimmekin ylpeästi sanoa, että Säästöpankkiryhmällä on kokonaisuudessaan markkinoiden paras asiakaspalvelu. Sen eteen teemme ahkerasti työtä myös jatkossa.

Yritysten toimintaedellytykset ovat olleet kaksijakoiset. Pandemiatilanne heikkeni oleellisesti aivan vuoden lopussa, mutta valtaosa vuodesta oli selkeästi toipumista pandemian aiemmista aalloista. Toipuminen johti maailman talouden jyrkkään nousuun ja Suomi sai siitä oman osansa ja monet yritykset ovat tehneet ennätystuloksia. Ei kuitenkaan ole syytä väheksyä sitä, että

monet yritykset ovat myös kärsineet vakavasti pandemiasta. Erityisesti tiettyjen palvelualojen pk-yritykset ovat olleet vaikeuksissa, ja moni on jopa joutunut kokonaan lopettamaan toimintansa. Säästöpankkiryhmä on aktiivisesti tukenut pk-yrityksiä ja vahvistanut edelleen asemaansa pk-yritysten johtavana pankkikumppanina. Pk-yritysten rahoittaminen ja muut pk-yritysten pankkipalvelut kuuluvatkin Säästöpankkiryhmän vahvimpiin kasvualueisiin.

Vuosi 2022 on säästöpankkitoiminnan 200 vuotisjuhlavuosi Suomessa. Säästämisen ja sijoittamisen suosion kasvaessa säästöpankkitoiminta on ajankohtaisempaa kuin kenties koskaan aiemmin. Suhtaudumme tulevaisuuteen hyvin optimistisesti ja uskomme, että taloudellisen hyvinvoinnin vastuullinen, pitkäjänteinen kehittäminen tulee yhä kiinnostavammaksi yhteiskunnalliseksi teemaksi. Se antaa hyvän mahdollisuuden kehittää säästöpankkitoimintaa myös seuraavalle 200 vuodelle.

Tomi Närhinen
Toimitusjohtaja Säästöpankkiliitto osk

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄ JA SÄÄSTÖPANKKIEN YHTEENLIITTYMÄ

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 17 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Eurajoen Säästöpankki on eronnut Säästöpankkiliitto osk:n jäsenyydestä ja Säästöpankkien yhteenliittymästä 1.12.2021 alkaen. Samassa yhteydessä Eurajoen Säästöpankki on luovuttanut koko liiketoimintansa Oma Säästöpankki Oyj:lle, luovutuksen täytäntöönpanopäivä oli 1.12.2021. Irtaantumisen seurauksena Säästöpankkien Yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluvien säästöpankkien määrä väheni 18 pankista 17 pankkiin.

Liedon Säästöpankin ja Mietoisten Säästöpankin hallintoelimet ovat hyväksyneet liiketoiminnan luovutussuunnitelman mukaisen liiketoimintakaupan, jossa Liedon Säästöpankki ostaa Mietoisten Säästöpankin pankkiliiketoiminnan. Liiketoimintakauppa pyritään saattamaan loppuun alkuvuoden 2022 aikana.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma

TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS

GLOBAALI TALOUSTILANNE

Vuoteen 2021 siirryttiin orastavan optimistisissa taloustunnelmissa. Pandemia oli jyllännyt maailmalla jo yli yhdeksän kuukautta, mutta siihen oli kehitetty rokote, joka loi uskoa siihen, että pandemiasta päästään hiljalleen eroon. Vuonna 2021 maailmantalous elpyikin ripeästi. Kokonaisuutena esim. OECD ennustaa maailmantalouden kasvaneen 5,6 % vuonna 2021, mikä on nopein tahti vuosikymmeniin.

Kiinassa elpyminen käynnistyi ensimmäisenä ja pandemiaa edeltävä BKT:n taso saavutettiin jo vuonna 2020. USA:ssa elpyminen käynnistyi Eurooppaa ripeämmin nopeammin käynnistyneen rokottamisen myötä ja BKT:n lähtötaso saavutettiin vuoden 2021 toisella neljänneksellä. Euroalueen odotetaan saavuttaneen pandemiaa edeltäneen lähtötason vuoden 2021 lopulla.

Globaalisti talouden elpyminen oli erittäin nopeaa kevään ja kesän aikana. Syksyä kohti elpymisen nopein vaihe alkoi jäädä jo taakse, mutta taloudellinen aktiviteetti oli edelleen ripeää. Vuoden aikana nähtiin useampiakin koronaviruksen uusia tartunta-aaltoja, mutta merkittävää on, että niiden taloudelliset vaikutukset jäivät koko ajan pienemmiksi ja pienemmiksi. Viruksen kanssa on opittu elämään paremmin ja lisäksi vuoden mittaan nousut rokotuskattavuus vähensi tartuntatapausten ja vakavien tautitapausten yhteyttä.

Nopean elpymisen seurauksena taloudessa nähtiin erilaisia kapasiteettirajoitteita. Kysynnän voimakkaan kasvun myötä yritykset eivät ole pystyneet toimittamaan tuotteita entiseen tapaan, vaan monissa tuotteissa toimitusajat ovat venyneet. Lisäksi raaka-aineiden saatavuudessa on ollut haasteita ja logistiikkaketjuissa koronan aiheuttamia häiriöitä.

Näiden tekijöiden ja energian hinnan nousun myötä inflaatio kiihtyi vuonna 2021 nopeasti ja tasolle, joita ei olla nähty pitkiin aikoihin. USA:ssa inflaatio nousi jo lähes 7 %:iin. Euroalueella inflaatiopaineet ovat olleet maltillisempia, mutta täälläkin inflaatio on kiihtynyt lähes 5 %:iin – siis selvästi keskuspankin tavoitetasoa korkeammalle. Alkuun inflaation odotettiin olevan tilapäistä, mutta nyt vaikuttaa siltä, että hintojen nousu on vähän pidempikestoinen ilmiö.

Vielä alkuvuonna elänyt toivo siitä, että rokotuskattavuuden noustessa pandemia kuihtuisi, on osoittautunut vääräksi. Vaikka rokotteet suojaavat hyvin vakavilta tautitapauksilta, nähtiin loppuvuonna tartunnoissa jälleen

uusi aalto ja eri maiden sairaanhoidon kapasiteetit olivat kovilla. Tämän myötä jouduttiin jälleen ottamaan käyttöön uusia rajoitustoimia. Nämä rajoitustoimet iskevät erityisesti niille palvelusektorin aloille, jotka ovat kärsineet jo aiemminkin koronakriisin aikana eniten (esim. matkailu, tapahtumat, ravintolat). Rajoitustoi-
mien kokonaistaloudellinen vaikutus jäänee kuitenkin varsin rajalliseksi.

Loppuvuonna epävarmuus lisääntyi vielä lisää, kun taudista ilmeni uusi nopeasti leviävä omikronvariantti. Sen vakavuus on vielä epävarmaa, mutta ensitiedot viittaavat siihen, että tämä uusi variantti leviää helposti, mutta aiheuttaa vakavia tautitapauksia esimerkiksi deltavarianttia vähemmän. Kokonaiskuormitus sairaanhoidolle on vielä epäselvää.

KORKOYMPÄRISTÖ

Euroalueen lyhyet korot ovat pysyneet lähes muuttumattomina katsauskauden ajan. Pitkien eurokorkojen vuoden alusta käynnistynyt nousu pysähtyi kesän ajaksi, mutta jatkui edelleen toisella vuosipuoliskolla tasoittuen hieman vuoden lopulla. Koska euribor-korot ovat hallitseva korkosidonnaisuuden muoto antolainauksessa on näiden korkojen matala taso muodostanut haasteen pankkitoiminnan korkokatteelle katsauskauden aikana.

Euroopan Keskuspankin TLTRO-ohjelman runsas hyväksikäyttö on vähentänyt pankkien velkaemittointia tukkimarkkinoilla ja täten tukkurahoituksen kustannukset ovat pysyneet luottomarginaalien osalta matalina koko katsauskauden ajan.

SIJOITUSMARKKINAT

Sijoitusmarkkinat kehittivät suotuisasti vuoden aikana ja epävarmuustekijöiden kasvamisesta huolimatta. Pandemiatilanne, kiihtyvät inflaatio ja odotukset keskuspankkien rahapolitiikan muutoksista olivat keskeisiä teemoja sijoitusmarkkinoilla vuonna 2021. Osakekurssien positiivinen kehitys jatkui Euroopassa ja Yhdysvalloissa. Kehittyvillä markkinoilla osakekurssien kehitys oli maltillisempaa ja sijoittajien riskiottohalukkuutta heikensi erityisesti Kiinan kiinteistömarkkinoihin liittyvät huolet. Yrityslainojen riskimarginaalit pysyivät Euroopassa vakaina vuoden aikana, mikä osaltaan tuki yrityslainojen tuottoja. Valtionlainojen tuottoja heikensi pitkien korkojen nousu ja odotukset inflaation kiihtymisestä.

SUOMEN TALOUSTILANNE

Globaalin talouden tapaan, myös Suomen talous elpyi ripeästi vuonna 2021. Säästöpankkiryhmän ennusteen mukaan Suomen talous kasvoi 3,5 %, eli selvästi totuttua ripeämpää tahtia. Toki nopean kasvun selittää koronakriisistä toipuminen. Suomen talous on kokonaisuutena pärjännyt koronakriisin aikana hyvin; vuonna 2020 pudotus oli monia muita maita pienempi ja myös palautuminen on ollut kohtuullisen nopeaa. Suomen BKT:n kriisiä edeltänyt taso saavutettiin jo vuoden 2021 toisella neljänneksellä.

Talouden elpyminen on ollut laaja-alaista. Myös eniten iskuja ottanut palvelusektori on kokonaisuutena elpynyt varsin hyvin. Joskin yksittäisten alatoimialojen (esim. taiteet, viihde ja virkistys) tuotanto on edelleen selvästi kriisiä edeltäneen tason alapuolella. Teollisuus on toipunut ripeästi ja rakentaminen on ollut koronakriisin aikana ripeää.

Kotitaloudet ovat kokonaisuutena selvinneet koronakriisistä kohtuullisen hyvin. Vuonna 2021 työmarkkinoiden toipuminen on ollut odotuksia nopeampaa. Työllisyysaste on noussut jopa koronakriisiä edeltäneen tason yläpuolelle, ja työttömyysasteekin on painunut jo lähes koronakriisiä edeltävälle tasolle. Työmarkkinoilta kantautuukin viestejä työvoimapulasta ja avoimia työpaikkoja on paljon.

Koronakriisin aikana kotitalouksien säästämisaste on noussut ja kotitalouksille on jäänyt paljon rahaa säästöön. Vaikka yksityinen kulutus on palautunut, ei mitään suuria ”kulutusjuhlia” olla nähty. Osa kotitalouksista ehkä jättääkin nämä koronakriisin aikana kertyneet varat säästöön, kuten talletuksiin, rahastoihin ja osakemarkkinoille. Myös asuntomarkkinoille on ohjautunut kotitalouksien varoja ja asuntolainakanta on kasvanut koronakriisin aikana. Kuluttajien luottamuskeselyn mukaan kotitalouksien kokema oma rahatilanne on parantunut koronakriisin aikana.

ASUNTOMARKKINAT SUOMESSA

Asuntomarkkinoiden vahva kehitys on jatkunut tänä vuonna, vaikka loppuvuodesta on ollut havaittavissa, että kovin huuma on jo takanapäin. Kiteytettynä vuodesta 2021 voisi mainita, että asuntojen hinnat ovat nousseet tänä vuonna aiempaa laaja-alaisemmin ympäri Suomea, isojen asuntojen mm. omakotitalojen kysyntä on ollut vilkasta, kun taas vuokra-asuntojen kysyntä on ollut vaisua varsinkin pääkaupunkiseudulla. Edelleen aktiivisuutta asuntomarkkinoilla on ylläpitänyt lisääntyneen etätyön tuoma lisätilantarve ja halu parantaa asumistasoa, lisääntyneet säästöt ja alhainen korkotaso. Asuntokauppoja olisi varmasti tehty vielä enemmänkin, mutta moni asiakas on halunnut löytää ensiksi uuden asunnon

ennen nykyisen asunnon myynnin käynnistämistä. Tämä on padonnut tarjontaa. Jo vuoden 2020 syksyllä tarjonta laski merkittävästi, mutta esim. vuoden 2021 marraskuussa oli Etuovi-portaalissa kohdetarjontaa yli 11 prosenttia vähemmän kuin edellisen vuoden marraskuussa.

Ajanjaksolla tammi-marraskuu 2021 vanhojen asuntojen kauppamäärä kasvoi 15 % viime vuodesta ja viiden vuoden muutos on ollut 18,8 % (lähde: Kiinteistönvälitysalan keskusliiton Hintaseurantapalvelu, eli HSP). Vanhojen kerrostaloasuntojen kauppamäärä ko. ajanjaksolla kasvoi 24 %, rivitalojen 12,7 % ja omakotitalojen 12,5 %. Myydyissä vanhoissa asunnoissa kauppamäärät ovat kasvaneet muualla Suomessa (16,4 %) enemmän kuin suurissa kaupungeissa (13,4 %). Myös jokaisessa maakunnassa kasvu on ollut merkittävää viime vuoteen verrattuna.

Asuntomarkkinoilla vahva kehitys on jatkunut vuonna 2021, vaikka loppuvuodesta on ollut havaittavissa, että kovin huuma on jo takanapäin. Aktiivisuutta asuntomarkkinoilla on ylläpitänyt lisääntyneen etätyön tuoma lisätilantarve ja halu parantaa asumistasoa, lisääntyneet säästöt ja alhainen korkotaso.

Maakunnista voimakkain kasvu on ollut Kanta-Hämeessä, Keski-Pohjanmaalla sekä Kymenlaaksossa.

Kysynnän ylittäessä monin paikoin tarjonnan, on hintataso vahvistunut selkeästi. Vuonna 2021 PK-seudulla vanhojen kerrostaloasuntojen hintakehitys oli 5,8 % edelliseen vuoteen verrattuna. Sama vertailu osoittaa isoissa kaupungeissa (ei PK-seutu) 4,5 %, Turussa 8,5 %, Tampereella 6,3 % sekä Oulussa 1 %. Myös paikkakuntien sisällä hintojen kehityksessä on suurta hajontaa.

Rakennusteollisuus RT ry:n viimeisimmän lokakuun suhdannekatsauksen mukaan asuntotuotanto nousi vuonna 2020 vastoin odotuksia 40 500 asuntoon, kun asuntokauppa kävi loppuvuodesta poikkeuksellisen vilkkaasti. Uudisasuntokauppa jatkui vilkkaana myös vuonna 2021 ja arvio vuoden asuntotuotannosta on 44 000 asuntoa. Vuoden 2022 aloitusten määrän ennakoidaan laskevan 40 000 asuntoon. HSP:n mukaan vuoden 2021 aikana kiinteistönvälittäjien uudistaloasuntojen kauppamäärä on lisääntynyt 18 % edellisen vuoteen verrattuna. Valtaosa rakentamisesta on keskitynyt suuriin kaupunkeihin.

Vapaa-ajanasuntokauppa on käynyt vilkkaasti viimeiset kaksi vuotta. Kauppamäärä oli vuonna 2020 noin 3 % suurempi kuin vuonna 2021, mutta vastaavasti vuonna 2021 kauppasummien kokonaisarvo kasvoi noin 6 %. Viiden vuoden kauppamäärän kasvu on ollut yhteensä 32 %. Kauppaa on tehty edullisista kuivan maan mummon mökeistä kalliisiin laskettelukeskusten huviloihin. Kauppamäärää on hillinnyt vähäinen tarjonta, mikä on vaikuttanut myös hintoihin nostavasti. Aiempi oletus trendistä, että nuoremmat sukupolvet eivät haluaisi enää ostaa vapaa-ajanasuntoja on osoittautunut vääräksi.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TULOS JA TASE

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TUNNUSLUVUT

(1 000 euroa)	1-12/2021	1-12/2020	1-12/2019	1-12/2018	1-12/2017
Liikevaihto	356 156	337 938	362 701	278 517	331 366
Korkokate	166 039	160 967	155 619	152 704	142 176
% liikevaihdosta	46,6 %	47,6 %	42,9 %	54,8 %	42,9 %
Tulos ennen veroja	89 854	66 740	94 807	36 408	88 210
% liikevaihdosta	25,2 %	19,7 %	26,1 %	13,1 %	26,6 %
Liiketoiminnan tuotot yht.	327 566	306 588	321 395	234 670	282 191
Liiketoiminnan kulut yht.	-236 218	-220 157	-219 145	-197 718	-182 693
Kulu-tuottosuhde	72,1 %	71,8 %	68,2 %	84,3 %	64,7 %
Taseen loppusumma	13 079 096	13 097 063	12 009 105	11 705 740	11 326 105
Oma pääoma	1 190 293	1 155 709	1 118 391	1 028 796	1 017 520
Oman pääoman tuotto %	6,2 %	4,6 %	6,9 %	3,0 %	7,3 %
Kokonaispääoman tuotto %	0,6 %	0,4 %	0,6 %	0,3 %	0,7 %
Omavaraisuusaste %	9,1 %	8,8 %	9,3 %	9,2 %	9,0 %
Vakavaraisuussuhde %	19,5 %	19,1 %	19,1 %	18,2 %	19,1 %
Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista	-1 297	-19 760	-8 379	-3 868	-13 266

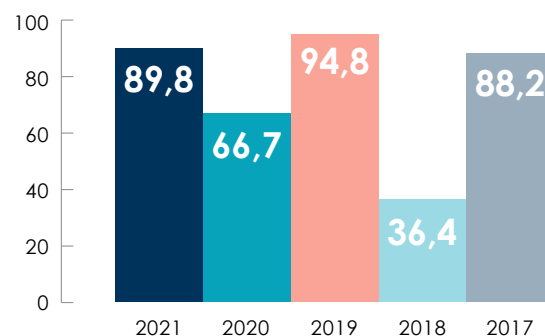
TULOSKEHITYS (VERTAILUTIETO 1–12/2020)

Säästöpankkiryhmä teki erittäin hyvän tuloksen vuonna 2021. Säästöpankkiryhmän tulos ennen veroja kasvoi 89,9 (66,7) miljoonaan euroon. Tilikauden voitto oli 72,8 (52,1) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän asiakasliiketoiminta kehittyi hyvin ja kasvua oli kaikissa asiakasliiketoiminnan tuotoissa. Korkokate kasvoi 3,2 prosenttia ollen 166,0 (161,0) miljoonaa euroa. Korkokate kehittyi tilikaudella hyvin, vaikka markkina on edelleen haastava matalan korkotason ja marginaalipaineen takia. Korkotuotot yhteensä olivat 183,2 (183,0) miljoonaa euroa ollen vertailukauden tasolla. Korkotuotot asiakkaiden lainoista ja saamisista oli 146,0 (144,8) miljoonaa euroa. Korkoriskien hallinnassa käytettävien johdannaisten osuus korkokatteesta pysyi vertailukauden tasolla ja oli 22,2 (22,0) miljoonaa euroa. Korkokatteen kasvua selittää alentuneet korkokulut sekä asiakastalletuksissa että jälleen

TULOS 2021 ENNEN VEROJA

(milj. euroa)

rahoituksessa. Korkokulut laskivat 22,1 prosenttia 17,2 (22,1) miljoonaan euroon.

Vuoden 2021 aikana suurin tulosparannus oli palkkio-
tuotot ja -kulut netossa, joka kasvoi 15,2 prosenttia 114,9
(99,7) miljoonaan euroon. Kasvua selittää varallisuuden-
hoidon palveluiden erittäin vahva kehitys rahastoista
saatujen palkkioiden kasvaessa 31,6 prosenttia 40,6
(30,8) miljoonaan euroon. Maksuliikennepalkkiot kas-
voivat 6,8 prosenttia ollen 47,9 (44,8) miljoonaa euroa.
Luotonannon palkkiot kasvoivat 14,7 prosenttia 21,7
(18,9) miljoonaan euroon.

Sijoitustoiminnan nettotulos oli 17,2 (19,6) miljoonaa
euroa. Suurin osa sijoitustoiminnan nettotuotoista oli
realisoitumattomia arvonmuutoksia käypään arvoon
tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista.

Henkivakuutustoiminnan nettotuotot olivat 18,5 (18,3)
miljoonaa euroa. Vakuutusmaksutulo parani vertailu-
vuodesta ja oli 115,6 (104,4) miljoonaa euroa. Korvaus-
kulut laskivat ja olivat 68,8 (76,5) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 10,9 (8,0) miljoona
euroa.

Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan tuotot yhteensä
kasvoivat 6,8 prosenttia ollen 327,6 (306,6) miljoonaa
euroa.

Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan kulut kasvoivat
7,3 prosenttia 236,2 (220,2) miljoonaan euroon. Vuoden
2021 aikana Säästöpankkiryhmä on panostanut
kehittämisaamien kasvattamiseen ja vahvistanut
myyntiorganisaatiota. Panostukset kasvattivat henki-
löstökuluja 10,3 prosenttia. Henkilöstökulut olivat 98,8
(89,5) miljoonaa euroa. Henkilöstön määrä 31.12.2021 oli
1 419 (1 418). Säästöpankkiryhmän henkilömäärä pieneni
marraskuun lopussa 34 henkilöllä Eurajoen irtaantumisen
johdosta.

Muut hallintokulut nousivat 7,8 prosenttia ollen 90,6
(84,0) miljoonaa euroa. ICT-kulut nousivat 11,1 prosent-
tia 54,0 (48,7) miljoonaan euroon. Muut henkilöstökulut
laskivat 4,7 (4,8) miljoonaan euroon ja markkinointikulut
nousivat 5,4 prosenttia 6,7 (6,3) miljoonaan euroon.

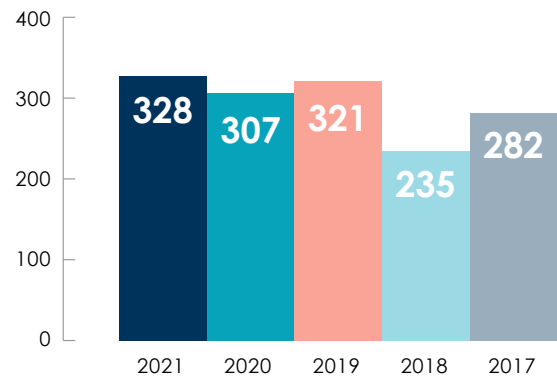
Muut liiketoiminnan kulut nousivat 9,7 prosenttia 28,5
(26,0) miljoonaan euroon. Poistot ja arvonalentumiset
aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä laskivat 11,0
prosenttia 18,3 (20,6) miljoonaan euroon.

Ryhmän kulu-tuottosuhte oli 72,1 (71,8) prosenttia.

Säästöpankkiryhmän tulosta heikentäviä rahoitusva-
rojen arvonalentumisia kirjattiin yhteensä 1,3 (19,8)
miljoonaa euroa ja ne sisältävät asiakkaille myönnet-
tyjen lainojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten
sekä muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevien

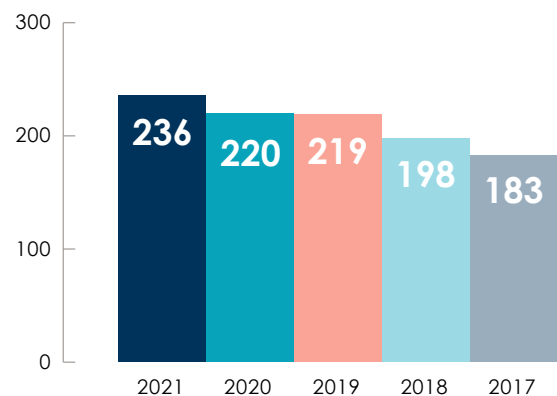
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHT.

(milj. euroa)

LIIKETOIMINNAN KULUT YHT.

(milj. euroa)

luottotappioiden muutoksen, lopulliset luottotappiot sekä luottotappioiden palautukset. Tilikaudella kirjattu odotettavissa olevien luottotappioiden muutos pienensi arvonalentumisia 3,5 miljoonaa euroa, kun vertailukaudella muutos kasvatti arvonalentumisia 10,1 miljoonaa euroa. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrän pienentymisestä 3,0 miljoonaa euroa kohdistui muihin rahoitusvaroihin (vertailukaudella kasvu 4,4 miljoonaa euroa), luottoihin ja muihin saamisiin kohdistuvan odotettavissa olevan luottotappion pienentyessä 0,5 miljoonaa euroa (vertailukaudella kasvu 5,7 miljoonaa euroa). Tilikaudella toteutuneet nettoluottotappiot olivat yhteensä 4,8 (9,7) miljoonaa euroa ja ne kohdistuivat lainoihin ja muihin saamisiin.

Säästöpankkiryhmän efektiivinen tuloveroprosentti oli 19,0 (21,9) prosenttia.

TASE JA RAHOITUS (VERTAILUTIEDOT 31.12.2020)

Säästöpankkiryhmän tase oli tilikauden lopulla 13,1 (13,1) miljardia euroa. Eurajoen Säästöpankki irtautui Säästöpankkiryhmästä marraskuun lopussa, mikä vaikutti taseeseen pienentävästi 348 miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmän kokonaispääoman tuotto oli 0,6 (0,4) prosenttia.

Lainat ja saamiset asiakkailta olivat 9,6 (9,3) miljardia euroa, jossa oli kasvua edellisvuodesta 3,4 prosenttia. Ilman Eurajoen Säästöpankin irtautumisen vaikutusta lainat ja saamiset asiakkailta kasvoivat 5,7 prosenttia. Lainat ja saamiset luottolaitoksilta olivat 129,5 (109,1) miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmän sijoitusomaisuus oli 974,2 (1 159,2) miljoonaa euroa. Henkivakuutustoiminnan varat olivat 1 160,7 (1 022,6) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän velat asiakkaille olivat 7,7 (7,8) miljardia euroa, jossa oli laskua 1,2 prosenttia. Velat luottolaitoksille olivat 423,7 (389,9) miljoonaa euroa. Liikkeeseenlasketut velkakirjat olivat 2,5 (2,6) miljardia euroa. Syyskuussa toteutettiin 500 miljoonan euron katettu joukkovelkakirjalaina, jolla korvattiin marraskuussa erääntynyt 500 miljoonan euron katettu joukkovelkakirjalaina. Tilikaudella liikkeeseen laskettiin yhteensä 201,5 miljoonaa euroa vakuudettomia seniorimuotoisia joukkovelkakirjalainoja. Henkivakuutustoiminnan velat olivat 1 084,7 (957,2) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän oma pääoma oli 1,2 (1,2) miljardia euroa. Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta oli 1,4 (1,4) miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmän yhtiöt hankkivat 25.11.2021 toteutetulla

osakekaupalla Eurajoen Säästöpankin omistamat Säästöpankkiryhmän vähemmistöosuuksia koskevat osakkeet. Toteutuneella kaupalla ei ollut vaikutusta Säästöpankkiryhmän tulokseen. Muihin laajan tuloksen eriin kirjattava käyvän arvon muutos oli tilikaudella 2,2 (-1,5) miljoonaa euroa. Rahavirran suojauksen vaikutus oman pääoman muutokseen oli -0,9 (-0,5) miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmän oman pääoman tuotto oli 6,2 (4,6) prosenttia.

Säästöpankkiryhmän luottosalkun laatu on hyvä ja suurin osa luotoista on vakuudellisia. Säästöpankkiryhmällä ei ole merkittäviä riskikeskittymiä toimialoilla, jotka ovat erityisesti kärsineet koronaviruspandemiasta. Taseen tappiota koskeva odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserä lainoista ja saamisista oli tilikauden lopussa 42,8 (31.12.2020: 43,7 miljoonaa euroa, eli 0,44 (31.12.2020 0,47) prosenttia lainoista ja saamisista. Säästöpankkiryhmän järjestämättömät saamiset pysyivät kohtuullisella tasolla olleen 2,0 (31.12.2020: 2,2) prosenttia lainoista ja saamisista.

Säästöpankkiryhmä teki erittäin hyvän tuloksen vuonna 2021. Säästöpankkiryhmän tulos ennen veroja kasvoi 89,9 (66,7) miljoonaan euroon.

VAKAVARAISUUS JA RISKIASEMA

VAKAVARAISUUS (VERTAILUTIETO 31.12.2020)

Vuoden 2021 lopussa Säästöpankkien yhteenliittymän pääomarakenne oli vahva ja koostui suurimmaksi osaksi ydinpääomasta (CET1). Omat varat yhteensä olivat 1 098,3 (1 075,7) miljoonaa euroa, josta ydinpääoman osuus oli 1 096,6 (1 069,6) miljoonaa euroa. Ydinpääoman kasvu johtui pääosin tilikauden voitosta. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole ensisijaista lisäpääomaa. Toissijaisia pääomia (T2) oli 1,7 (6,1) miljoonaa euroa, joka koostui tilikaudella debentuurilainoista. Riskipainotetut erät olivat 5 626,7 (5 638,8) miljoonaa euroa, eli 0,2 prosenttia pienemmät kuin viime vuoden lopussa. Riskipainotettujen saamisten määrää pienensi Eurajoen Säästöpankin irtautuminen Säästöpankkien yhteenliittymästä, sijoitussalkun supistuminen ja vakavaraisuusasetuksen muutokseen perustuva PK-tukikertoimen laajennuksen käyttöönotto. Riskipainotettujen määrää kasvatti ensisijassa luottokannan kasvu, jonka lisäksi riskipainotettujen saamisten määrää kasvatti hieman uuden maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönotto sekä operatiivisen riskin riskipainotettujen saamisten kasvu. Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuussuhde oli 19,5 (19,1) prosenttia ja ydinvakavaraisuussuhde oli 19,5 (19,0) prosenttia.

Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaade oli 661,5 (663,0) miljoonaa euroa. Pääomavaatimuksen koostumus on kuvattu alla olevassa taulukossa. Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaatimus koostuu vakavaraisuusasetukseen perustuvasta 8 prosentin vähimmäisvaateesta, Finanssivalvonnan asettamasta harkinnan varaisesta Pilari II -lisäpääomavaateesta,

YHTEENLASKETTU PÄÄOMAVAADE, %

31.12.2021	Vähimmäisvaade	Pilari 2 (SREP)-lisäpääomavaade	Kiinteä lisäpääomavaade	Vastasyklinen pääomapuskuri	Yhteenlaskettu pääomavaade
CET1	4,50	0,70	2,50	0,01	7,71
AT1	1,50	0,23			1,73
T2	2,00	0,31			2,31
Yhteensä	8,00	1,25	2,50	0,01	11,76

luottolaitoslakiin perustuvasta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta sekä ulkoisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Finanssivalvonnan Säästöpankkien yhteenliittymälle asettama harkinnanvarainen Pilari II -pääomavaatimus on tällä hetkellä 1,25 prosenttia (1,25 %). Perustuen Finanssivalvonnan marraskuussa 2021 tekemään päätökseen Pilari II -pääomavaade nousee 1,5 prosenttiin alkaen 30.6.2022. Pilari II -pääomavaatimuksesta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ensisijaista pääomaa, josta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ydinpääomaa.

Finanssivalvonnan johtokunta päätti kokouksessaan 6.4.2020 järjestelmäriskipuskurin poistamisesta suomalaisilta luottolaitoksilta, jonka seurauksena Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaatimus aleni 1 prosenttiyksikköä. Finanssivalvonnan päätöksen tavoitteena on lieventää koronaviruspandemian kielteisiä vaikutuksia finanssimarkkinoiden vakauteen sekä edistää luottolaitosten kykyä rahoittaa taloutta.

Finanssivalvonnan johtokunta päätti kokouksessaan 29.6.2021 muuttaa enimmäisluototussuhdetta niin, että muiden kuin ensiasunnon ostajien enimmäisluototussuhdetta lasketaan 5 prosenttiyksiköllä 85 prosenttiin. Muutos tuli voimaan 1.10.2021. Finanssivalvonta ei ole asettanut vuonna 2021 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, jonka suuruus voi vaihdella 0-2,5 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Säästöpankkien yhteenliittymälle ns. OSII-lisäpääomavaatimusta.

Suomessa makrovakaupoliittisesta päätöksenteosta vastaa Finanssivalvonnan johtokunta. Päätökset muuttuvasta lisäpääomavaateesta ja asuntolainojen enimmäisluototussuhteesta tehdään neljännesvuositain, kansallisesti merkittävistä luottolaitosten lisäpääomavaatimuksista (ns. O-SII-puskureista) vuosittain ja järjestelmäriskipuskureista vähintään joka toinen vuosi.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusoosuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen pankin tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Finanssivalvonta on antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhdistyksenä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Keskusyhdistykselle myönnetty lupa kattaa myös 28.6.2021 voimaan tulleen NSFR-vaateen.

Säästöpankkien yhteenliittymän luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositioneille, mikäli kokonaisnettovaluuttapositione on yli 2 prosenttia omien varojen yhteismäärästä. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole kaupankäyntivarastoa ja Yhteenliittymän liiketoimintaan ei kuulu hyödykeriskin ottaminen.

SÄÄSTÖPANKKIEN YHTEENLIITTYMÄN VAKAVARAISUUSLASKENNAN PÄÄERÄT

(1 000 euroa)

Omat varat	31.12.2021	31.12.2020
Ydinpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	1 137 326	1 113 328
Ydinpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	-40 722	-43 750
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	1 096 604	1 069 578
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	1 096 604	1 069 578
Toissijainen pääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	1 673	6 089
Toissijaiseen pääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut		
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	1 673	6 089
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	1 098 277	1 075 667
Riskipainotetut erät yhteensä	5 626 667	5 638 817
josta luottoriskin osuus	4 973 830	4 980 108
josta vastuun arvonoinnivaara (CVA)	83 472	111 723
josta markkinariskin osuus		29 883
josta operatiivisen riskin osuus	569 365	517 102
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	19,5 %	19,0 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	19,5 %	19,0 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	19,5 %	19,1 %
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	1 098 277	1 075 667
Pääomavaatimus yhteensä*	661 465	663 015
Josta Pilari II lisäpääomavaatimuksen osuus	70 333	70 485
Pääomapuskuri	436 812	412 652

* Pääomavaatimus muodostuu lakisäätteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 %, Finanssivalvonnan asettamasta 1,25 % Pilari 2 vaatimuksesta ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

VÄHIMMÄISOMAVARAISUUSASTE

Säästöpankkien yhteenliittymän vähimmäisomavaraisuusaste oli 8,9 (8,7) prosenttia ylittäen selvästi 28.6.2021 voimaan tuleen sitovan 3 % vähimmäisvaateen. Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) kuvaa luottolaitoksen velkaantumistasetta ja se lasketaan jakamalla ensisijainen pääoma vastuiden koko-

naismäärällä. Säästöpankkien yhteenliittymä seuraa liiallista velkaantumista osana vakavaraisuuden hallintaprosessia.

VÄHIMMÄISOMAVARAISUUSASTE

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Ensisijainen pääoma	1 096 604	1 028 632
Vastuiden kokonaismäärä	12 283 341	11 277 336
Vähimmäisomavaraisuusaste	8,9 %	8,7 %

KRIISINRATKAISUSUUNNITELMA

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/ EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausrasto (Laki rahoitusvakausrastosta, 1995/2014). Rahoitusvakausrasto asetti huhtikuussa 2021 Säästöpankkien yhteenliittymälle sekä Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:lle omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimuksen (MREL-vaade). Vaade tulee voimaan Säästöpankkien yhteenliittymän osalta täysimääräisenä 1.1.2022 alkaen ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n osalta siirtymäsäännök-

sin 1.1.2022 alkaen. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin, tai Sp-Keskuspankkiin. MREL-vaade on luonteeltaan Pilari II -tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakausrasto päätti, että Säästöpankkien yhteenliittymään sovellettava MREL-vaade on 19,49 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi. Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n MREL-vaatimus on täysimääräisenä 1.1.2024 alkaen 15,71 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi. Kokonaisriskin perusteella lasketun vaatimuksen lisäksi on jatkuvasti täytettävä laitoskohtainen kokonaislisäpääomavaatimus.

RISKIASEMA

Säästöpankkiryhmän riskiasema on pysynyt edelleen hyvällä tasolla. Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuus on hyvä, luottosalkun laatu on hyvällä tasolla ja suurin osa luotoista on vakuudellisia. Säästöpankkiryhmällä ei ole merkittäviä riskikeskittymiä toimialoilla, jotka ovat erityisesti kärsineet koronaviruspandemiasta. Säästöpankkiryhmän järjestämättömät saamiset ovat pysyneet kohtuullisella tasolla koronaviruspandemiasta sekä 1.1.2021 voimaan tulleen aiempaa laajemman maksuvyttömyysmääritelmän käyttöönotosta huolimatta.

Säästöpankkiryhmän riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat osa Säästöpankkiryhmän ja Säästöpankkien yhteenliittymän sisäistä valvontaa sekä keskeinen osa ryhmän operatiivista toimintaa. Keskusyhteisön hallituksen vastuulla on ohjata Yhteenliittymän toimintaa. Se antaa maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi siihen kuuluville yrityksille ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta, sisäisestä valvonnasta sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta Yhteenliittymän tilinpäätöksen laatimisessa.

Keskusyhteisö hyväksyy sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet. Keskusyhteisöön on perustettu liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamaan tehokkaan ja kattavan sisäisen valvonnan kaikille Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluville yhtiöille.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menetelmätapoja ylläpidetään ja kehitetään Keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Säästöpankkien yhteenliittymässä on laadittu riskialueittaiset riskistrategiat ja -limiitit. Riskialueittaisia strategioita täydentävät Keskusyhteisön hallituksen antamat operatiivisen tason ohjeet. Riskialueittaiset strategiat kattavat riskien tunnistamisen, mittaamisen ja arvioinnin sekä niiden rajoittamisen, valvonnan ja raportoinnin.

Keskusyhteisön hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet halutulle riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat yhteenliittymätasolla eri riskialueille.

Merkittävimmät Säästöpankkiryhmän toimintaan liittyvät riskit ovat luottoriski, likviditeettiriski, korkoriski, operatiivinen riski ja erilaiset liiketoimintariskit.

Ryhmän riskeistä ja riskienhallinnasta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa liitteessä 5.

Säästöpankkiryhmän riskiasema on pysynyt edelleen hyvällä tasolla. Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuus on hyvä, luottosalkun laatu on hyvällä tasolla ja suurin osa luotoista vakuudellisia.

LUOTTOLUOKITUKSET

S&P Global Ratings (S&P) vahvisti 22.1.2021 Säästöpankkiryhmän keskusluottolaitoksena toimivan Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n pitkäaikaisen luottoluokituksen tasoksi A- ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasoksi A-2. Näkymät säilyivät negatiivisina.

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj on osa Säästöpankkien yhteenliittymää. Säästöpankkien Keskuspankin rooli on varmistaa Säästöpankkiryhmän likviditeetti ja varainhankinta. Keskuspankki hankkii varoja ja operoi ryhmän puolesta raha- ja pääomamarkkinoilla ja hoitaa maksujenvälityksen. Keskuspankki huolehtii myös ryhmän sisäisestä likviditeetin tasauksesta.

SÄÄSTÖPANKKILIITTO OSK:N HALLINTONEUVOSTO, HALLITUS JA TILINTARKASTAJAT

Osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen seuraavaan varsinaiseen osuuskunnan kokoukseen asti kestäväksi toimikaudeksi. Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 9 ja enintään 35 jäsentä.

Hallintoneuvostoon kuului 17 jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Antero Savolainen (Säästöpankki Optia, hallituksen puheenjohtaja). Varapuheenjohtajina toimivat Arto Sepänen (Someron Säästöpankki, hallituksen puheenjohtaja) ja Björn West (Kvevlax Sparbank, hallituksen puheenjohtaja). Hallintoneuvoston jäsenet ovat pääsääntöisesti säästöpankkien hallitusten puheenjohtajia ja varajäsenet säästöpankkien hallitusten varapuheenjohtajia.

Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen jäseninä ovat vuonna 2021 toimineet seuraavat henkilöt:

Pirkko Ahonen, puheenjohtaja
(Aito Säästöpankki Oy)

Jari Oivo, varapuheenjohtaja
(Myrskylän Säästöpankki)

Jaakko Ossa
(Liedon Säästöpankki)

Ulf Sjöblom
(Tammisaaren Säästöpankki)

Tuula Heikkinen
(Säästöpankeista riippumaton)

Eero Laesterä
(Säästöpankeista riippumaton)

Katarina Segerståhl
(Säästöpankeista riippumaton)

Heikki Paasonen
(Säästöpankki Optia)

Hannu Syvänen
(Säästöpankki Sinetti) 11.3.2021 alkaen

Säästöpankkiliiton hallitus on päätösvaltainen viiden jäsenen ollessa paikalla. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus valittiin Säästöpankkiliitto osk:n varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa 11.3.2021.

Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajana on toiminut 1.9.2017 alkaen Tomi Närhinen.

Säästöpankkiliiton varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa 11.3.2021 Keskusyhteisön tilintarkastajaksi valittiin Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Yhteisön nimeämä päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Mikko Kylliäinen.

MUU KUIN TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

Taloudellinen hyvinvointi on ollut osa Säästöpankin toimintaa ensimmäisen suomalaisen Säästöpankin perustamishetkestä vuodesta 1822 alkaen. Säästöpankkiaatteen mukaisesti Säästöpankkien perustehtävänä oli auttaa Suomen työteliästä kansaa vaurastumaan ja hoitamaan talouttaan paremmin. Säästöpankki on edelleen samalla asialla.

Tänä päivänä Säästöpankkiryhmän tehtävänä ja olemassaolon tarkoituksena on toimia asiakkaidensa taloudellisen hyvinvoinnin ja vaurastumisen vastuullisena edistäjänä. Autamme asiakkaitamme pitämään huolta omasta taloudestaan, varautumaan pahan päivän varalle sekä säästämään ja vaurastumaan.

Tavassamme palvella asiakkaita korostuvat asiantuntijuus, asioinnin sujuvuus sekä inhimillinen ja yksilöllinen tapa palvella kaikkia asiakkaitamme – sekä digitaalisissa palveluissa, toimipaikoissa että puhelimessa. Tahdomme tarjota asiakkaillemme parhaan henkilökoh- taisten ja digitaalisten palvelujen kokonaisuuden, joka näyttäytyy erinomaisena Säästöpankkikokemuksena, josta meidät tunnetaan.

Säästöpankkiryhmä koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista 17 Säästöpankista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä. Liiketoiminta-alue on Suomi, jossa sijaitsee 120 toimipistettä. Liiketoimintamme perustuu vähäriskiseen vähittäispankkitoimintaan. Lisäksi tarjoamme sijoittamisen, kiinteistövälityksen ja vakuuttamisen palveluita. Strategisena tavoitteenamme on kasvaa kannattavasti ja kestävästi vastaamalla monipuolisesti asiakkaidemme tarpeisiin ja kasvattamalla pitkäaikaisten asiakkaiden määrää. Erityisinä kasvualueina ovat pienyritys- ja yrittäjäasiakkaat sekä varallisuudenhoidon palvelut. Vahva asiakasläheisyys ja asiakastuntemus yhdistyvät toiminnassamme tehokkaaseen toimintaan ja tiiviiseen ryhmän sisäiseen yhteistyöhön. Toimintamme perustana ovat Säästöpankkiryhmän arvot – asiakasläheisyys, yhteistyö, vastuullisuus ja tuloksellisuus.

Vastuullisuus on ollut lähes 200 vuotta olennainen osa toimintaamme ja kulttuuriamme. Tahdomme toimia eettisesti kestävästi noudattaen hyvää hallintotapaa, avoimuutta ja Säästöpankkiryhmän hyvän liiketavan periaatteita. Keskeiset johtamiskäytännöt on kuvattu Säästöpankkiryhmän luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan periaatteissa. Säästöpankkiryhmän toimin-

nassa noudatetaan voimassa olevien lakien säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssiala ry:ssä vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä ja kaupankäyntiohjetta sekä Säästöpankkiryhmän luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan periaatteita samoin kuin muita sisäisiä ohjeita. Henkilöstön tietoisuus keskeisistä sisäisistä ohjeista varmistetaan pakollisilla koulutuksilla. Ohjeiden noudattamista valvotaan sisäisen valvonnan eri menetelmillä.

Säästöpankkiryhmän vastuullisuuden olennaisten asioiden raportointi perustuu olennaisuusanalyysiin, jonka tarkoituksena on tunnistaa Säästöpankkiryhmän ja sen sidosryhmien tärkeimmät näkökohdat vastuullisuuden osalta. Olennaisuusanalyysi perustuu henkilöstölle ja muille sidosryhmille tehtyyn kyselyyn sekä johdon arviointiin. Olennaisuusanalyysin perusteella tunnistetut Säästöpankkiryhmän kolme olennaisinta vastuullisuusteemaa sidosryhmien kannalta olivat: Vastuullisuus palveluissa, tuotteissa ja asiakastyössä, vastuullisuus liiketoimintaa ohjaavissa periaatteissa ja toimintatavoissa sekä ammattitaitoinen, hyvinvoiva henkilöstö ja yrityskulttuuri.

Seuraamme vuositason vastuullisuuden kolmen olennaisimman teeman osalta muun muassa seuraavia indikaattoreita. Käytämme asiakastytytyväisyyden seurantaan asiakasneuvotteluiden suosittelemiseksi (NPS), joka oli vuonna 2021 82,0 (86,1). Myös viimeisimmässä EPSI-rating tutkimuksessa Säästöpankki nousi kärki-kolmikkoon ollen toisella sijalla yritysasiakaspuolen asiakasuskollisuudessa sekä asiakastytytyväisyydessä. Raportoimme myös Säästöpankin hallinto-osien rahasto- osalta niiden hiili-intensiteettiä, josta kerrotaan lisää osiossa Ympäristövastuu. Liiketoimintaamme ohjaavana peruseriaatteenamme on toimia taloudellisesti kestävästi. Vuonna 2021 vakavaraisuussuhteemme oli 19,5 prosenttia (19,1%). Haluamme olla uudistumiskykyinen ja itseohjautuva huipputaiteiden työyhteisö, jossa edistämme työhyvinvointia, johtajuutta, monimuotoisuutta ja tasa-arvoa. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on hyväksynyt monimuotoisuuden periaatteet, joiden tavoitteena on varmistaa, että hallituksella on sen tehtävien kannalta riittävästi ja monipuolisesti osaamista ja kokemusta luottolaitoksen liiketoiminnasta ja toimintaan liittyvistä riskeistä. Naisten osuus hallituksen jäsenistä oli 33 prosenttia vuonna 2021 (38). Henkilöstön sukupuolijakaumaa tarkastellaan tarkemmin kappaleessa Henkilöstö ja osaaminen.

Olenaisuusanalyysissämme muita olennaisia vastuullisuusteemoja olivat vastuullinen ja kestävä luotonanto, Säästöpankki osana paikallisyhteisöjä, vastuullinen ja kestävä sijoittaminen, sekä Säästöpankkiryhmän suorat ja välilliset vaikutukset ilmastonmuutokseen ja sen vaikutus Säästöpankkiryhmään. Näiden olennaisten teemojen lisäksi pankkitoiminnan perusedellytyksiin kuuluvat taloudellinen vastuu ja hyvä hallintotapa, riskienhallinta sekä asiakkaan tietosuoja ja tietoturva. Nämä sekä kolme olennaisinta vastuullisuusteemaa muodostavat Säästöpankkiryhmän vastuullisuuden perustan, jonka on oltava kunnossa kaikissa olosuhteissa. Pyrimme tarkentamaan seurattavien indikaattoreiden joukkoa olennaisten teemojen osalta vastuullisuusohjelman päivittyessä vuonna 2022. Vastuullisuuden olennaisia teemoja käsitellään lisää Säästöpankkiryhmän vastuullisuusraportissa. Vastuullisuuden tiekarttatyön yhteydessä vuonna 2021 tarkastelimme uudestaan olenaisuusanalyysiamme ja päätimme sen seuraavasta päivityksestä vuodelle 2023.

Julkaisemme vuosittain Säästöpankkiryhmän vastuullisuusraportin suomeksi ja englanniksi. Raportissa tuomme esiin, miten vastuullisuus näkyy meidän kaikkien säästöpankkilaisten arjessa ja toiminnassamme. Säästöpankkiryhmä on julkaissut ensimmäisen GRI-raportin 20.6.2019. Raportointiperiaatteiden osalta Säästöpankkiryhmä soveltaa GRI (Global Reporting Initiative) Standards -ohjeistoa (GRI-referenced).

ALUEEN SOSIAALISEN HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Säästöpankki on ollut tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa jo lähes 200 vuotta ja säästöpankkilaisilla on edelleen tärkeä tehtävä. Missiomme mukaisesti, Säästöpankit edistävät asiakkaiden säästäväisyyttä ja taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Asiakkaat kaipaavat talousasioissaan luotettavaa ja läheistä kumppania, joka auttaa paremman arjen ja tulevaisuuden luomisessa. Kun asiakkaamme vaurastuvat ja voivat hyvin, heijastuu se Säästöpankkiryhmään ja koko yhteiskuntaan. Säästöpankkiryhmälle on tärkeää pitää Suomen kaupungit, kylät ja lähiöt virkeinä ja kehittyvinä. Säästöpankit ovatkin käyttäneet alusta lähtien osan voitostaan oman toimialueensa hyvinvoinnin edistämiseen. Suurten kertaluontoisten lahjoitusten sijaan Säästöpankit tukevat mieluummin useita mielenkiintoisia, paikallisia hankkeita. Viime vuosina mukaan vastuullisuustyöhön on kutsuttu myös Säästöpankkien asiakkaat. Asiakkailla on mahdollisuus esimerkiksi ehdottaa haluamiaan suomalaisia lahjoituskohteita vuosittaiseen Hyviä tekoja -kampanjaan.

Vuoden 2021 Hyviä tekoja -vastuullisuuskampanjan myötä paikalliset Säästöpankit ja Säästöpankkisäätiöt lahjoittivat lähes 800 000 euroa reiluun 500 eri hyväntekeväisyyskohteeseen. Lahjoitusten avulla tuettiin muun muassa lukuisia urheiluseuroja, syrjäytymisen ehkäisyyn keskittyviä järjestöjä, nuorten ja vanhusten

Vuoden 2021 Hyviä tekoja - vastuullisuuskampanjassa Säästöpankit ja Säästöpankkisäätiöt lahjoittivat lähes **800.000 euroa** reiluun **500** eri hyväntekeväisyyskohteeseen.

hyvinvointia, 4H-yhdistyksiä, taide- ja kulttuuriprojekteja sekä monia eläintensuojeluun keskittyviä yhdistyksiä.

Säästöpankkien Tutkimussäätiö myönsi apurahoja yliopistojen tutkijoille ja tutkimushankkeille yhteensä 98 500 euron edestä. Lisäksi osakeyhtiömuotoisten Säästöpankkien omistajina olevat Säästöpankkisäätiöt ovat eri puolella maata merkittäviä lahjoittajia yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

HENKILÖSTÖ JA OSAAMINEN

Säästöpankkiryhmässä noudatetaan hyvää hallintotapaa, avoimuutta ja Säästöpankkiryhmän eettisiä pelisääntöjä. Työntekijöillä on vastuu varmistaa, että asiakkaat saavat tietoa asianmukaisten liiketoimintatapojen mukaisesti. Työntekijöiden on pyrittävä varmistamaan, että asiakkaat tietävät taloudellisten päätöstensä seuraukset, myös mahdolliset tappioriskit. Nykyisten ja entisten asiakkaiden valitukset on käsiteltävä viivyttämättä ja oikeudenmukaisesti ja noudattaen sovellettavia lakeja ja määräyksiä. Viestinnän on oltava kaikille kohderyhmille avointa, todenmukaista ja puolueetonta. Työntekijöiden on keskityttävä tarjoamaan asiakkaille selkeää ja läpinäkyvää tietoa.

Kuluneen kauden aikana olemme tukeneet henkilöstömme muun muassa tuottamalla uusia verkko-oppimisen sisältöjä. Hyvän liiketavan periaatteilla varmistamme henkilöstömme osaamisen ja sen, että jokainen toimii periaatteiden mukaisesti päivittäisessä työssään. Kohti vahvempaa yhteishenkeä toimintamallilla kautta vahvistamme työyhteisön toimivuutta koko Säästöpankkiryhmässä. Haluamme ennakoida ja ennaltaehkäistä tilanteita, joissa ilmenee epäasiallista käyttäytymistä tai häirintää.

Säästöpankkiryhmässä on tärkeää, että jokainen työntekijä tietää mihin organisaatiota ollaan kehittämässä ja mikä on oman työn merkitys tarkoituksemme toteutumisen kannalta. Ryhmästrategiamme mukaan Säästöpankkiryhmän tarkoitus on olla suomalaisten taloudellisen hyvinvoinnin ja vaurastumisen vastuullinen edistäjä, joka mahdollistaa asiantuntijuudellaan asiakkailleen paremman elämän. Vahvistaaksemme yhteisen strategian toteutumista, järjestimme yhteisen strategiatilaisuuden koko Säästöpankkiryhmän henkilöstölle.

Lisäksi toteutimme kauden aikana Säästöpankkiryhmän yhteisen Meidän Säästöpankki -henkilöstökyselyn, joka on laadittu ryhmästrategiamme pohjalta. Henkilöstökyselyn tavoitteena on seurata strategian toteutumista sekä tarjota henkilöstölle mahdollisuus tuoda esiin näkemyksiään, joita hyödynnetään paikallisesti ja ryhmätasolla toiminnan kehittämisessä. Henkilöstökyselyn vastausprosentti on ollut vuosittain korkea; vuonna 2021 henkilöstökyselyyn vastasi 84,4 prosenttia säästöpankkilaisista ja tulosten keskiarvo oli hyvällä tasolla: 3,35 (asteikolla 1-4). Tulosten perusteella säästöpankkilaiset suosittelevat ryhmää työpaikkana ja ovat säästöpankkilaisuudesta ylpeitä. Vuoden 2021 tulokset myös osoittavat, että asiakaslähtöisyys on henkilöstöllemme yhä selkeämmin toiminnan lähtökohta ja se ohjaa meitä työn käytännön toteuttamisessa entistä vahvemmin.

Osana vuosittaista henkilöstökyselyä pilotoimme toimintakauden aikana ryhmätasoisia kvartaalikyselyä, Yhtenä joukkueena -mittaria, joka toteutettiin kahtena erillisenä mittauksena. Yhtenä joukkueena -mittarin tavoitteena on mitata strategisen kärkihakkeemme ”Vahvista ryhmänä johtamista, sisäistä yhteistyötä ja yhtenäistä kulttuuria” toteutumista. Mittarin tarkoituksena on pilottivaiheessa avata keskustelua ja siten vahvistaa yhtenä joukkueena toimimistamme. Kun keskustelu on avattu, voimme tulevaisuudessa asettaa yhteisiä toimenpiteitä yhteisen toimintamme ja yhtenäisenä joukkueena toimimisemme edistämiseksi.

Menestyminen asiakasliiketoiminnassa ja digitalisaation muutoksessa edellyttää jokaiselta oman asiantuntemuksen jatkuvaa ylläpitoa ja kehittämistä sekä yhtenäisenä joukkueena toimimista. Henkilöstön liikkuvuutta ja osaamisen kehittämistä tuemme lisäksi Säästöpankkiryhmässä muun muassa rakentamalla erilaisia malleja ja käytäntöjä osaamisen jakamisen tueksi. Avoimet työpaikkamme niin määräaikaiksiin, kuin toistaiseksi voimassa oleviin tehtäviin tulevat aina ensin sisäisiin

hakukanaviin ennen ulkoisten rekrytointikanavien käyttöä. Työkiertomallin hyödyntäminen Säästöpankkiryhmässä on mahdollistanut henkilöstön työskentelyn eri projekteissa ja sijaisuuksissa.

Vuonna 2021 Sp-Akatemian koulutustarjonta painottui vahvan etätyösuosituksen mukaisesti etätoteutuksiin ja verkko-oppimiseen. Kuluneen vuoden aikana toteutimme noin 200 koulutusta ja tilaisuutta. Niihin sisältyivät henkilöstön ja johdon pidemmät valmennusohjelmat, lyhyemmät sisäiset etäkoulutukset, informatiiviset tietoisuskut ja eri toimintojen ajankohtaispäivät. Substanssiosaamisen kehittämisen lisäksi kasvatimme edelleen kyvykkyystämme mm. muutosjohtamisen, esihenkilötyön, yritysasiakasliiketoiminnan sekä projektityöskentelyn osalta.

Säästöpankkiryhmän henkilöstön määrä oli vuoden 2021 lopussa 1 419 (1 418). Henkilömäärä pieneni marraskuun lopussa 34 henkilöllä Eurajoen irtaantumisen johdosta. Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muuttuna oli tilikaudella keskimäärin 1 298 (1 267). Henkilöstöstä naisia oli 75 prosenttia ja miehiä 25 prosenttia, keski-ikä oli 42 vuotta (43).

IHMISOIKEUDET

Säästöpankkiryhmässä kunnioitetaan ihmisoikeuksia ja pyritään estämään syrjintää kaikessa toiminnassa. Omaan toimintaamme ei suoraan liity välittömästi merkittäviä ihmisoikeusriskejä tai -vaikutuksia. Ihmisoikeudet ei siksi ole noussut olennaiseksi vastuullisuusteemaksi eikä sille ole asetettu seurattavaa indikaattoria. Ihmisoikeuksiin liittyviä vaikutuksia voi kuitenkin liittyä toimitusketjuun tai sijoitus- ja rahoituskohteiden toimintaan. Sijoitustoiminnassamme huomioidaan kohdeyritysten sosiaalinen vastuu. Vuoden 2021 aikana seurassimme miten suorat sijoituskohteemme toimivat kansainvälisten normien ja sopimusten mukaisesti. Tar kastelimme normienmukaisuutta pohjautuen mm. YK:n Global Compact -sopimukseen, OECD:n monikansallisisille yrityksille antamaan ohjeistukseen sekä ILO:n kansainväliseen työoikeuksien julistukseen. Epäkohdan havaitessamme pyrimme selvittämään yrityksen toimenpiteet ja halukkuuden korjata epäkohdan taustalla olevat tekijät. Suljemme suorien sijoitustemme ulkopuolelle yritykset, jotka toistuvasti rikkovat kansainvälisiä ihmisoikeus-, työelämä- ja ympäristösopimuksia sekä hyviä hallintotapakäytäntöjä (nk. Global Compact) ja, jotka eivät aktiivisesti osoita korjaavansa epäkohtaa.

YMPÄRISTÖVASTUU

Ympäristövastuun edistäminen on osa Säästöpankkiryhmän päivittäistä toimintaa. Liiketoiminnan luonteen vuoksi Säästöpankin oman toiminnan suorat ympäristövaikutukset ja -riski ovat suhteellisen pieniä. Kannustamme henkilöstöä julkisen liikenteen käyttöön, korvaamme työmatkoja ja neuvotteluita puhelin- ja

videopalavereilla sekä suosimme ympäristöystävällisiä hankintoja. Välillisiä vaikutuksia ympäristöön syntyy esimerkiksi Sp-Rahastoyhtiö Oy:n sijoitusten ja Säästöpankin yritysrahoituksen kautta.

Säästöpankkiryhmä huomioi kestävyysriskejä osana sijoituspäätöksiä ja -neuvontaa. Ilmastonmuutoksesta johtuvilla riskeillä ja mahdollisuuksilla sekä ympäristöön liittyvällä sääntelyllä voi olla myös merkittäviä taloudellisia vaikutuksia etenkin tietyillä toimialoilla tai maantieteellisen sijainnin osalta. Rahastoyhtiö pyrkii arvioimaan kestävä kehityksen sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksia tarkasteltaviin sijoituskohteisiin. Rahastoyhtiö päivitti loppuvuodesta hallinnoimiensa osake- ja korkorahastojen ilmastokenaarioanalyysit ja stressitestit. Rahastoyhtiö on myös poissulkenut rahastojen suorista sijoituksista hiilenkäyttäjät ja -tuottajat.

Raportoimme ilmatoriskeitä Task Force on Climate-Related Financial Disclosures -viitekehystä soveltaen osana Säästöpankkiryhmän vastuullisuusraporttia. Kerromme myös rahastojen hiilijalanjäljistä ja -riskeistä osana varainhoidon vastuullisen sijoittamisen katsausta ja raporttoimme indikaattorina TCFD:n suosittamaa hiili-intensiteettilukua. Katsauksessa raporttoimimme Säästöpankkiryhmän varainhoidon hallinnoimien rahastojen hiili-intensiteettien keskiarvo oli 117,3 tonnia CO₂ miljoonaa Yhdysvaltain dollaria kohden vuonna 2021. Kehitämme jatkuvasti sijoitusten ympäristötekijöiden, kuten hiilijalanjäljen ja hiiliriskin raportointia ja seuranta. Pyrimme jatkossa kehittämään analyysiä myös oman toiminnan ja luotonannon hiilijalanjäljen arvioinnin osalta.

Erityisesti vastuullisen sijoittamisen kautta Rahastoyhtiöllä on merkittävä vaikutusmahdollisuus edistää ekotehokkuutta sijoituspäätöksillään. Esimerkiksi Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahasto sijoittaa varansa yhtiöihin ja rahastoihin, jotka edistävät ympäristöön liittyviä ominaisuuksia. Sijoitustoiminnassamme huomioidaan ESG-asiat (environmental, social, governance), joihin kuuluvat esimerkiksi ympäristövaikutukset. Hankimme vuonna 2021 Rahastoyhtiössä uusia ESG-työkaluja, päivitimme kolmannen osapuolen vastuullisuusarviointia ja laadimme ESG-toimenpidesuunnitelman tuleville vuosille. Valmistauduimme myös kehittyviin EU:n kestävä rahoituksen sääntelyn velvoitteisiin.

TALOUDELLINEN VASTUU

Taloudellinen vastuu pitää sisällään muun muassa hyvän kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden, hyvän hallintotavan ja vastuullisen johtamisen. Meille on tärkeää, että asiakkaamme ja kumppanimme luottavat arviointikykyymme sekä vastuulliseen toimintaamme kaikissa tilanteissa.

Taloudellinen vastuullisuus edellyttää, että Säästöpankkiryhmän kaikki yhteisöt pitävät huolta omasta vakavarai-

suudesta ja maksuvalmiudesta huonojenkin suhdanteiden aikana. Säästöpankit kantavat vastuuta paikallisen yhteisön taloudellisen hyvinvoinnin edistämisestä.

Säästöpankit eivät esimerkiksi myönnä asiakkailleen liian suuria lainoja tai luottoja, joista asiakkaat eivät selviytyisi tai jotka veisivät heidän taloutensa liian tiukoille.

Säästöpankkiryhmä tuntee vastuuta myös Suomen taloudesta. Säästöpankit maksavat kaikki verot suoraan Suomeen, eivätkä harjoita kyseenalaista verosuunnittelua. Vuonna 2021 tuloveroja maksettiin 17,0 miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmä työllistää rahoitus- ja palvelualan ammattilaisia eri puolella maata ja on aktiivisesti mukana Finanssialan toimikunnissa kehittämässä Suomen pankkitoimintaa.

LAHJONNAN JA KORRUPTION TORJUNTA

Säästöpankkiryhmässä noudatettavilla Hyvän liikekannan periaatteilla pyritään varmistamaan, että Säästöpankkiryhmässä toimitaan vastuullisesti, eettisesti sekä lakeja ja viranomaisten määräyksiä ja ohjeita noudattaen. Jokaisen Säästöpankkiryhmän työntekijän tulee tuntea nämä periaatteet ja noudattaa niitä. Hyvän liikekannan periaatteita tarkentavat lisäksi ohjeet eturistiriitojen hallinnasta sekä rikkomuksista ilmoittamisesta. Jokaisen Säästöpankkiryhmän työntekijän tulee vuosittain suorittaa Hyvän liikekannan verkkokoulutus. Toistaiseksi tämän pakollisen koulutuksen osalta ei ole asetettu seurattavia vastuullisuusindikaattoreita. Pyrimme tarkentamaan seurattavien indikaattoreiden joukkoa olennaisten vastuullisuusasteemojen osalta vuonna 2022.

Säästöpankkiryhmässä ei sallita korruptiota missään muodossa, ei liiketoiminnassa eikä liikekumppanusuhteissa. Säästöpankkiryhmään kuuluvissa yhteisöissä ei hyväksytä sellaisen lahjan, vieraanvaraisuuden tai palveluksen vastaanottamista tai tarjoamista, joka voidaan tulkita lahjonnaksi tai yritykseksi vaikuttaa liiketoimintaan. Kaikkien työntekijöiden on harkittava erittäin huolellisesti lahjojen vastaanottamista tai niiden antamista asiakkaille, yhteistyökumppaneille tai muille henkilöille, joiden kanssa he ovat työssään tekemisissä.

ASIAKKAAN TUNTEMINEN JA RAHANPESUN JA TERRORISMIN RAHOITTAMISEN ESTÄMINEN

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien hallinnan periaatteissa on kuvattu Säästöpankkiryhmän riskien tunnistamisessa, riskien arvioinnissa, valvonnassa ja rajoittamisessa käytettävät yleiset periaatteet, menettelytavat sekä keskeisimmät riskien hallintaprosessit.

Noudatamme asiakkaan tuntemista koskevia menettelytapoja riskiperusteisesti koko asiakassuhteen ajan. Seuraamme asiakassuhteita ja asiakkaiden palveluiden käyttöä sen varmistamiseksi, että asiakkaan toiminta vastaa sitä kokemusta ja tietoa, mitä pankilla on asiakkuudesta. Tavoitteenamme on hallita asiakkuuksiin liittyviä riskejä ja havaita poikkeavaa käytöstä sekä estää väärinkäytöksiä ja rikollista toimintaa. Vuonna 2021 otettiin käyttöön uusi AML-valvontatyökalu, johon liittyvien skenaarioiden avulla tehdään jatkuvaa seuranta. Epäilyttävistä liiketoimista raportoidaan rahanpesun selvittelykeskukselle lainsäädännön vaatimusten mukaisesti.

Koko Säästöpankkiryhmän henkilöstön tulee vuosittain suorittaa kaikille pakollinen asiakkaan tuntemiseen ja rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen verkkokoulutus, jonka suorittamista valvomme. Pakollisen AML-koulutuksen osalta ei toistaiseksi ole asetettu seurattavia vastuullisuusindikaattoreita. Pyrimme tarkentamaan seurattavien indikaattoreiden joukkoa olennaisten vastuullisuusteemojen osalta vuonna 2022.

RISKIENHALLINTA

Riskienvälvonta ja compliance -toiminto valvoo myös muita kuin taloudellisia riskejä osana operatiivisten riskien ja compliance-riskien valvontaa. Compliance-toiminnon vastuulla on valvoa toiminnan vaatimustenmukaisuutta ja säännösten noudattamista. Myös muiden kuin taloudellisten riskien realisoituminen voi heikentää Säästöpankkiryhmän mainetta ja aiheuttaa mahdollisia vahinkoja sekä asiakkuuksissa että muissa sidosryhmissä. Muiden kuin taloudellisten riskien arviointi on osa liiketoiminnan säännöllisesti tekemiä riskikartoituksia. Uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämisprosessissa huomioidaan myös mahdolliset operatiiviset ja compliance-riskit. Muiden kuin taloudellisten riskien hallinta on osa jokapäiväistä tekemistä ja henkilöstöä koulutetaan ja ohjeistetaan säännöllisesti oman työn riskienhallinnasta. Olennaiset riskialueet ovat luotto- ja vastapuoliriski, markkina-, korko- ja likviditeettiriski. Liiketoimintariskit ja operatiiviset riskit ovat myös keskeisiä riskejä ja ne koskevat kaikkea toimintaa. Edellä mainittuja riskejä ja niiden hallintaa kuvataan tarkemmin Säästöpankkiryhmän IFRS-tilinpäätöksessä. Ilmastoriskejä ja niiden hallintaa käsitellään tarkemmin varainhoidon osalta Säästöpankkiryhmän vastuullisuusraportin Task Force on Climate-related Financial Disclosures -osiossa.

TIETOTURVA

Tietoturva ja turvallisten palvelujen tarjoaminen asiakkaille ovat menestyvän pankkitoiminnan perusta. Vuosi 2021 oli tietoturvan kannalta poikkeuksellinen, kun suomalaisten pankkien asiakkaisiin kohdistui laajasti

verkkopankkitunnusten kalastelu- ja huijausyrityksiä. On mahdollista, että tilanne jatkuu samankaltaisena myös tulevina vuosina.

Säästöpankkiryhmä on kehittänyt palvelujensa ja IT-järjestelmiensä turvallisuutta pitkäjänteisesti. Erilaiset kyberuhat ja verkkorikollisten toiminnan muuttuminen edellyttävät sitä, että turvallisuus eri muodoissaan on yksi toimintamme kehittämisen painopistealueista myös tulevaisuudessa. Lisäksi toimintaympäristön muutos edellyttää kasvavaa panostusta asiakkaiden opastamiseen, tukemiseen ja valistamiseen digitaalisten palvelun turvallisessa käytössä. Vuoden 2021 aikana olemme tehneet tätä työtä itsenäisesti ja lisäksi olemme olleet mukana finanssialan toimijoiden, Liikenne- ja viestintäviraston Kyberturvallisuuskeskuksen, Kuluttajaliiton, Poliisin, Digi- ja väestötietoviraston, Kelan ja Microsoftin yhteiskampanjassa, jonka tavoitteena oli lisätä kansalaisten tietoisuutta tietoturvaohjeista ja niihin varautumisesta.

EU TAKSONOMIAN RAPORTOINTIVELVOITTEET

EU taksonomia on kestävä rahoituksen luokitusjärjestelmä ympäristön kannalta kestävästä taloudellisesta toiminnasta. Sen tarkoituksena on tarjota yrityksille, sijoittajille ja poliittisille päättäjille yhdenmukaiset määritelmät ja auttaa suunnittelemaan ja suuntaamaan rahoitusta kestävästi. Taksonomiakelpoisen toiminnan on edistettävä vähintään yhtä kuudesta kestävyystavoitteesta, jotka liittyvät ilmastonmuutoksen hillintään, ilmastonmuutokseen mukautumiseen, vesivarojen kestävyteen, kiertotalouteen siirtymiseen, saastumisen välttämiseen sekä ekosysteemien tilan parantamiseen. Toiminta ei myöskään saa aiheuttaa merkittävää haittaa muiden tavoitteiden saavuttamiselle DNSH-periaatteen mukaisesti (Do No Significant Harm). Lisäksi tulee noudattaa keskeisiä YK:n, ILO:n ja OECD:n keskeisiä vastuullisuusperiaatteita.

Taksonomiaraportoinnin tarkoituksena on kertoa, miten ja missä määrin toimintamme liittyy ympäristön kannalta kestäväan taloudelliseen toimintaan EU:n taksonomian mukaisesti määriteltynä. Tärkein tulosindikaattori luottolaitoksille, on vihreiden varojen määrä (GAR, green asset ratio).

Vuoden 2021 osalta noudatamme kevennettyä raportointia taksonomia artikla 8:n osalta sääntelyn ja sen aikataulujen mukaisesti ja raportoimme taksonomian piiriin kuuluvien varojen osuuden kaikkiin varoihin suhteutettuna. Säästöpankkiryhmän taksonomian piirissä olevien varojen osuus kokonaisvaroista oli 11,3 prosenttia. Taksonomian ulkopuolelle jäävien varojen osuus oli 88,7 prosenttia. Raportointi tulee kehittymään ja laajentumaan lähivuosina regulaatiossa asetetun aikataulun mukaisesti.

Taksonomian piirissä olevien varojen osuuden määrittämisessä olemme käyttäneet taksonomian mukaisia NACE-koodeja. Määrittäminen perustuu toistaiseksi Säästöpankkiryhmän järjestelmistä haettuihin tietoihin lainoista, sillä asiakkaiden raportointivelvoitteiden alaiset tiedot ovat käytettävissä vasta alkaen vuodesta 2023. Suhdeluvun laskennassa käytetään pääasiallista luotonanto- ja sijoitustoimintaa mukaan lukien lainat, ennakot, velkapaperit ja osakeomistukset. Suhdeluku ei sisällä vastuuta suhteissa valtioihin ja keskuspankkeihin. Johdannaisia ei sisällytetä tunnusluvun osoittajaan kuten ei myöskään vastuuta yrityksiltä, joihin ei sovelleta muita kuin taloudellisia tietoja.

Ryhmän vastuut suhteessa keskuspankkeihin (Suomen Pankkiin) olivat 8,3 prosenttia, valtioihin 1,5 prosenttia ja ylikansallisiin liikkeeseenlaskijoihin 0 prosenttia kokonaisvaroista. Keskuspankkivastuut käsittivät shekkitilin ja vähimmäisvarantotalletukset. Valtioihin liittyvät vastuut tulivat ryhmän sijoituksista eivätkä ne sisällä julkisen sektorin toimijoita. Johdannaisten osuus varoista oli 0,3 prosenttia. NFRD-direktiivin ulkopuolelle jääviin yhtiöihin liittyvien varojen osuus oli 14,6 prosenttia ja se ei sisällä limiittiluottoja.

Tietolähteinä olemme käyttäneet Säästöpankkiryhmän tilinpäätöstietoja, tietovarastoamme sekä ulkopuolisen palveluntarjoajan Upright Oy:n analyysiä ryhmän omien sijoitusten osalta. Laskennassa ei kyetty määrittämään vaadittaessa maksettavien pankkien välisten lainojen osuutta, vastuuta suhteessa ylikansallisiin liikkeeseenlaskijoihin eikä henkilöasiakkaiden lainojen ja vakuuttamiseen liittyvien taloudellisten toimien tak-

sonomian piiriin kuulumisen osuutta. Pyrimme jatkossa kehittämään tiedonkeruuta ja laskentaa sekä arvioimaan luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen luonnetta ja kehitystä ajan mittaan. Jatkossa pyrimme raportoimaan näitä sääntelyn edellyttämässä aikataulussa ja laajuudessa koskien seuraavia tilikausia.

Tarkastelemme taksonomian mukaisuutta positiivisena asiana, mutta toistaiseksi taksonomia-asetuksen mukaiselle rahoittamiselle ja sijoittamiselle ei ole asetettu tavoitetta Säästöpankkiryhmän liiketoimintastrategiasa. Pyrimme jatkossa huomioimaan sitä vastuullisen tuotteiston kehittämisen kautta, tukemaan asiakkaita ja vastapuolia vihreiden tavoitteiden saavuttamisessa sekä kehittämään vuosittaista seurantaa. Teemme myös aktiivista vaikuttamistyötä Sp-Rahastoyhtiössä rahastojemme sijoituskohteena oleviin yrityksiin.

Taksonomiaraportoinnissa edellytetään taksonomian mukaista raportointia myös kaupankäyntivaraston osalta. Säästöpankkien pankkitoimintaan ei lähtökohdaisesti kuulu kaupankäyntiä omaan lukuun tai asiakas-kaupankäyntiä (ns. trading -toiminta). Säästöpankeilla ei ole pientä kaupankäyntivarastoa.

Taksonomiaraportoinnin painoarvo tulee kasvamaan tulevaisuudessa raportoinnin lisääntyessä. Pyrimme tukemaan pienempiä asiakasyrityksiä taksonomian mukaisen raportoinnin kehittämisessä, vaikka raportointivelvollisuus ei koskisi heitä. Tulemme tulevaisuudessa myös tarkentamaan omia vastuullisuustavoitteitamme Säästöpankkiryhmässä vastuullisuusohjelman kehittämisen myötä.

TOIMINTA JA TULOS LIIKETOIMINTASEGMENTEITTÄIN

PANKKITOIMINTA

Säästöpankkien henkilöasiakkaiden asiakastyytyväisyys ja asiakaskokemus säilyivät tilikaudella vahvalla tasolla. Säästöpankkien asiakasneuvottelujen suositteluindeksi (NPS) muodostui vuoden aikana keskimäärin 82,0. Asiakaskohtaamisten siirtyminen etäkanaviin ja verkko-neuvotteluihin lisääntyi entisestään tilikauden aikana. Myös sopimusten digitaalisen allekirjoittamisen käyttö vakiintui Säästöpankin henkilöasiakasliiketoiminnassa pääasialliseksi asiakirjojen allekirjoitustavaksi. Digitaalisten palveluiden käytön lisääntyminen tukee Säästöpankkiryhmän muutosta, jolla vastataan tavoitteeseen tarjota asiakkaille paras henkilökohtaisten ja digitaalisten palveluiden kokonaisuus. Säästöpankkien henkilöasiakaskannan rakenne kehittyi tilikauden aikana positiivisesti, jolloin Säästöpankin palveluja laajasti käyttävien ja asiointinsa Säästöpankkiin keskittäneiden henkilöasiakkaiden määrä kasvoi tilikauden strategisten tavoitteiden mukaisesti. Säästöpankkien henkilöasiakkaiden lainakanta kasvoi markkinan yleistä kehitystä vastaavasti.

Säästöpankkien yritysasiakkaiden asiakastyytyväisyys ja asiakaskokemus säilyivät tilikaudella erittäin vahvalla tasolla. Säästöpankkien asiakasneuvottelujen suositteluindeksi (NPS) yritysasiakkaiden osalta oli 84,8. EPSIn pankkitutkimuksessa 2021 Säästöpankki oli edelleen yritysasiakkaissa niin asiakasuskollisuudessa kuin asiakastyytyväisyydessä erinomaisella tasolla. Säästöpankkien yritysasiakkaiden sopimusten allekirjoituksessa sähköisen ratkaisun hyödyntäminen kasvoi vuoden aikana merkittävästi. Säästöpankkien palveluja laajasti käyttävien yritys- sekä maa- ja metsätalousyritysten määrä kasvoi vuoden aikana merkittävästi toteuttaen Säästöpankkiryhmän strategisia tavoitteita. Kasvua tukivat osaltaan vuoden aikana rahoituksessa käyttöön otetut Euroopan Investointirahaston takausohjelmat sekä vahva myynnillinen aktiivisuus, minkä ansiosta Säästöpankkiryhmän yritysrahoitus kasvoi selvästi markkinana nopeammin kasvun ylittäessä 10 %.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN KIINNITYSLUOTTO- JA KESKUSPANKKITOIMINTA

Säästöpankkiryhmään kuuluva Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n tavoitteena on vahvistaa Säästöpankkiryhmän toimintaedellytyksiä kilpailukykyisen varainhankinnan

kautta ja edistää omalla toiminnallaan Säästöpankkiryhmän strategian toteutumista. Sp-Kiinnitysluottopankki vastaa Säästöpankkiryhmän kiinteistöluottovuokdellisesta varainhankinnasta laskemalla liikkeeseen katettuja joukkolainoja. Säästöpankkiryhmän kiinnitysluottopankkitoiminta eteni tilikaudella suunnitellusti ja luottokanta kasvoi vuoden loppuun mennessä 2 246 (2 145) miljoonaan euroon.

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj on Säästöpankkien omistama pankki, joka tuottaa Säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita. Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnan painopiste oli vuonna 2021 laadukkaissa palveluissa ja palveluiden edelleen kehittämässä. Tilikauden aikana Säästöpankkien Keskuspankki aloitti vakuudettomien kulutusluottojen myöntämisen Säästöpankkien henkilöasiakkaille. S&P Global Ratings (S&P) vahvisti 22.1.2021 Säästöpankkiryhmän keskusluottolaitoksena toimivan Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n pitkäaikaisen luottoluokituksen tasoksi A- ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasoksi A-2. Näkymät säilyivät negatiivisina.

TULOSKEHITYS (VERTAILUTIETO 1–12/2020)

Pankkitoiminnan tulos ennen veroja oli 49,6 (35,4) miljoonaa euroa. Korkokate oli 166,4 (161,2) miljoonaa euroa, jossa kasvua oli 3,3 prosenttia. Palkkiotuotot ja -kulut nettona olivat 74,8 (68,7) miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 8,9 prosenttia. Sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat 17,2 (19,6) miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 9,2 (8,1) miljoonaa euroa.

Rahoitusvarojen arvonalentumiset laskivat pääosin parantuneet taloustilanteen vuoksi, ja olivat yhteensä -1,3 (-19,8) miljoonaa euroa. Lainojen ja saamisten arvonalentumiset olivat -4,3 (-15,4) miljoonaa euroa, joista odotettavissa olevien luottotappioiden määrä oli 0,5 (-8,7) miljoonaa euroa. Sijoitusomaisuudesta kirjattiin arvonalentumisia yhteensä 3,0 (-4,4) miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut kasvoivat 64,7 (61,4) miljoonaan euroon. Pankkitoimintasegmentin henkilöstön määrä tilikauden lopulla oli 974 (1 000). Pankkitoiminnan henkilömäärä pieneni marraskuun lopussa 34 henkilöllä Eurajoen Säästöpankin irtaantumisen johdosta. Liiketoiminnan muut kulut ja poistot kasvoivat 7,9 prosenttia 152,0 (140,9) miljoonaan euroon.

Pankkitoiminnan tase oli 11,9 (12,3) miljardia euroa, jossa laskua oli 3,4 prosenttia. Lainat ja saamiset asiakkailta kasvoivat 3,4 prosenttia 9,6 (9,3) miljardiin euroon. Asiakkailta saadut talletukset olivat 7,7 (7,8) miljardia euroa.

VARALLISUUDENHOIDON PALVELUT

Varallisuudenhoidon palveluiden kehitys tilikaudella oli erinomaista. Keskuspankkien tuen myötävaikutuksella sijoitusmarkkinoiden ja maailman talouden kehitys jatkoivat vakaata paranemistaan koronaviruspandemian aiheuttamasta pitkittyneestä epävarmuudesta huolimatta. Asiakaskysyntä varallisuudenhoidon palveluille oli vahvaa. Säästöpankkiryhmän pitkäjänteinen keskittyminen erinomaiseen asiakaskokemukseen ja laadukkaaseen asiakaspalveluun näkyi hyvän myynnin lisäksi rahasto-osuuksien lunastusten ja henkivakuutus- tuotteiden takaisinostojen säilymisenä maltillisina koko vuoden ajan. Säästöpankit kehittivät palveluitaan kaikissa asiointikanavissa pääpainon kohdistuessa mobiilipalveluihin. Sp-Henkivakuutuksen ja Sp-Rahastoyhtiön operatiivinen toiminta säilyi koko vuoden häiriöttömänä ja asiakaskokemus hyvällä tasolla.

Nettomerkinnät Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimiin sijoitusrahastoihin kasvoivat vertailuvuodesta selvästi. Markkinaosuus kotimaisten rahastoyhtiöiden joukossa kasvoi 0,1 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 2,8 prosenttia. Uusia jatkuvia rahastosäästösopimuksia tehtiin 9,1 prosenttia vertailuvuotta enemmän. Rahastomerkinnöistä 58 prosenttia ja jatkuvista rahastosäästösopimuksista 16 prosenttia tehtiin sähköisesti.

Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimat rahastopääomat kasvoivat edellisvuodesta 26,0 prosenttia ja olivat vuoden lopussa 4,5 miljardia euroa (3,6). Nettomerkinnät Säästöpankkirahastoihin olivat 0,4 miljoonaa euroa (0,1). Rahastojen osuudenomistajien määrä kasvoi 8,7 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Rahastoissa oli 277 667 (255 501) osuudenomistajaa. Osuudenomistajilla mitattuna Sp-Rahastoyhtiö on Suomen neljänneksi suurin rahastoyhtiö.

Sp-Rahastoyhtiö hallinnoi tilikauden päättyessä 32 sijoitusrahastoa, joista suurin rahasto oli Säästöpankki Korko Plus sijoitusrahasto 0,8 miljardin euron pääomilla. Rahasto oli 38 027 osuudenomistajalla myös suurin osuudenomistajien määrällä mitattuna. Eniten uutta pääomaa Säästöpankkirahastoista keräsi Säästöpankki Ryhti sijoitusrahasto, jonka nettomerkinnät olivat 91

miljoonaa euroa.

Säästöhenkivakuutusten myynti parani vertailukaudesta. Sijoitussidonnaisten vakuutusten maksutulo säilyi koko vuoden ajan vakaana ja nettomyynti vahvistui selvästi. Säästöhenkivakuutusten maksutulo kasvoi vertailukaudesta 10,6 prosenttia. Sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt olivat 989,7 (31.12.2020: 856,6) miljoonaa euroa.

TULOSKEHITYS (VERTAILUTIETO 1–12/2020)

Varallisuudenhoidon palveluiden tulos ennen veroja oli 40,0 (30,9) miljoonaa euroa. Henkivakuutustoiminnan maksutulo oli 115,6 (104,4) miljoonaa euroa. Korvauskulut olivat 68,8 (76,5) miljoonaa euroa.

Palkkiotuotot ja -kulut nettona olivat 40,2 (30,8) miljoonaa euroa. Palkkiotuotot kasvoivat suurempien asiakasvarojen ja hallinnoitavien rahastopääomien myötä.

Liiketoiminnan kulut pysyivät viime vuoden tasolla olleen 18,5 (17,8) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 7,6 (7,8) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut ja poistot yhteensä olivat 10,9 (10,0) miljoonaa euroa. Varallisuudenhoidon palveluiden henkilöstön lukumäärä 31.12.2021 oli 77 (81).

MUUT TOIMINNOT

Muihin toimintoihin sisältyy Säästöpankkiliitto osk, Sp-Koti Oy, Säästöpankkipalvelut Oy ja muut Säästöpankkiryhmään yhdisteltävät yhtiöt. Muut toiminnot eivät muodosta raportoitavaa segmenttiä.

Kiinteistönvälitykseen keskittyvä franchisingketju Sp-Koti kasvoi asuntomarkkinoita nopeammin liikevaihdon kasvaessa lähes 20 prosenttia ja kauppamäärän kasvaessa lähes 21 prosenttia. Asuntomarkkinoilla kiinteistönvälittäjien tekemien asuntokauppojen kauppamäärä kasvoi noin 13 prosenttia. Sp-Koti -ketjuun kuului viime vuoden vaihteessa 35 yritystä ja yksi oma yksikkö. Ketju on toimipisteiden ja myytävien kohteiden määrän osalta kolmanneksi suurin välitysketju Suomessa. Emoyhtiö Sp-Koti Oy:n liikevaihto kasvoi lähes 27 prosenttia ja liiketulos lähes 136 prosenttia.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEEN

Säästöpankkiryhmä ja Cognizant tiedottivat 1.2.2022 purkavansa vuonna 2019 allekirjoitetun peruspankkijärjestelmän uudistamiseen liittyvän sopimuksen. Cognizant maksaa Säästöpankkiryhmälle korvauksen sopimuksen purusta. Sopimuksen purkamisella on positiivinen vaikutus Säästöpankkiryhmän vuoden 2022 liikevoittoon. Säästöpankkiryhmä jatkaa määrätietoisesti peruspankkijärjestelmän kehitystyötä. Sopimuksen purkamisella ei ole vaikutusta Säästöpankkiryhmän asiakkaiden palveluihin.

S&P Global Ratings (S&P) vahvisti 4.2.2022 Säästöpankkiryhmän keskusluottolaitoksena toimivan Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n pitkäaikaisen luottoluokituksen tasoksi A- ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasoksi A-2. Näkymät säilyivät negatiivisina.

VUODEN 2022 NÄKYMÄT

TOIMINTAYMPÄRISTÖN NÄKYMÄT

Maaikmantalouden elpymisen odotetaan jatkuvan vuonna 2022, vaikkakin elpymisen nopein pyrhdyks nhtiin jo vuonna 2021. OECD arvioi maailmantalouden kasvavan 4,5 % vuonna 2022 ja 3,2 % vuonna 2023.

Pandemia säilyy edelleen yhtenä suurimmista epävarmuustekijöistä myös vuonna 2022. Vaikuttaa siltä, että koronavirus pyörii maapallolla vielä pitkään. Viruksen kanssa on kuitenkin opittu elämään paremmin ja rokkottaminen tuo suojaa, vaikka se ei olekaan täydellistä. Siten koronaviruksen vaikutus taloudelliseen aktiiviteettiin jää rajalliseksi. Uusien varianttien uhka elää edelleen ja tilanne voi muuttua nopeastikin.

Koronakriisin aikana niin valtiot kuin keskuspankitkin ovat elvyttäneet taloutta voimakkaasti. Hiljalleen näitä tukitoimia ollaan vähentämässä ja esimerkiksi USA:n keskuspankki on jo viitoittanut arvopapereiden ostohjelman vähentämisestä ja koronnostoista vuonna 2022. Tukitoimista luopuminen onkin yksi vuoden 2022 teemoista ja riskeistä. Vaikka rahapolitiikkaa ollaan kiristämässä, pysyvät korot edelleen matalalla etenkin euroalueella.

Myös inflaatiokehitys pysyy myös markkinoiden fokuksessa vuonna 2022. Inflaation kiihtymisen alkuvaiheessa vuonna 2021 sen odotettiin olevan tilapäistä. Nyt vaikuttaa siltä, että hintojen nousu on vähän pidempikestoinen ilmiö ja vuonna 2022 nähtäneen vielä korkeita inflaatiolukemia. Konsensusennusteet puhuvat kuitenkin sen puolesta, että hiljalleen inflaatio rauhoittuu.

Myös Suomen talouden elpyminen jatkuu, mutta rauhallisemmin kuin vuonna 2021. Säästöpankkiryhmän ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa 2,6 % vuonna 2022. Tämän jälkeen kasvu hiljalleen rauhoittuu kohti pidemmän aikavälin potentiaalista tasoa, mikä Suomen osalta tarkoittaa noin 1,5 %:n kasvua.

Yritysten toimintaympäristö näyttää hyvältä vuonna 2022. Teollisuuden vahvat tilauskirjat pitävät aktiiviteettia yllä ja globaalin talouden elpyminen tukee vientisektoria. Erilaisten toimitusketjujen haasteiden odotetaan hiljalleen helpottavan vuonna 2022. Asuinrakentaminen rauhoittuu hieman viime vuodesta, mutta taso säilyy edelleen hyvänä. Myös palvelusektorin elpyminen jatkuu, tosin tautitilanne ja mahdolliset rajoitustoimet vaikuttavat mm. ravintola-, tapahtuma-alan ja matkailusektorin näkyymiin. Mikäli tautitilanne selvästi helpottaa vuoden aikana, voidaan näillä aloilla nähdä vilkasta toimintaa patoutuneen kysynnän purkautuessa.

Vuosi 2022 näyttää varsin vakaalta myös kotitalouksien näkökulmasta. Työttömyys jatkaa laskuaan ja ansiotasokehityksen odotetaan ylläpitävän ostovoimaa kiihtyneestä inflaatiosta huolimatta. Koronakriisin aikana kotitalouksille kertyneet säästöt mahdollistavat kulutuksen ripeänkin kasvun, joskin vaikuttaa siltä, että merkittävä osa kertyneistä varoista jää säästöön. Vuoteen 2022 siirryttäessä kuluttajien luottamus on laskenut pitkän ajan keskiarvon alapuolelle kertoen kuluttajien varovaisuuden lisääntymisestä.

LIKETOIMINNAN NÄKYMÄT

Pandemian jatkuminen ja matala korkotaso haastavat tuloksentekeä edelleen vuonna 2022. Nämä eivät kuitenkaan vaaranna Säästöpankkiryhmän tuloksentekeä tai vakavaraisuutta. Säästöpankkiryhmä on vakavarainen ja ryhmän liiketoiminta on suhteellisen matalariskistä.

Vuonna 2022 Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan painopisteenä on edelleen Säästöpankkiryhmän kilpailukykyyn parantaminen ja asiakaskeskeisen strategian toteuttaminen. Tähän Säästöpankeilla on hyvät edellytykset. Ryhmän tavoite vuonna 2022 on saada enemmän pankkiasiointinsa Säästöpankkiin keskittäviä asiakkaita.

LISÄTIETOJA:

Toimitusjohtaja, Tomi Närhinen
puh. 040 724 3896

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Säästöpankkiryhmän kotisivuilta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Säästöpankkiryhmän kotisivuilta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT:

Liikevaihto:	Korkotuotot, palkkiotuotot, sijoitustoiminnan nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan tuotot yhteensä:	Korkokate, palkkiotuotot ja -kulut netto, kaupankäynnin nettotuotot, sijoitustoiminnan nettotuotot, henkivakuutustoiminnan nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan kulut yhteensä:	Henkilöstökulut, liiketoiminnan muut kulut, poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
Kulu-tuottosuhte:	$\frac{\text{Liiketoiminnan kulut}}{\text{Liiketoiminnan tuotot}}$
Oman pääoman tuotto %:	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma, sis.määräysvallattomien osuuden (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} * 100$
Kokonaispääoman tuotto %:	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Taseen loppusumma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} * 100$
Omavaraisuusaste %:	$\frac{\text{Oma pääoma (sis. määräysvallattomien osuuden)}}{\text{Taseen loppusumma}} * 100$

VAIHTOEHTOISET TUNNUSLUVUT

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Markets Authority, ESMA) ohjeet vaihtoehtoisista tunnusluvuista tulivat voimaan 3.7.2016. Vaihtoehtoisella tunnusluvulla tarkoitetaan taloudellista tunnuslukua, joka kuvaa mennyttä tai tulevaa taloudellista tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja ja joka on muu kuin IFRS-normistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä.

Säästöpankkiryhmällä ei ole käytössä vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka eivät olisi johdettavissa tilinpäätöksestä, eikä esitetyissä tunnusluvuissa ole tapahtunut muutoksia.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN IFRS-TILINPÄÄTÖS

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1-12/2021	1-12/2020
Korkotuotot		183 237	183 038
Korkokulut		-17 199	-22 071
Korkokate	7	166 039	160 967
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	8	114 882	99 742
Sijoitustoiminnan nettotuotot	9	17 223	19 569
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	10	18 511	18 335
Liiketoiminnan muut tuotot	12	10 912	7 974
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		327 566	306 588
Henkilöstökulut	13	-98 750	-89 510
Liiketoiminnan muut kulut	14	-119 127	-110 046
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	15	-18 340	-20 601
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-236 218	-220 157
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	16	-1 297	-19 760
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	24	-198	70
Tulos ennen veroja		89 854	66 740
Tuloverot	17	-17 091	-14 648
Kauden tulos		72 762	52 092
Jakautuminen:			
Omistajien osuus tuloksesta		72 781	51 280
Määräysvallattomien omistajien osuus tuloksesta		-19	812
Yhteensä		72 762	52 092

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	1-12/2021	1-12/2020
Kauden tulos	72 762	52 092
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleenmäärittämisestä johtuvat voitot (/tappiot)	-953	-724
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettujen rahoitusvarojen myyntivoitto	2 486	
Yhteensä	1 533	-724
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Muuntoerot		
Käyvän arvon rahaston muutos		
Käypään arvoon arvostamisesta	1 804	1 168
Rahavirran suojauksesta	-1 074	-564
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	640	-2 599
Yhteensä	1 370	-1 994
Kauden laaja tulos	75 665	49 375
Jakautuminen:		
Omistajien osuus laajasta tuloksesta	75 684	48 387
Määräysvallattomien omistajien osuus laajasta tuloksesta	-19	988
Yhteensä	75 665	49 375

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TASE

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2021	31.12.2020
Varat			
Käteiset varat	19	1 017 904	1 183 519
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	20	129 484	109 060
Lainat ja saamiset asiakkailta	20	9 602 782	9 283 660
Johdannaiset	21	33 693	76 438
Sijoitusomaisuus	22	974 226	1 159 201
Henkivakuutustoiminnan varat	23	1 160 683	1 022 561
Sijoitukset osakkuusyhtiöissä	24	102	300
Aineelliset hyödykkeet	25	46 222	52 151
Aineettomat hyödykkeet	26	35 323	38 709
Versaamiset	27	10 556	10 792
Muut varat	28	68 120	160 670
Varat yhteensä		13 079 096	13 097 063
Velat ja oma pääoma			
Velat			
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat	29	13 706	
Velat luottolaitoksille	30	423 705	389 879
Velat asiakkaille	30	7 682 351	7 778 931
Johdannaiset	21	15 511	570
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	31	2 500 165	2 626 632
Henkivakuutustoiminnan velat	32	1 084 728	957 174
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	33	13 427	29 220
Verovelat	27	65 760	73 933
Varaukset ja muut velat	34	89 450	85 015
Velat yhteensä		11 888 804	11 941 354
Oma pääoma			
Peruspääoma	35	25 235	25 236
Kantarahasto		32 452	32 452
Rahastot	35	266 350	270 056
Kertyneet voittovarot	35	864 871	826 526
Säästöpankkiryhmän omistajien osuus yhteensä		1 188 908	1 154 271
Määräysvallattomien omistajien osuus	35	1 384	1 438
Oma pääoma yhteensä		1 190 293	1 155 709
Velat ja oma pääoma yhteensä		13 079 096	13 097 063

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN RAHAVIRTUALASKELMA

(1 000 euroa)	1-12/2021	1-12/2020
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	72 762	52 092
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	66 419	55 622
Maksetut tuloverot	-16 933	-10 091
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutosta	122 248	97 623
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-372 347	-514 673
Sijoitusomaisuus, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	258 995	-10 706
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-13 104	-43 023
Lainat ja saamiset asiakkailta	-591 605	30 230
Sijoitusomaisuus, käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	-26 748	-3 895
Sijoitusomaisuus, jaksotettuun hankintamenuun	-59 131	-376 343
Henkivakuutustoiminnan varat	-35 963	-1 570
Muut varat	95 208	-109 367
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	174 215	962 640
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat		
Velat luottolaitoksille	106 353	125 471
Velat asiakkaille	147 441	967 275
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	-96 522	-134 820
Henkivakuutustoiminnan velat	463	-776
Muut velat	16 480	5 490
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-75 883	545 591
Investointien rahavirta		
Muut sijoitukset	-9 056	
Investoinnit sijoituskiinteistöihin sekä aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-13 961	-18 189
Sijoituskiinteistöjen sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	3 555	1 993
Investointien rahavirta yhteensä	-19 462	-16 196
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset	6 764	2 710
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-22 557	-24 594
Peruspääoman lisäykset	1 393	
Voitonjako	-2 070	-1 704
Muut oman pääoman erien rahamääräiset vähennykset	-944	-10 278
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen*	-43 391	
Muut		-3 870
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-60 805	-37 736

Rahavarojen muutos	-156 150	491 659
Rahavarat tilikauden alussa	1 213 609	721 950
Rahavarat tilikauden lopussa	1 057 459	1 213 609
Rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:		
Käteiset varat	1 017 904	1 183 519
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	39 555	30 090
Rahavarat yhteensä	1 057 459	1 213 609
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta		
Arvon alentumiset rahoitusvaroista	1 306	19 760
Käyvän arvon muutokset	-11 012	-16 689
Poistot ja arvonalentumiset sijoituskiinteistöistä sekä aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	21 774	24 609
Osakkuusyhtiöiden tulosvaikutus	198	-70
Henkivakuustoiminnan oikaisut	33 828	5 433
Muut oikaisut	916	7 433
Myyntivoitot- ja tappiot sijoituskiinteistöistä sekä aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	2 317	497
Laskennallisten verojen muutos	17 091	14 648
Yhteensä	66 419	55 622
Saadut korot	187 115	190 723
Maksetut korot	24 302	31 783
Saadut osingot	2 988	4 255

* Eurajoen Säästöpankki irtaantui Säästöpankkiryhmästä 1.12.2021. Lisätietoja Liite 1 Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja tilinpäätöksen laajuudesta.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Perus- pääoma	Kanta- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Suojaus- instru- menttien rahasto	Vara- rahasto	Muut rahastot	Rahastot yhteensä	Voitto- varat	Säästö- pankki- ryhmän omistajien osuus yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2020	20 339	34 452	60 354	14 133	2 252	70 216	85 953	267 359	802 114	1 089 812	28 579	1 118 391
Laaja tulos												
Kauden voitto									51 280	51 280	1 136	52 416
Muut laajan tuloksen erät				3 729	-451			3 278	-724	2 554	-148	2 405
Laaja tulos yhteensä				3 729	-451			3 278	50 557	53 834	988	54 822
Liiketoimet omistajien kanssa												
Voitonjako									-1 702	-1 702	-99	-1 801
Siirrot erien välillä	4 897		27 651			-17 249	-11 829	3 470	-3 168	302		302
Muut muutokset		-2 000	39 667			-4 380	12	33 298	-48 004	-14 706		-14 705
Muutokset, jotka eivät johtaneet määräysvallan muutokseen									26 730	26 730	-28 030	-1 300
Oma pääoma yhteensä 31.12.2020	25 236	32 452	127 672	17 862	1 801	48 586	74 136	307 406	826 526	1 127 540	1 438	1 155 709
Oma pääoma 1.1.2021	25 236	32 452	127 672	17 862	1 801	48 586	74 136	307 406	826 526	1 127 540	1 438	1 155 709
Laaja tulos												
Kauden voitto									72 781	72 781	-19	72 762
Muut laajan tuloksen erät				-814	-859			-1 674	4 576	2 902		2 902
Laaja tulos yhteensä				-814	-859			-1 674	77 357	75 683	-19	75 665
Liiketoimet omistajien kanssa												
Voitonjako									-2 233	-2 233		-2 233
Siirrot erien välillä						118		118	-2 905	-2 787		-2 787
Muut muutokset			-776				339	-437		-437	-35	-472
Muutokset, jotka eivät johtaneet määräysvallan muutokseen									-723	-723		-723
Muutokset Säästöpankkiryhmän rakenteessa												
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen*	-1			121		-1 683	-152	-1 714	-33 151	-34 866		-34 866
Oma pääoma yhteensä 31.12.2021	25 235	32 452	126 896	17 169	942	47 022	74 323	303 700	864 871	1 162 178	1 384	1 190 293

* Eurajoen Säästöpankki irtaantui Säästöpankkiryhmästä 1.12.2021. Lisätietoja Liite 1 Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja tilinpäätöksen laajuudesta.

A man with a beard and mustache, wearing a light pink shirt and dark blue jeans, is sitting on a white rectangular pedestal. He is holding a large red pyramid in his right hand and a large cyan pie chart slice in his left hand. The background is a plain, light gray wall. The text 'TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET' is overlaid on the image in white, bold, sans-serif font. A horizontal orange bar is positioned below the text.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

LIITE 1. KUVAUS SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄSTÄ JA TILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUDESTA

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, Keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankit ovat itsenäisiä alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä Säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkien perustehtävä on edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiain, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuote- ja palveluyhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Jäsensäästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät Säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Säästöpankkiryhmän merkittävimmät tuote- ja palveluyhtiöt ovat Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj, Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkipalvelut Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 17 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti Oy. Säästöpankkiryhmä ei muodosta konsernia eikä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsensäästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Eurajoen Säästöpankki on eronnut Säästöpankkiliitto osk:n jäsenyydestä ja Säästöpankkien yhteenliittymästä 1.12.2021 alkaen. Samassa yhteydessä Eurajoen Säästöpankki on luovuttanut koko liiketoimintansa Oma Säästöpankki Oyj:lle, luovutuksen täytäntöönpanopäivä oli 1.12.2021. Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen vahvistaman tilinpäätösperiaatteen mukaisesti Eurajoen Säästöpankin vuoden 2021 tulos sisältyy Säästöpankkiryhmän tulokseen irtautumishetken asti. Irtaantumisen seurauksena Säästöpankkien Yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluvien säästöpankkien määrä väheni 18 pankista 17 pankkiin.

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, Keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Liedon Säästöpankin ja Mietoisten Säästöpankin hallintoelimet ovat hyväksyneet liiketoiminnan luovutussuunnitelman mukaisen liiketoimintakaupan, jossa Liedon Säästöpankki ostaa Mietoisten Säästöpankin pankkiliiketoiminnan. Liiketoimintakauppa pyritään saattamaan loppuun alkuvuoden 2022 aikana.

Säästöpankkien yhteenliittymän ja sen ympärille muodostuvan Säästöpankkiryhmän rakenne on kuvattu alla olevassa kaaviossa:

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN RAKENNE

Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja sisäisestä valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta. Kaikki tilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt on lueteltu tilinpäätöksen liitteessä 42. Kaikki jäljempänä esitetyt luvut ovat Säästöpankkiryhmän lukuja, ellei toisin ole mainittu.

Säästöpankkiliitto osk:n kotipaikka on Helsinki, ja sen rekisteröity osoite on Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Jäljennös Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on 14. helmikuuta 2022 hyväksynyt Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen 31. joulukuuta 2021 päättyvältä tilikaudelta ja tilinpäätös annetaan tiedoksi osuuskunnan kokoukselle 10. maaliskuuta 2022.

LIITE 2: TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

1. YLEISTÄ

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) ja niitä koskevien tulkintojen (IFRIC) mukaisesti.

Talletuspankkien yhteenliittymälain sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, kirjanpidollisten arvioiden muutoksia ja virheitä käsittelevän IAS 8 -standardin periaatteiden mukaisesti Säästöpankkiliitto osk:n hallitus vahvistaa sellaiset sovellettavat tilinpäätösperiaatteet, joihin ei ole saatavissa ohjausta kansainvälisistä tilinpäätösstandardeista. Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen yhdistelyperiaatteet on käsitelty tarkemmin kohdassa ”2 Yhdistelyperiaatteet”.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös laaditaan euroina, joka on Säästöpankkiryhmän kirjanpito- ja toiminnallinen valuutta.

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset varat ja velat on muutettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskipäivän keskipäivän kurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu valuuttatoiminnan nettotuotoiksi ”Sijoitustoiminnan nettotuotot” -erän alle. Henkivakuutustoiminnasta syntyneet kurssierot sisältyvät henkivakuutustoiminnan nettotuottoon.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on laadittu alkupe räisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, sekä suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa (suojatun riskin osalta), jotka on arvostettu käypään arvoon.

Varat ja velat netotetaan ainoastaan, kun Säästöpankkiryhmällä ja vastapuolella on sekä laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus, että aikomus netottaa summia tai realisoida omaisuuserän sekä suorittaa velan samanaikaisesti.

Säästöpankkiryhmä otti käyttöön vuonna 2021 IFRIC:n huhtikuussa julkaiseman agendapäätöksen pilvipalvelu-

järjestelyiden konfigurointi- ja räätälöintimenojen kirjanpitokäsittelystä, ja siitä kirjataan menoista IAS 38-standardin mukainen aineeton hyödyke. Agendapäätöksen käyttöönoton vaikutukset on esitetty laatimisperiaatteiden kohdassa ”7.1 Pilvipalveluhankkeet (SaaS-hankkeet)”.

2. YHDISTELYPERIAATTEET

Laskentatekninen emo

Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä säädetään, että Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö Säästöpankkiliitto osk:n ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on määräysvalta.

Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsensäästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määrittää emoyhtiötä. Säästöpankkiryhmän IFRS-tilinpäätöksessä niin kutsuttu laskentatekninen emoyhtiö on muodostettu 17 jäsensäästöpankista, joilla yhdessä on määräysvalta muihin Säästöpankkiryhmän IFRS-tilinpäätökseen yhdisteltäviin yhteisöihin. Laskentateknisen emoyhtiön keskinäinen omistus, sisäiset liiketapahtumat, keskinäiset saamiset ja velat, sisäinen voitonjako ja sisäiset katteet eliminoidaan.

Säästöpankkiryhmän peruspääoma muodostuu Säästöpankkien peruspääomasta ja osakeyhtiömuotoisten Säästöpankkien osakepääomasta, pois lukien Nooa Säästöpankki Oy, joka on muiden Säästöpankkien yhdessä omistama tytäryhtiö. Peruspääomaa ei säästöpankkilain 11 § mukaan makseta takaisin. Osakepääomaa käsitellään osakeyhtiölain mukaisesti.

Tytäryhtiöt

Säästöpankkiryhmän tytäryhtykset ovat yhteisöjä, joissa Säästöpankkiryhmällä on määräysvalta.

Säästöpankkiryhmällä on määräysvalta, mikäli Säästöpankkiryhmällä on yhteisöä koskeva valta ja se altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja Säästöpankkiryhmä pystyy

käyttämään yhteisöä koskevaa valtaansa ja näin vaikuttamaan saamaansa tuoton määrään.

Säästöpankkiryhmän keskinäinen omistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Hankinnassa käytetty vastike, hankitun yhteisön varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon. Se osa hankintamenosta, joka ylittää Säästöpankkiryhmän osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana, kirjataan liikearvoksi. Negatiivinen liikearvo tuloutetaan kokonaisuudessaan hankintahetkellä.

Kaikki Säästöpankkiryhmän sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan Säästöpankkiryhmän yhdisteltyä tilinpäätöstä laadittaessa.

Tilikauden aikana hankitut tytär-, osakkuus- tai yhteisyritykset yhdistellään siitä hetkestä lähtien, kun Säästöpankkiryhmä on saanut määräysvallan tai yhteisen määräysvallan. Vastaavasti tilikauden aikana myydyt tytär-, osakkuus- tai yhteisyritykset yhdistellään siihen saakka, kunnes määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta päättyy.

Säästöpankkiryhmä on soveltanut IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto -standardiin sisältyvää helpotusta ensilaitajoille olla soveltamatta IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardia takautuvasti ennen 1.1.2013 tapahtuneisiin liiketoimintojen yhdistämiin. 1.1.2013 jälkeen hankitut tytäryritykset on käsitelty IFRS 3 -standardin "Liiketoimintojen yhdistäminen" mukaisesti.

Strukturoidut yhteisöt

Strukturoidut yhteisöt ovat yhteisöjä, jotka on rakennettu siten, etteivät äänioikeudet ole ratkaiseva tekijä päätettäessä kenellä on määräysvalta yhteisössä. Strukturoiduille yhteisöille on tyypillistä, että niillä on kapea-alainen selkeä tavoite ja usein riittämätön pääoma, jotta ne pystyisivät rahoittamaan toimintonsa ilman sijoittajien antamaa taloudellista tukea.

Säästöpankkiryhmässä strukturoiduksi yhteisöiksi on tunnistettu Säästöpankkiryhmään kuuluvan Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimia sijoitusrahastoja, joissa Säästöpankkiryhmällä katsotaan olevan yllä määritelty määräysvalta. Määräysvallan perusteella yhdisteltäviksi rahastoiksi luokitellaan rahastot, joissa Säästöpankkiryhmään kuuluvien yhteisöjen omistusosuus on pidempiaikaisena sijoituskohteena ollut yli 40 prosenttia ja joita Säästöpankkiryhmään kuuluva Sp-Rahastoyhtiö hallinnoi. Rahastojen omistusosuudet tarkistetaan puolivuositain 30.6. ja 31.12. Yhteenliittymään kuuluvien

yhtiöiden omistusosuus rahastossa on pitänyt olla yli 40 prosenttia yli puolen vuoden ajan, ennen kuin rahasto yhdistellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmän ulkopuolisten sijoittajien osuudet yhdisteltävistä rahastoista esitetään Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä velkana. Velka on luokiteltu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi.

Osakkuusyhtiöt ja yhteisjärjestelyt

Osakkuusyhtiöinä käsitellään yhtiöt, joissa Säästöpankkiryhmällä on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Huomattava vaikutusvalta syntyy lähtökohtaisesti silloin, kun Säästöpankkiryhmä omistaa 20-50 prosenttia yhteisön äänivallasta tai kun Säästöpankkiryhmällä muutoin on huomattava vaikutusvalta yhteisössä.

Osakkuusyhtiö yhdistellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä, jolloin osakkuusyhtiön tuloslaskelma ja tase eivät sisälly kokonaisuutena Säästöpankkiryhmän tulokseen tai taseeseen, vaan yhdistellyssä taseessa esitetään Säästöpankkiryhmän osuus osakkuusyhtiön omasta pääomasta erässä "Sijoitukset osakkuusyhtiöissä" ja Säästöpankkiryhmän osuus osakkuusyhtiön tuloksesta esitetään Säästöpankkiryhmän tuloslaskelmassa rivillä "Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta". Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa sijoitus kirjataan alun perin hankintamenon määräisenä ja sitä lisätään tai vähennetään kirjaamalla Säästöpankkiryhmän osuus sijoituskohteen hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista.

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteisjärjestelyt jaetaan yhteisyrityksiin ja yhteisiin toimintoihin. Yhteisyritykset yhdistellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Keskinäiset kiinteistöosakeyhtiöt yhdistellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen yhteisinä toimintoina ja niiden varat velat yhdistellään Säästöpankkiryhmän taseeseen omistusosuuden mukaisina.

Määräysvallattomien omistajien osuudet

Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta ja tilikauden tuloksesta ja muista laajan tuloksen eristä esitetään erillisinä erinäin Säästöpankkiryhmän tuloslaskelmassa, laajassa tuloslaskelmassa ja taseessa. Tilikauden tappio kohdistetaan myös määräysvallattomien omistajien osuudelle siinäkin tapauksessa, että se johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen.

Määräysvallattomien omistajien osuus tytäryhtiöistä arvostetaan joko käypään arvoon tai suhteellisenä osuutena hankitun tytäryhtiön nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määritellään hankintakohtaisesti.

3. RAHOITUSINSTRUMENTIT

3.1 Rahoitusvarat ja -velat

Säästöpankkiryhmä soveltaa rahoitusinstrumenttien kirjaamiseen ja arvostamiseen IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia. Suojaussuhteisiin, joissa suojauskohteena on rahoitusvarojen- tai -velkojen muodostaman salkun käyvän arvon suojaaminen korkoriskiltä ("korkoriskin portfoliosuojaus"), Säästöpankkiryhmä jatkaa IAS 39 Rahoitusinstrumentit Kirjaaminen ja arvostaminen -standardin soveltamista.

Luokittelu Säästöpankkiryhmän taseessa on riippumaton IFRS 9:n mukaisista ryhmistä. Samalle riville taseeseen kirjatuille varoille ja veloille voidaan näin ollen soveltaa eri arvostusperusteita. Taseeseen kirjattujen rahoitusvarojen ja -velkojen jako arvostusluokkiin esitetään liitteessä 18.

Väliaikainen poikkeusmenettely

Sp Henkivakuustoittoiminnan sijoitustoimintaan liittyvät oman pääoman ehtoiset instrumentit ja rahastosijoitukset luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin. Säästöpankkiryhmä soveltaa merkittävään osaan näistä instrumenteista IFRS 4 standardin sallimaa väliaikaista poikkeusmenettelyä, joka palauttaa instrumenttien tulosvaikutukset IAS 39 standardin mukaisiksi.

Poikkeusmenettelyn piiriin kuuluvat rahoitusvarat arvostetaan taseessa käypään arvoon ja niiden arvomuutokset esitetään omassa pääomassa, muihin laajan tuloksen eriin kuuluvassa käyvän arvon rahastossa. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan, kun omaisuuserä kirjataan pois taseesta tai kun on objektiivista näyttöä siitä, että sen arvon on alentunut. Objektiveksi näytöksi katsotaan oman pääoman ehtoisen instrumentin osalta sen käyvän arvon merkittävä tai pitkäaikainen aleneminen alle sen hankintamenon. Jos arvonalentuneen oman pääoman ehtoisen instrumentin käypä arvo myöhemmin nousee, arvonnousu kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Väliaikaisella poikkeusmenettelyllä pyritään sovittamaan yhteen IFRS 9 ja IFRS 17 -standardien eriaikaisesta voimaantulosta aiheutuva väliaikainen tulosvolumiteetti, kun sijoitukset arvostetaan IFRS 9 -standardin mukaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti, mutta niihin liittyvää vakuutusvelkaa ei voida vielä arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti IFRS 17 -standardin mukaisesti. Väliaikaisen poikkeusmenettelyn sovel-

taminen lopetetaan viimeistään 1.1.2023, kun IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardi tulee voimaan.

3.1.1 Alkuperäinen kirjaaminen

Rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä kirjataan taseeseen, kun yhteisöstä tulee instrumentin sopimusehtojen osapuoli. Rahoitusvarojen selvityspäiväkäytännön mukainen osto tai myynti kirjataan taseeseen tai taseesta pois kaupantekopäivän perusteella.

Rahoitusvarat ja -velat arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Myöhemmillä kausilla transaktiomenot kirjataan tuloslaskelmaan korkotuotoksi- tai kuluksi, osana rahoitusvaran tai -velan efektiivistä korkoa.

3.1.2 Rahoitusvarojen luokittelu ja luokittelun määrittely

Säästöpankkiryhmä luokittelee rahoitusvarat myöhemmä arvostamista varten seuraaviin arvostusluokkiin:

- Jaksotettu hankintameno
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (käyvän arvon rahasto)
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat.

Rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Luokittelu perustuu liiketoimintamalliin, jolla sitä rahoitusvarojen ryhmää, johon rahoitusvara kuuluu, hallinnoidaan sekä siihen, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Liiketoimintamallin arviointi

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, kuinka Säästöpankkiryhmä hallinnoi rahoitusvarojaan rahavirtojen kerryttämiseksi. Toisin sanoen liiketoimintamalli ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä, rahoitusvarojen myynnistä vai näistä molemmista. Jos rahavirrat realisoituvat tavalla, joka poikkeaa liiketoimintamallin arviointiajankohtana olleista odotuksista, tästä ei aiheudu tilinpäätökseen aiempia kausia koskevaa virhettä eikä se myöskään muuta jäljellä olevien kyseisen liiketoimintamallin mukaisesti pidettävien rahoitusvarojen luokittelua.

Rahavirtaominaisuuksien arviointi

Rahavirtaominaisuuksilla tarkoitetaan rahoitusvaran sopimuksen mukaisten rahavirtojen luonnetta.

Rahavirtaominaisuuksia arvioidessa käydään läpi, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua, esim. korko sisältää vain korvauksen rahan aika-arvosta, luottoriskistä ja muista perustyyppiselle lainaamiselle tyypillisistä riskeistä. Mikäli sopimusehdot sisältävät sellaisia tekijöitä, joita ei voida pitää lainaamiselle tyypillisinä ehtoina, luokitellaan rahoitusvara käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi.

Jaksotettu hankintameno

Rahoitusvaroihin kuuluva erä arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun, jos molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät:

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi; ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksu.

Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä on arvostettava käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, jos molemmat seuraavat ehdot täyttyvät:

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan sekä keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja, että myymällä rahoitusvaroja; ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koronmaksua.

Velkainstrumenttien osalta arvostus kirjanpidossa tehdään käypään arvoon ja arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla ja odotettavissa olevalla luotto-tappiolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan.

Rahoitusvarasta luovuttaessa tai myydessä saatu voitto tai tappio käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettaessa kirjataan velkainstrumenttien osalta tulosvaikutteisesti.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä Säästöpankkiryhmä voi tehdä peruuttamattoman valinnan, jonka mukaan oman pääoman ehtoisen sijoituksen myöhemmät käyvän arvon muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Valinta tehdään instrumenttikohtaisesti. Tällaiset sijoitukset arvostetaan kirjanpidossa käypään arvoon ja käyvän arvon muutos kirjataan laskennallisel-

la verolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan. Oman pääoman ehtoista sijoituksesta saatavat osingot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun oikeus maksuun saadaan, osakkeesta saatavat pääomanpalautukset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

Oman pääoman ehtoisten instrumenttien osalta käyvän arvon rahastoon kertynyttä realisoitumatonta voittoa tai tappiota ei siirretä tulosvaikutteiseksi missään vaiheessa.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat

Kaikki sellaiset erät, jotka eivät ole jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavia, kuuluvat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi. Rahoitusvara voidaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kuitenkin nimennomaisesti luokitella peruuttamattomasti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi, jos näin toimimalla poistetaan arvostamiseen tai kirjaamiseen liittyvä epä johdonmukaisuus tai vähennetään merkittävästi tällaista epä johdonmukaisuutta, joka muutoin aiheutuisi varojen tai velkojen arvostamisesta tai niistä johtuvien voittojen tai tappioiden kirjaamisesta erilaisilla perusteilla.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellaan myös sellaiset vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, joissa rahavirtakriteereiden ei voida katsoa täyttyvän. Rahavirtakriteerit arvioidaan Säästöpankkiryhmässä instrumenttikohtaisesti, sen määrittämiseksi onko kyseisen erän sopimusehdoissa määritettynä tiettyinä ajankohtina toistuvia rahavirtoja, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan koron maksua.

Rahoitusvarojen luokittelun muutokset

Vieraan pääoman ehtoisten sijoitusten uudelleenluokittelu tehdään vain silloin, kun Säästöpankkiryhmän rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudattamat liiketoimintamallit muuttuvat. Tällaisten muutosten odotetaan olevan erittäin harvinaisia, eikä Säästöpankkiryhmä ole tehnyt uudelleenluokitteluja kuluneella tilikaudella.

Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttaminen

Kun rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen, tai niihin tehdään muutoin muutoksia ja tämä uudelleen neuvottelu tai muutosten tekeminen ei johda kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjaamiseen pois taseesta IFRS 9:n mukaisesti, rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräinen kirjanpitoarvo lasketaan uudelleen ja tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

3.1.3 Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaaminen pois taseesta

Rahoitusvara kirjataan pois taseesta, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaraan kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa olemasta voimassa tai kun erä siirretään toiselle osapuolelle näin täyttäen taseesta poiskirjaamisen edellytykset.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä on siirretty toiselle osapuolelle siinä ja vain siinä tapauksessa, että Säästöpankkiryhmä joko:

- siirtää sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen toiselle osapuolelle; tai
- pitää itsellään sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen, mutta ottaa vastatakseen sopimukseen perustuvan velvollisuuden maksaa kyseiset rahavirrat yhdelle tai useammalle vastaanottajalle ”läpikulkujärjestelyllä”. Sopimusta voidaan pitää ”läpikulkujärjestelynä” kun:
 - Velvollisuutta maksaa lopulliselle saajalle ei ole, mikäli ei saada kerättyä vastaavia määriä alkuperäisestä omaisuuserästä
 - Alkuperäisen omaisuuserän myynti tai panttaaminen on siirtosopimuksella estetty

Siirrettäessä rahoitusvaroihin kuuluva erä toiselle osapuolelle, taseesta poiskirjaamisen edellytykset täyttyvät vain kun:

- Omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut on siirretty toiselle osapuolelle; tai
- Omistamiseen liittyviä merkittäviä riskejä ja etuja ei ole siirretty toiselle osapuolelle tai pitänyt näitä itsellään, mutta määräysvalta on siirretty.

Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta vain silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, toisin sanoen peruutettu, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Jos jo lainanottajana ja lainanantajana olevien osapuolten välillä vaihdetaan vieraan pääoman ehtoisia instrumentteja, joiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihto käsitellään alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena ja uuden rahoitusvelan kirjaamisena. Ero kirjanpitoarvon ja maksetun vastikkeen välillä kirjataan tulosvaikutteisesti.

3.2. Käyvän arvon määrittäminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä mark-

kinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään sen hetkistä ostokurssia. Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät olennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys arvioidaan kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän suhteen kokonaisuudessaan.

3.3 Arvonalentuminen

3.3.1 Odotettavissa olevat luottotappiot

Säästöpankkiryhmä määrittää arvonalentumisen perustuen rahoitusvaran odotettavissa oleviin luottotappioihin. Odotettavissa olevia luottotappiota koskeva vähennyserä lasketaan ja kirjataan rahoitusvaroilta, jotka arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä takaussopimuksille ja taseen ulkopuolisille luottositoumuksille.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettäviä menetelmiä ja parametreja kuvataan tarkemmin liitetiedossa 16.

Odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä kirjataan taseeseen lainan kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Luottositoumusten ja takaussopimusten osalta tappiota koskeva vähennyserä kirjataan taseeseen varaukseksi. Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten odotettavissa oleva luottotappio kirjataan oikaisemaan käyvän arvon rahastoa. Taseeseen kirjattujen odotettavissa olevien luottotappioiden muutokset esitetään tuloslaskelman erässä Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista.

3.3.2 Toteutuneet luottotappiot

Lainat ja saatavat, joita ei pystytä perimään, kirjataan lopulliseksi luottotappioksi, kun tavanomainen perintäprosessi on loppuunsaatettu ja yksittäisen lainan tai saatavan tappion lopullinen määrä pystytään laskemaan. Lopulliseksi todetut luottotappiot kirjataan pois taseesta vastaeränä tuloslaskelman erä Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista. Mahdolliset taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan oikaisuuksi tuloslaskelman erään Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista.

3.4 Suojauslaskenta ja johdannaissopimukset

Säästöpankkiryhmä suojaa johdannaissopimuksilla korkeiskään sekä käyvän arvon että rahavirran muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena on kiinteäkorkoinen ottolainaus ja rahavirran suojauksen kohteena vaihtuvakorkoisen antolainauksen tuleva korkovirta. Suojauksen tavoitteena on vakauttaa korkokatetta ja neutralisoida varojen ja velkojen mahdollinen käyvän arvon muutos.

Säästöpankkiryhmä soveltaa yleisen suojauslaskennan piirissä oleviin suojaussuhteisiin IFRS 9 -standardia. Korkeiskään käyvän arvon portfoliosuojauksiin (makrosuojaus) sovelletaan IAS 39 "carve out" -sääntelyä kunnes kyseisiä suojaussuhteita koskeva uusi sääntely astuu voimaan.

Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon. Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käypä arvo kirjataan taseeseen johdannaissaamiseksi tai -velaksi ja käyvän arvon muutos tuloslaskelman erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde arvostetaan suojauksen ajan käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuun. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos kirjataan kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmaan erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus kirjataan laskennallisilla veroilla oikaistuna omassa pääomassa olevaan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon muutoksen tehoton osuus kirjataan suoraan tuloslaskelman erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Suojaavan johdannaisten arvostamisesta käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonnmuutos kirjataan tulokseen suojatun rahavirran oikaisuksi sitä mukaa, kun suojattu rahavirta kirjataan tulokseen. Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Suojauslaskennan aloittamisen hetkeltä dokumentoidaan suojaattavan kohteen ja suojaavan johdannaisten suojaussuhde, kuten myös riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategia. Suojaussuhteen tehokkuutta arvioidaan säännöllisesti, kuitenkin aina vähintään raportointihetkiltä.

4. VUOKRASOPIMUKSET

Säästöpankkiryhmä vuokralleottajana

Sopimuksen syntymisajankohtana ja sopimuksen ehtojen muuttuessa Säästöpankkiryhmä arvioi sisältykö sopimukseen vuokrasopimus. Arviointi tehdään sopimuksen jokaiselle mahdolliselle, erilliselle vuokrasopimuskomponentille. Sopimus on vuokrasopimus, jos sopimus antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan käyttöajaksi ja tiettyä vastiketta vastaan. Sopimus antaa määräysvallan mikäli:

- Sopimuksella on identifioitu ja erillinen/itsenäinen omaisuuserä.
- Sopimuksen myötä saadaan oikeus omaisuuserän käytöstä koko käyttöaikana koitua taloudellinen hyöty kaikilta olennaisilta osin.
- Sopimuksen myötä saadaan oikeus ohjata omaisuuserän käyttötapaa ja -tarkoitusta.

Sopimuksen alkamishetkellä vuokrasopimusvelka on vuokra-aikana maksettavien vuokrien nykyarvo. Vuokrat koostuvat kiinteistä maksuista sekä muuttuvista

vuokrasta, jotka riippuvat indeksistä. Vuokrasopimusvelka arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Vuokrasopimusvelan määrä uudelleen arvioidaan, mikäli tulevat vuokrat muuttuvat perustuen sopimuksella määritellyn indeksi- tai hinnanmuutokseen, vuokra-aika tai jäännösarvotakuun määrä muuttuu tai, jos sopimuksen osto-optio päätetään käyttää. Mikäli vuokrasopimusvelan määrä oikaistaan uudelleenarvioinnin yhteydessä, tehdään vastaavan suuruinen oikaisu myös käyttöoikeusomaisuuserään.

Vuokra-aika alkaa vuokrasopimuksella määriteltynä aloitusajankohtana. Vuokrasopimuksen päättymisajankohta on sopimuksen mukainen päättymisajankohta. Vuokra-aika arvioidaan uudelleen, kun sopimuksen jatkamisoptio on arvioitu käytettävän eri tavalla kuin alkuperäinen arvio. Mikäli vuokrasopimus on toistaiseksi voimassa oleva, on päättymisajankohta sopimuksen mukainen aikaisin mahdollinen irtisanomisajankohta. Poikkeuksena tähän periaatteeseen ovat kiinteistöt ja huoneistot, joissa sijainti määrittää päättymisajankohdan. Säästöpankkiryhmän strategiaan perustuen kasvakeskuksessa tai merkittävässä maakuntakeskuksessa sijaitsevien vuokrakohteiden vuokra-ajaksi on määritelty kolme vuotta. Muissa sijainneissa olevien kiinteistöjen ja huoneistojen vuokra-aika on yksi vuosi. Diskonttokorkona käytetään korkoa, jolla Säästöpankkien Keskuspankki antaa rahoitusta Säästöpankkiryhmän pankeille.

Käyttöoikeusomaisuuden arvo sopimuksen alkamishetkellä on vuokrasopimusvelka lisättyä vuokranantajalle suoritetut maksut alkamispäivään mennessä, arvion mukaiset ennallistamismenot vuokrakauden lopussa sekä alkuvaiheen välittömät menot. Käyttöoikeuserä arvostetaan myöhemmin hankintamenuon ja siitä kirjataan poistot vuokrakauden mukaan.

Vuokralleotetut käyttöomaisuuserät esitetään tase-erässä Aineelliset hyödykkeet ja vuokrasopimusvelka esitetään erässä Varaukset ja muut velat.

Säästöpankkiryhmän vuokrasopimuskohteet ovat jaettavissa seuraaviin kohdeomaisuuseriin:

- Koneet ja kalusto
- Kiinteistöt ja huoneistot
- Tietojärjestelmät
- Muut

Lyhytaikaiset vuokrasopimukset ja arvoltaan vähäiset omaisuuserät

IFRS 16 -standardi sisältää kaksi kirjaamista ja arvostamista koskevaa helpotusta. Säästöpankkiryhmä on valinnut, ettei enintään 12 kuukauden vuokrasopimuksia

eikä arvoltaan korkeintaan 5 000 euron olevia omaisuuseriä kirjata käyttöoikeusomaisuudeksi eikä niiden perusteella kirjata vuokrasopimusvelkaa. Säästöpankkiryhmä kirjaa nämä lyhytaikaiset vuokrasopimukset sekä arvoltaan vähäiset omaisuuserät kuluksi vuokra-aikana.

Säästöpankkiryhmä vuokranantajana

Säästöpankkiryhmä ei toimi rahoitusleasingsopimuksissa vuokralleantajana. Operatiivisella vuokrasopimuksella vuokralle annetut hyödykkeet esitetään erässä "Sijoitusomaisuus" (sijoituskiinteistöt) tai "Aineelliset hyödykkeet", ja vuokratulot kirjataan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa tuloslaskelman erään "Sijoitusomaisuuden nettotuotot" tai "Liiketoiminnan muut tuotot". Säästöpankkiryhmässä operatiivisella vuokrasopimuksella vuokralleannettuja omaisuuseriä ovat mm. pankin omistamat asuinkiinteistöt.

5. TYÖSUHDE-ETUUDET

Työsuhde-etuuksiin sisältyvät lyhytaikaiset työsuhde-etuudet, työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet, työsuhteen päättämisen jälkeiset etuudet sekä muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet. IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardi määrää työsuhde-etuuksien kirjanpitokäsittelyn.

Lyhytaikaisia työsuhde-etuuksia ovat esimerkiksi palkat ja luontaisedut, vuosilomat, tulospalkkiot ja lisävakuumukset. Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet odotetaan maksettavan kokonaisuudessaan 12 kuukauden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana työntekijät suorittavat asianomaisen työn.

Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet perustuvat työsuhteen päättämiseen eivätkä itse työsuoritukseen. Nämä etuudet koostuvat irtisanomiskorvauksista.

Työsuhteen päättämisen jälkeiset etuudet tulevat maksettavaksi työsuhteen päättämisen jälkeen. Ne koostuvat eläkkeistä tai muista työsuhteen päättämisen jälkeen maksettavista etuuksista, esimerkiksi henkivakuutuksesta tai terveydenhoidosta. Työsuhteen päättämisen jälkeisiä etuuksia koskevat eläkejärjestelyt luokitellaan etuuspohjaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi.

Maksuperusteisissa eläkejärjestelyissä Säästöpankkiryhmä maksaa kiinteitä eläkevakuutusmaksuja eläkevakuutusyhtiöille eikä Säästöpankkiryhmällä tämän jälkeen ole juridista tai todellista velvollisuutta lisämaksujen suorittamiseen, jos eläkevakuutusyhtiö ei pysty suoriutumaan kyseisten etuuksien maksamisesta. Merkittävin maksuperusteinen järjestely on työntekijän eläkelain mukainen perusvakuutus (TyEL). Ulkopuoliset eläkevakuutusyhtiöt vastaavat tästä eläketurvasta Säästöpankkiryhmässä.

Säästöpankkiryhmällä on myös etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Etuuspohjaisissa järjestelyissä Säästöpankkiryhmälle jää velvoitteita tilikauden maksujen jälkeen. Etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä velkaeränä esitetään järjestelystä johtuvien velvoitteiden nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvällä arvolla.

Säästöpankkiryhmä käyttää ammatillisesti pätevää vakuutusmatemaatikkoa määrittämään olennaiset työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuuksista johtuvat velvoitteet. Laskenta suoritetaan ennakoituun etuusoikeyksikköön perustuvalla menetelmällä. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetty diskonttauskorko määritetään yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen raportointikauden päättymispäivän markkinatuoton perusteella.

Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet perustuvat pitkäaikaiseen työsuhteeseen. Tällaisia etuuksia ovat esimerkiksi palkallinen loma, palkkio tai lahja, joka myönnetään palveluvuosien kertymän perusteella.

6. HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN VARAT JA VELAT

Vakuutusten luokittelu vakuutus- ja sijoitus-sopimuksiksi

Säästöpankkiryhmän myöntämät henkivakuutukset luokitellaan joko vakuutus- tai sijoitus-sopimuksiksi. Vakuutus-sopimuksiksi luokitellaan ne vakuutukset, joissa on merkittävä vakuutusriski tai joissa vakuutusnottajalla on oikeus tai mahdollisuus muuttaa sopimusta siten, että hänelle syntyy oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen yhtiön ylijäämästä. Puhtaasti sijoitussidonnaiset vakuutukset, joissa ei ole merkittävää vakuutusriskiä, luokitellaan sijoitus-sopimuksiksi.

Säästöpankkiryhmän vakuutus-sopimukset käsitellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä IFRS 4 Vakuutus-sopimukset -standardin mukaisesti. Sijoitus-sopimuksiksi luokiteltuihin sopimuksiin sovelletaan IFRS 4 myötä sallittua siirtymäsäännöstä ja sopimukset käsitellään IAS 39:n mukaisin tulosvaikutuksin. Jälleenvakuutukset käsitellään IFRS 4 -standardin mukaisesti vakuutus-sopimuksina.

Vakuutus- ja sijoitus-sopimukseen liittyvät velat

Vakuutusten velat kirjataan Suomen kirjanpitolainsäädännön mukaisesti. Vakuutus-sopimusten velan määrittämisessä käytetyt vakuutusmatemaattiset laskuperusteet täyttävät kansallisten säädösten vaatimukset. Perusteet sisältävät oletuksia biometrisistä tekijöistä, liikekustannuksista ja korosta.

Vakuutus-sopimusten vakuutusmaksuvastuu ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuu on määritelty makse-

tuista maksuista, hyvityksistä, veloituksista ja arvomuutoksista muodostuvan vakuutussäästön perusteella täydentämällä tätä vastaisen korko- ja liikekustannusliikkeen osalta. Harkinnanvaraisiin lisätuihin oikeutavien vakuutusten taattujen etujen vastuun diskonttokorko on korkeintaan 0,5 prosenttia. Keskimääräinen diskonttokorko on 0,1 prosenttia.

Vakuutus-sopimusten muu korvausvastuu kuin alkaneiden eläkkeiden korvausvastuu on lyhytaikaista velkaa ja se muodostuu tunnetuista ja tuntemattomista vahinkotapahtumista. Tunnettujen vahinkojen vastuu arvostetaan nimellisarvoonsa ja tuntemattomien vahinkojen vastuu perustuu vakuutusmatemaattisiin perusteisiin.

Jälleenvakuutus-sopimukseen liittyvät saamiset ja velat arvostetaan yhdenmukaisesti jälleenvakuutettujen velkojen ja saamisten kanssa. Mikäli yhtiöllä olisi eräntyneitä saamia, tehtäisiin näihin saamisiin tulosvaikutteinen arvonalennus.

Sijoitus-sopimuksista syntyvä velka arvostetaan sijoitus-sopimukseen liitettyjen varojen markkina-arvon mukaisesti.

Vakuutus-sopimukseen liittyvän velan riittävyystesti

IFRS 4 -standardin mukaan vakuutusnottajan on arvioitava jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, ovatko sen taseeseen merkityt vakuutusvelat riittävän suuret, käyttämällä tarkasteluhetken arvioita vakuutus-sopimusten tulevaisuuden rahavirroista. Vastuuvelan riittävyystesti tehdään IFRS 4 -standardin mukaisesti arvostetuille Säästöpankkiryhmän vakuutus-sopimuksille. Vastuuvelan riittävyystestissä verrataan vastuuvelan kansallisiin periaatteisiin perustuvaa kirjanpitoarvoa vakuutus-sopimuksista syntyvien kassavirtojen nykyarvoon, johon on lisätty riskimarginaali. Mikäli vastuuvelan riittävyystesti osoittaa, että kansallisiin periaatteisiin perustuva vastuuvelka on kokonaisuutenaan pienempi kuin sisäisen mallin mukainen vastuuvelka, täydennetään Säästöpankkiryhmän vastuuvelkaa sisäisen mallin mukaisen vastuuvelan ja kansallisiin periaatteisiin perustuvan vastuuvelan erotuksella.

Henkivakuutuksen kohtuusperiaate

Säästöpankkiryhmän henkivakuutustoiminnan tavoitteena on antaa pitkällä aikavälillä harkinnanvaraisiin lisätuihin oikeutetuille vakuutussäästöille ennen kuluja ja veroja kokonaisuhyvitys, joka on vähintään Suomen valtion pitkän joukkovelkakirjalainan tuotto. Säästövakuutuksissa tavoitetasona on maturiteetiltaan 5 vuoden ja eläkevakuutuksissa 10 vuoden joukkovelkakirjalainojen korkotasoa vastaava tuotto. Vakuutuksen kokonaisuhyvityksellä tarkoitetaan vakuutus-sopimuksen laskuperuste- tai vuosikorkoa ja kyseiselle sopimukselle hyvitetävää lisäkorkoa.

7. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineeton hyödyke on yksilöitävissä oleva omaisuuserä, jolla ei ole aineellista olomuotoa. Säästöpankkiryhmän aineettomia hyödykkeitä ovat muun muassa tietokone-ohjelmistot ja ohjelmistolisenssit.

Aineeton hyödyke kirjataan taseeseen vain, jos on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu Säästöpankkiryhmän hyväksi ja omaisuuserän hankintameno on luotettavasti määriteltävissä. Vastainen taloudellinen hyöty saattaa sisältää palvelujen tai tavaroiden myyntituottoja, kustannussäästöjä tai muuta hyötyä, joka syntyy Säästöpankkiryhmän käyttäessä omaisuuserää.

Alkuperäinen arvostaminen tapahtuu hankintameno. Hankintameno käsittää ostohinnan sisältäen kaikki menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Hankintameno ei lueta hyödykkeen käytöstä ja henkilökunnan koulutuksesta aiheutuneita menoja eikä hallinnon menoja ja muita yhteisiä yleismenoja.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineeton hyödyke kirjataan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintameno. Poistot kirjataan tasapoistoina kuluksi kunkin aineettoman hyödykkeen tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vuosittain.

Hyödykettä poistetaan siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Aineeton hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Ulkoisilta toimijoilta ostetut tietojärjestelmät	3-5 vuotta
Perusjärjestelmät	5-10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	2-5 vuotta

Aineettomat hyödykkeet kirjataan taseen Aineettomat hyödykkeet -erään. Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelman erään "Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä".

7.1 Pilvipalveluhankkeet (SaaS-hankkeet)

IFRIC julkaisi huhtikuussa 2021 agendapäätöksen pilvipalvelujärjestelyiden konfigurointi- ja räätälöintimenojen kirjanpitokäsittelystä, ja siitä kirjataan menoista IAS 38-standardin mukainen aineeton hyödyke. Agendapäätöksen käyttöönotto pienensi Säästöpankki-

ryhmän aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvoa ja tilikauden 2021 tulosta noin 1,0 miljoonaa euroa.

Pilvipalvelujärjestelyt ovat järjestelyitä, joissa Säästöpankkiryhmä ei omista käyttämäänsä ohjelmistoa, eikä ohjelmistoa ole asennettu Säästöpankkiryhmän järjestelmäympäristöön tai palvelimille, vaan sitä käytetään tarveperusteisesti internetin tai muun määritetyn tietoliikenneyhteyden välityksellä.

Käyttöönnotosta aiheutuvat välittömät menot, esimerkiksi koskien pilvipalvelujärjestelyn kohteena olevan ohjelmiston tai järjestelmän konfigurointia ja räätälöintiä, ovat kirjattavissa taseeseen vain silloin, kun pilvipalvelujärjestelystä syntyy taseeseen kirjattava aineeton hyödyke. Pilvipalvelujärjestely ei tyypillisesti täytä aineettoman hyödykkeen kriteereitä, koska sopimus ei synnytä ostajalle IAS 38.13-16 edellyttämää määräysvaltaa.

Pilvipalvelujärjestelyistä aiheutuvien käyttöönotto-kustannusten kirjanpitokäsittelyä ohjaa johtopäätös siitä, ovatko palvelut erotettavissa pääsystä järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon ja syntyykö välittömistä käyttöönottokustannuksista erillinen aineeton hyödyke.

Palveluiden voidaan katsoa olevan erillinen ohjelmistoon pääsystä, jos Säästöpankkiryhmä tuottaa palvelut sisäisillä resursseillaan tai Säästöpankkiryhmä ostaa palvelut kolmannelta osapuolelta, joka on riippumaton SaaS-palvelun myyjästä. Mikäli palvelun tuottaa SaaS-palvelun myyjä tai myyjä ostaa palvelut alihankintana kolmannelta osapuolelta, palvelu on erotettavissa, jos sen kykenisi toimittamaan jokin muu palvelutarjoaja ilman, että se samalla antaa pääsyn järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon.

Mikäli palvelun kykenee tuottamaan vain pilvipalvelun myyjä, palvelu ei ole erotettavissa järjestelmään pääsystä. Tällöin palvelusta maksettu käyttöönottoon liittyvä kulu kirjataan menoksi ajanjaksolle, jolla Säästöpankkiryhmällä on pääsy järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon.

Menot, jotka aiheutuvat liittymien ja rajapintojen rakentamisesta Säästöpankkiryhmän määräysvallassa olevien taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi kirjattujen ja pilvipalvelun kautta käytettävän ohjelmistojen välille, voivat täyttää aineettoman hyödykkeen kriteerit.

8. AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET JA SIJOITUSKIINTEISTÖT

Säästöpankkiryhmän aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat muun muassa omassa käytössä olevat kiinteistöt sekä koneet ja kalusto. Lisäksi Säästöpankkiryhmällä on vuokratuloja tuottavia sijoituskiinteistöjä.

Säästöpankkiryhmän kiinteistöt jaetaan käyttötarkoituksen mukaan omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Sijoituskiinteistöjen tarkoituksena on tuottaa vuokratuloja tai pääomalle arvonnousua. Joitakin kiinteistöjä käytetään osaksi sijoituskäytössä ja osaksi omassa tai henkilökunnan käytössä. Mikäli nämä osat pystyttäisiin myymään erikseen, Säästöpankkiryhmä käsittelee kutakin osaa kirjanpidossa erikseen käyttötarkoituksen mukaan. Jos osat eivät ole erikseen myytävissä, käsitellään kiinteistöä sijoituskiinteistönä vain, jos ainoastaan vähäinen osa kiinteistöstä on omassa tai henkilökunnan käytössä. Jako tehdään eri käyttötarkoituksissa olevien neliömetrien suhteessa.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kirjataan taseeseen erään "Aineelliset hyödykkeet" ja sijoituskiinteistöt erään "Sijoitusomaisuus".

Tuloslaskelmassa oman käytön kiinteistöön liittyvät tuotot kirjataan erään "Liiketoiminnan muut tuotot" ja kulut erään "Liiketoiminnan muut kulut". Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan kaikista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä erään "Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä".

Tuloslaskelmassa sijoituskiinteistöjen nettotuotot, mukaan lukien sijoituskiinteistöistä tehdyt poistot ja arvonalentumiset, sisältyvät erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot."

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja sijoituskiinteistöt arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Hankintamenuon sisällytetään kaikki menot, jotka välittömästi aiheutuvat hyödykkeen hankinnasta. Hyödykkeet poistetaan tasa-poistoin arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykkeeseen liittyvät alkuperäisen hankinnan jälkeen syntyvät menot aktivoidaan hyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä kertyy alun perin arvioitua suurempaa taloudellista hyötyä.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Rakennukset	10-50 vuotta
Rakennusten tekniset laitteet	3-8 vuotta
Peruskorjaukset vuokratuissa tiloissa	3-10 vuotta
Koneet ja kalusto	3-10 vuotta

Käyttöoikeusomaisuuden osalta vaikutusajat on kuvattu kohdassa 4. Vuokrasopimukset.

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvit-

taessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa. Sijoituskiinteistöjen myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Myyntivoitto tai -tappio määräytyy myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintamenuon erotuksena.

9. VARAUKSET JA EHDOLLISET VELAT

Varaus kirjataan, kun Säästöpankkiryhmällä on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen tulee ajankohtaiseksi ja johto voi luotettavalla tavalla arvioida veloitteen määrän. Jos osasta veloitetta on mahdollisuus saada korvausta kolmannelta osapuolelta, kirjataan korvaus erillisenä eränä, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varaukset tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja oikaistaan tarvittaessa. Varaus arvostetaan sen määrän nykyarvoon, jota odotetaan veloitteen täyttämiseksi.

Mikäli yllä mainittu velvoite on olemassa, mutta varauksen kirjaamisedellytykset eivät täyty, on kyseessä ehdollinen velka. Ehdollista velkaa ei kirjata taseeseen vaan se esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Myös ehdollista velkaa tulee arvioida jokaisena tilinpäätöspäivänä erikseen.

10. VEROT

Säästöpankkiryhmän tuloveroihin kirjataan Säästöpankkiryhmään kuuluvien yhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut ja laskennallisten verojen muutos. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun ne liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajan tuloksen kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin.

Laskennalliset verot lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista väliaikaisista eroista. Laskennalliset verovelat ja -saamiset netotetaan yhtiöittäin. Yhdistelytoimenpiteistä aiheutuneita laskennallisia verovelkoja ja -saamia ei netoteta. Laskennallinen vero arvostetaan IAS 12 -standardin perusteella ja niillä tilinpäätöspäivänä voimassa olevilla verokannoilla, joita sovelletaan silloin, kun laskennallisen veron odotetaan muuttuvan tuloveroksi. Verokantojen muutoksesta johtuva laskennallisen veron muutos kirjataan tuloslaskelmaan tai laajan tuloksen eriin, jos vero oli kirjattu sinne aikaisemmillä tilikausilla.

Käyttämättömiin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin perustuvat verosaamiset kirjataan, mikäli verotettavan tulon kertyminen on todennäköistä ja saaminen voidaan hyödyntää.

11. LIIKETOIMINNAN TUOTOT

Korkotuotot ja kulut

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajan mukaan. Tällä menetelmällä instrumentin tuotot ja kulut jaksotetaan suhteessa taseessa jäljellä olevaan saamisen ja velan määrään eräpäivään saakka. Henkivakuutustoiminnan rahoitusvaroihin liittyvät korkotuotot ja -kulut kirjataan tuloslaskelman erään "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa ja korko lasketaan arvonalennuksella vähennetylle lainan saldolle.

Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti suoriteperiaatteen mukaisesti. Toimenpiteen tai palvelun suorittamisesta ansaitut palkkiot tuloutetaan, kun toimenpide tai palvelu on suoritettu. Useaa vuotta koskevista palkkioista tuloutetaan tilikaudelle kuuluva osuus. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien palkkiot tuloutetaan kuitenkin instrumentin alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Sijoitustoiminnan nettotuotot

Sijoitustoiminnan nettotuotot erään kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien nettotuotot (myyntivoitot ja -tappiot, arvostusvoitot ja -tappiot ja osinkotuotot), käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavien rahoitusvarojen nettotuotot (myyntivoitot ja -tappiot, odotettavissa olevat luottotappiot ja osinkotuotot) ja sijoituskiinteistöjen nettotuotot (vuokra- ja osinkotuotot, myyntivoitot ja -tappiot, vastike- ja hoitokulut, poistot ja arvonalentumiset sekä vuokratulot). Lisäksi erään kirjataan valuuttatoiminnan nettotuotot ja käyvän arvon suojauslaskennan nettotuotot.

Henkivakuutustoiminnan nettotuotot

Henkivakuutustoiminnan nettotuottoon kirjataan vakuutusmaksutulo, henkivakuutustoiminnan sijoitustoiminnan nettotuotot sisältäen mm. korkotuotot ja -kulut sekä osinkotuotot. Lisäksi erään kirjataan korvauskulut sekä vastuuvelan muutos.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjataan vuokra- ja osinkotuotot sekä myyntivoitot oman käytön kiinteistöistä ja muita liiketoiminnan tuottoja.

12. UUDET IFRS-STANDARDIT JA TULKINNAT

Päätyneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit

Säästöpankkiryhmä on noudattanut vuoden 2021 alusta alkaen seuraavia voimaantulleita uusia ja muutettuja standardeja:

Covid-19:ään liittyvät vuokrahelipotukset 30.6.2021 jälkeen – Muutokset IFRS 16:een Vuokrasopimukset (sovellettava 1.4.2021 alkaen tilikausiin, jotka alkavat viimeistään 1.1.2021 tai sen jälkeen)

Muutos sallii vuokralle ottajien jättää kirjaamatta vuokrahelipotukset vuokrasopimusten muutoksina, mikäli helipotukset ovat Covid-19-pandemian suora seuraus ja ne täyttävät tietyt ehdot. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Viitekorkouudistus - Vaihe 2 - Muutokset IFRS 9:ään Rahoitusinstrumentit, IAS 39:ään Rahoitusinstrumentit: Kirjaaminen ja arvostaminen, IFRS 7:ään Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot, IFRS 4:ään Vakuutus sopimukset ja IFRS 16:een Vuokrasopimukset (sovellettava 1.1.2021 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset antavat ohjeita viitekorkouudistuksen jälkeiselle ajalle sopimuksen mukaisten rahavirtojen sekä suojaussuhteissa tapahtuneiden muutosten osalta, kun muutokset johtuvat nimenomaan viitekorkojen vertailuarvoasetuksen voimaantulosta (IBOR-reformin aiheuttamat muutokset). Muutoksilla ohjataan yhtiöitä esittämään hyödyllistä tietoa uudistuksen voimaantulon aiheuttamista vaikutuksista tilinpäätöksiin. Standardimuutoksella ei ollut merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

13. TULEVILLA TILIKAUSILLA SOVELLETTAVAT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT

Säästöpankkiryhmä ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Säästöpankkiryhmä ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muut kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

Costs of Fulfilling a Contract - Muutokset IAS 37:ään Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksilla selvennetään, että kun tappiollista sopimusta koskeva varaus kirjataan väistämättä aiheutuvien menojen perusteella, näihin menoihin sisällytetään välittömien lisämenojen lisäksi myös kohdistettu osuus muista välittömistä menoista. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2018-2020 (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).

Vuosittaiset parannukset -menettelyn (Annual Improvements) kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutoksilla on selvennetty seuraavia standardeja:

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit - Fees in the '10 per cent' test for derecognition of financial liabilities: Muutoksella selvennetään taseesta poiskirjaamisen 10 %:n testiä palkkioiden osalta siten, että määritetäessä maksettuja palkkioita vähennettyinä saaduilla palkkioilla, lainanottaja sisällyttää vain lainanottajan ja -antajan väliset maksetut tai saadut palkkiot, ml. lainanottajan tai -saajan muiden puolesta maksamat tai saamat palkkiot.
- IFRS 16 Vuokrasopimukset - Lease incentives - esimerkki 13: Muutoksella poistetaan esimerkistä vuokralle antajan suorittamat vuokratilojen remontointiin liittyvät maksut, sillä esimerkki oli epäselvä siltä osin, miksi kyseiset maksut eivät ole kannustin. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Property, Plant and Equipment – Proceeds before Intended Use - Muutokset IAS 16:een Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutosten mukaan keskeneräisen aineellisen hyödykkeen käytöstä syntyneiden tuotteiden myyntituotot ja niihin liittyvät valmistusmenot tulee kirjata tulovaihteisesti. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Käsitteellistä viitekehystä koskeva viittaus - Muutokset IFRS 3:een Liiketoimintojen yhdistäminen (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).

Muutokset päivittävät IFRS 3:ssa olevan viittauksen ja sisältää viittauksen päivittämiseen liittyviä täsmennyksiä. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

IFRS 17 Vakuutus sopimukset (voimaan 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aiempi käyttöönotto sallittua yhteisöille, jotka soveltavat myös IFRS 9 Rahoitusinstrumentit - ja IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardeja)

Uusi standardi koskee vakuutus sopimuksia ja auttaa sijoittajia ja muita tahoja ymmärtämään paremmin vakuuttajien altistumista riskeille sekä niiden kannattavuutta ja taloudellista asemaa. Tämä standardi korvaa IFRS 4 -standardin. Säästöpankkiryhmässä Sp-Henkivakuutus Oy:n vakuutus sopimukset ovat IFRS 17:n piirissä. Säästöpankkiryhmässä on käynnissä erillinen hanke, jossa valmistellaan standardin käyttöönottoa, muutostarpeita sekä arvioidaan IFRS 17 -standardin vaikutusta Säästöpankkiryhmän taloudelliseen asemaan ja tulokseen.

Classification of Liabilities as Current or Non-current - Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen * (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutosten tavoitteena on yhdenmukaistaa soveltamiskäytäntöä sekä selventää vaatimuksia velkojen luokitteluksi lyhyt- tai pitkäaikaisiksi. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Disclosure of Accounting Policies - Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen ja IFRS Practice Statement 2 Making Materiality Judgements * (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutokset selventävät olennaisuuden periaatteen soveltamista laatimisperiaatteista annettaviin liitetietoihin. Standardimuutokselle ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Definition of Accounting Estimates - Muutokset IAS 8:aan Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidolisten arvioiden muutokset ja virheet * (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutokset selventävät kuinka yhtiöiden tulisi erottaa laatimisperiaatteiden muutokset kirjanpidollisten arvioiden muutoksista, ja keskittyvät kirjanpidollisen arvion määrittelyyn ja sen selventämiseen. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Deferred Tax related to Assets and Liabilities arising from a Single Transaction - Muutokset IAS 12:aan Tuloverot * (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset kaventavat alkuperäistä kirjaamista koskevaa poikkeussääntöä ja selventävät, ettei poikkeussääntö sovellu yksittäisiin tapahtumiin, kuten vuokrasopimukset ja purkuvelvoitteet, joista syntyy yhtä suuret ja vastakkaiset väliaikaiset erot. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Comparative Information - Muutokset IFRS 17 Vakuutus sopimukset: IFRS 17 ja IFRS 9 alkuperäinen soveltaminen * (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutoksella vähennetään vertailutietojen ristiriitoja, jotka aiheutuvat IFRS 9:n ja IFRS 17:n erilaisista siirtymävaatimuksista. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture - Muutokset IFRS 10:een Konsernitilinpäätös ja IAS 28 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin * (vapaaehtoinen soveltaminen on sallittua, voimaantulo lykätty toistaiseksi)

Muutokset poistavat ristiriidan nykyisen konsolidointiin ja pääomaosuusmenetelmään liittyvien ohjeistusten välillä ja edellyttävät täysimääräisen voiton kirjaamista, kun siirretyt varat täyttävät IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardin mukaisen liiketoiminnan määrittämisen. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

LIITE 3: MERKITTÄVIMMÄT JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN SISÄLTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen vaatii Säästöpankkiryhmän johdolta harkintaa sekä arvioiden ja oletusten tekemistä, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettäviin varoihin ja velkoihin sekä muihin tietoihin kuten tuottojen ja kuluja määrään. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Säästöpankkiryhmän keskeiset arviot koskevat rahoitusvarojen arvonalentumisten ja käypien arvojen määrittämistä, henkivakuutus sopimuksista aiheutuvan velan määrittämistä sekä eläkevelvoitteiden nykyarvon määrittämistä. Tilinpäätöksen arvioiden keskeiset epävarmuustekijät liittyvät erityisesti talouden tulevaan kehitykseen.

Tilinpäätöksessä 31.12.2021 merkittävin johdon arvioihin vaikuttava epävarmuustekijä on ollut vallitseva koronaviruspandemia (COVID-19) -tilanne. Koronaviruspandemian taloudellisten vaikutusten arviointiin liittyy huomattavaa epävarmuutta, joka vaikuttaa erityisesti rahoitusvarojen odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen.

3.1 Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittäminen

Säästöpankkiryhmän odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallit sisältävät useita tekijöitä, jotka vaativat johdon harkintaa.

- Laskennassa käytettävien mallien valinta niin, että ne kuvaavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin.
- Malleissa tehdyt oletukset ja asiantuntija-arviot.
- Luottoriskin merkittävän kasvun laadullisten ja määrällisten kriteerien määrittäminen.
- Laskennassa käytettävien talouden tulevaa kehitystä kuvaavien makroekonomisten tekijöiden valinta

niin, että niiden muutokset korreloivat sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyyden kanssa.

- Talouden ennusteiden laatiminen ja niiden toteutumisen todennäköisyyksien ennustaminen tulevaisuuteen.

Säästöpankkiryhmä käyttää odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen malliperusteista laskentaa, mutta tarvittaessa mallien tuottamaa määrää muutetaan johdon arvioon perustuvalla oikaisulla. Oikaisun kirjaamisen perusteena on esimerkiksi sellainen saatavilla oleva uusi tieto tai tekijä, jota laskentamallissa käytettävät parametrit tai tiedot eivät sisällä. Tilikaudella jatkunut epävarmuus talouden tulevasta kehityksestä on lisännyt johdon harkinnan ja arvioiden merkityksellisyyttä.

Tilinpäätöshetkellä johdon harkintaan perustuvat oikaisut ovat kohdentuneet erityisesti vaiheessa 3 oleviin saataviin ja oikaisujen tarpeen ja määrän arvioimisessa on kiinnitetty huomiota erityisesti seuraaviin odotettavissa olevan luottotappion määrään vaikuttaviin tekijöihin.

- Saatavaan kohdistettujen vakuuksien luonne ja arvo huomioiden alueellisen taloudellisen tilanteen vaikutus esimerkiksi asuinkiinteistöjen hintatasoon ja realisoitavuuteen.
- Saatavien sopimuksenmukaisten rahavirtojen määrä ja ajoittuminen huomioiden saatavilla olevat vastapuolta koskevat tiedot, jotka eivät sisälly laskentamallin parametreihin. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi työllistymistä koskevat muutokset, haettujen lyhennysvapaiden määrä ja kesto sekä liiketoiminnan laajuudessa tai kannattavuudessa tapahtuneet muutokset.
- Saatavan vastapuolen luottoriskin muutos, joka johtuu tekijöistä, kuten esimerkiksi liiketoimintaan tai työllisyyteen vaikuttavat pandemiasta johtuvat rajoitukset, jotka eivät sisälly laskentamalliin.

Luottokannan analyysin perusteella Säästöpankki-ryhmällä ei ole sellaisia merkittäviä toimialakohtaisia riskikeskittymiä, joiden osalta mallien tuottamaa odotettavissa olevaa luottotappiota olisi tarpeen kasvattaa johdon harkintaan perustuvalla oikaisulla vallitsevasta koronapandemiasta johtuen.

Luottokannan laadun tarkastelussa erityistä huomiota on kiinnitetty vaiheessa 3 oleviin saataviin sekä myönnettyjen lyhennysvapaiden määrään, toistuvuuteen ja kohdentumiseen. Keväällä 2020 myönnetty lyhennysvapaat ovat pääsääntöisesti päättyneet ja tilikauden 2021 lopussa lyhennysvapaiden määrä oli palautunut koronapandemiaa edeltävälle tasolle.

Säästöpankkiryhmä on päivittänyt odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytetyt talouden ennusteet ja skenaarioille asetetut painot lokakuussa. Tarkemmat tiedot koskien talouden ennusteissa käytetyjä keskeisiä makrotalouden muuttujia ja skenaarioille asetettuja painoja on esitetty liitetiedossa 16 Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista.

3.2 Käypien arvojen määrittäminen

Käypä arvo määritettäessä johdon tulee arvioida, onko markkinoilta saatavissa hintatietoja, joita voidaan pitää luotettavana indikaationa rahoitusinstrumentin käyvästä arvosta. Arvio perustuu näkemykseen markkinoiden toimivuudesta ja kaupankäynnin aktiivisuudesta yksittäisen rahoitusinstrumentin osalta.

Säästöpankkiryhmän käypään arvoon arvostettavat rahoitusinstrumentit koostuvat tilinpäätöshetkellä pääosin noteeratuista rahoitusvaroista, joille on saatavissa julkinen hintanoteeraus tai rahoitusvaroista, joiden käyvän arvon määrittämisessä hyödynnetään todennettavissa olevaa markkinainformaatiota, kuten korkotietoja. Säästöpankkiryhmän johto katsoo, että markkinoiden toimivuutta ja yksittäisten rahoitusinstrumenttien kaupankäynnin aktiivisuutta koskevat edellytykset täyttyvät, jolloin markkinoilta saatavia hintatietoja voidaan pitää luotettavana indikaationa instrumenttien käyvästä arvosta.

Johdon harkintaa edellytetään tilanteessa, jossa käypää arvoa koskevaa hintatietoa ei ole saatavissa markkinoilta, ja rahoitusinstrumentin käypä arvo on määritettävä arvostusmenetelmän avulla. Tällaisissa tilanteissa käypien arvojen määrittämisessä käytettävät arvostusmenetelmät ja niissä käytettävät syöttötiedot perustuvat johdon arvioon koskien kyseisten instrumenttien arvostamisessa käytettäviä markkinakäytänteitä. Säästöpankkiryhmällä on vain vähäinen määrä rahoitusinstrumentteja, joiden käypä arvo määritellään arvostusmenetelmien avulla, eikä määrässä ole tapahtunut kuluneella tilikaudella olennaisia muutoksia.

3.3 Muiden kuin rahoitusvarojen arvonalentumiset

Jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä arvioidaan, onko olemassa viitteitä keskeneräisen omaisuuserän arvonalentumisesta. Arvon alentumisesta on myös tehtävä aina, kun ilmenee viitteitä arvonalentumisesta. Kesken-eräisten aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisen arviointi vaatii johdon harkintaa.

3.4 Henkivakuutus sopimuksista aiheutuvan velan määrittäminen

Vakuutus sopimuksista aiheutuvan vastuuvelan määrään sisältyy useita harkinnanvaraisia tekijöitä ja arvioita, kuten oletuksia tulevasta korkotilanteesta, kuolevuudesta, sairastuvuudesta ja tulevasta kulutasosta. Henkivakuutus toiminnan velan laskennassa käytettävät periaatteet esitetään tarkemmin laatimisperiaatteissa kohdassa "Vakuutus- ja sijoitus sopimuksiin liittyvät velat".

3.5 Eläkevelvoitteen nykyarvo

Eläkevelvoitteen nykyarvo perustuu vakuutusmateriaaliin laskelmiin, jotka sisältävät useita harkinnanvaraisia oletuksia mm. diskonttauskorosta, tulevasta palkkojen ja eläkkeiden korotuksista sekä inflaatiosta. Vakuutusmateriaalisten oletusten muutokset vaikuttavat eläkevelvoitteiden kirjanpitoarvoon.

A woman with dark hair, wearing a white long-sleeved shirt and blue jeans, stands in a room with a solid red background. She is holding a large, pink, glossy globe on a matching pink stand. The globe has several small blue and red pins or markers on its surface. The woman is looking at the globe with a slight smile. The text 'SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAISUUDEN-HALLINNAN PERIAATTEET' is overlaid in large white capital letters across the middle of the image. A thick teal horizontal bar is positioned below the text.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAISUUDEN- HALLINNAN PERIAATTEET

LIITE 4: HALLINNOINTIPERIAATTEET

Osuuskunnan kokous

Ylintä päätäntävaltaa Säästöpankkiliitto osk:n (jäljempänä Keskusyhteisö) jäsenet käyttävät osuuskunnan kokouksessa. Osuuskunnan kokous mm. vahvistaa hallituksen esityksestä Keskusyhteisön Säästöpankkiryhmään kuuluvilta yhteisöiltä perimät ohjausmaksut ja niiden määräytymisperiaatteet.

Hallintoneuvosto

Osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen seuraavaan varsinaiseen osuuskunnan kokoukseen asti kestäväksi toimikaudeksi. Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 9 ja enintään 35 jäsentä.

Hallintoneuvostoon kuului 17 jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Antero Savolainen (Säästöpankki Optia, hallituksen puheenjohtaja). Varapuheenjohtajina toimivat Arto Seppänen (Someron Säästöpankki, hallituksen puheenjohtaja) ja Björn West (Kvevlax Sparbank, hallituksen puheenjohtaja). Hallintoneuvoston jäsenet ovat pääsääntöisesti säästöpankkien hallitusten puheenjohtajia ja varajäsenet säästöpankkien hallitusten varapuheenjohtajia.

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa keskusyhteisön hallintoa ja sitä, että keskusyhteisön toimintaa hoidetaan asiantuntevasti ja huolellisesti osuuskuntalain sekä keskusyhteisön ja Säästöpankkiryhmän edun mukaisesti. Hallintoneuvosto mm. vahvistaa hallituksen esityksestä Säästöpankkiryhmän toimintaperiaatteet, strategian, vakavaraisuuden hallinnan periaatteet sekä muut ohjauksen yleiset periaatteet.

Hallintoneuvosto on vahvistanut itselleen työjärjestyksen, jossa määritellään hallintoneuvoston tehtävät ja kokouskäytännöt.

Hallitus

Osuuskunnan kokous valitsee hallituksen jäsenet seuraavaan varsinaiseen osuuskunnan kokoukseen asti kestäväksi toimikaudeksi.

Säästöpankkiliitto osk:n sääntöjen mukaisesti hallituksessa on vähintään kuusi ja enintään yhdeksän jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa yhden vuoden toimikaudeksi. Hallitus

valitsee vuosittain järjestäytymiskokouksessa keskuudesta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallitus koostuu pääsääntöisesti säästöpankkien ammattijohtajista tai hallituksen jäsenistä. Hallituksen kokoonpano turvaa ruotsinkielisten ja erikokoisten pankkien edustuksen ja ottaa huomioon jäsenpankkien vastuun määrän yhteenliittymästä sekä jäsenten halun ja kyvyn ajatella niin yksittäisten pankkien kuin koko yhteenliittymän kilpailukyvyn edistämistä.

Hallituksen on täytettävä luottolaitosdirektiivissä, luottolaitoslaissa sekä Euroopan pankkiviranomaisen ja Finanssivalvonnan määräyksissä ja ohjeissa määritetyt luottolaitoksen hallituksen jäseniä koskevat sopivuus- ja riippumattomuusvaatimukset siltä osin kuin niitä sovelletaan yhteenliittymän keskusyhteisöön. Hallituksen jäsenten on esitettävä hallitukselle riittävät tiedot, jotta hallitus voi arvioida jäsentensä sopivuutta ja riippumattomuutta, sekä ilmoitettava mahdollisista muutoksista näissä tiedoissa. Hallituksessa on oltava edustettuna molempia sukupuolia.

Hallituksen jäsenen odotetaan työskentelevän muiden yhteisöjen hallituksissa vain siinä määrin, ettei työskentely hallituksen näkemyksen mukaan estä jäsentä käyttämästä riittävästi aikaa ja paneutumasta riittävästi keskusyhteisön asioihin. Säästöpankkiryhmään kuuluvien yhteisöjen hallitusten jäsenyydet katsotaan tällöin yhdeksi jäsenyydeksi.

Hallitus on hyväksynyt monimuotoisuuden periaatteet 18.3.2015, joiden tavoitteena on varmistaa, että hallituksella on sen tehtävien kannalta riittävästi ja monipuolisesti osaamista ja kokemusta luottolaitoksen liiketoiminnasta ja toimintaan liittyvistä riskeistä. Laissa ja direktiiveissä asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi hallituksen kokoonpanoa ja uusien jäsen ehdokkaiden hankintaa suunnitellaan pitkäjänteisesti ja että tarpeellinen osaaminen on edustettuna hallituksessa. Nimitysvaliokunta arvioi säännöllisesti ja vähintään vuosittain hallituksen kokoa, kokoonpanoa ja tehtävien hoitoa ja antaa suosituksia mahdollisista muutoksista. Hallitus arvio säännöllisesti ja vähintään vuosittain itsearviointin kautta hallitusten jäsenten sekä koko hallituksen tietämystä, taitoja ja kokemusta. Naisten osuus hallituksen jäsenistä oli 33 % vuonna 2021.

Varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa 11.3.2021 tehdyn valinnan perusteella hallitukseen kuuluivat Pirkko Ahonen (puheenjohtaja), Jari Oivo (varapuheenjohtaja), Tuula Heikkinen, Eero Laesterä, Jaakko Ossa, Heikki

Paasonen, Ulf Sjöblom, Katarina Segerståhl ja Hannu Syvänen. Hallituksen jäsenet ovat säästöpankkien toimitusjohtajia tai hallituksen jäseniä lukuun ottamatta Tuula Heikkistä, Eero Laesterää ja Katarina Segerståhlia, jotka ovat säästöpankeista riippumattomia hallituksen jäseniä.

Hallituksen tehtävänä on johtaa keskusyhteisön toimintaa osuuskuntalain, talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain ja keskusyhteisön sääntöjen mukaan. Hallitus vastaa yhteenliittymän toiminnan ohjaamisesta sekä Säästöpankkiryhmän strategian muodostamisesta ja ryhmän sisäisen yhteistoiminnan kehittämisestä.

Hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen, jossa määritellään hallituksen tehtävät ja kokouskäytännöt.

Valiokunnat

Hallintoneuvosto on asettanut nimitysvaliokunnan ja palkitsemisvaliokunnan ja hallitus tarkastusvaliokunnan ja riskivaliokunnan. Hallintoneuvosto ja hallitus ovat hyväksyneet asettamilleen valiokunnille työjärjestykset.

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella ehdotus keskusyhteisön sekä säästöpankkien palveluyhtiöiden hallintoelinten jäsenistä ja heidän palkkioistaan.

Palkitsemisvaliokunta valmistele hallintoneuvostolle esitykset Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten ja muiden yhteisöjen toimitusjohtajien ja muun suoraan toimitusjohtajalle raportoivien toimivan johdon jäsenten palkitsemisperiaatteista ja palkitsemisjärjestelmästä. Valiokunta valmistele myös yhteenliittymätason palkitsemisen periaatteet - dokumentin hallituksen hyväksyttäväksi.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa Säästöpankkiliiton hallitusta varmistumaan, että Säästöpankkiliitolla ja Säästöpankkiryhmällä on koko sen toiminnan kattava ja asiallisesti järjestetty kirjanpito, tilinpäätöskäytännöt ja taloudellinen raportointi. Lisäksi valiokunta avustaa hallitusta huolehtimaan siitä, että Säästöpankkiryhmällä on riittävä ja asianmukaisesti järjestetty sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja tilintarkastus. Valiokunnan tehtävänä on myös seurata, että yrityksen toiminta ja sisäinen valvonta on järjestetty lakien, määräysten sekä hyvän johtamis- ja hallintojärjestelmän edellyttämällä tavalla, sekä valvoa sisäisen tarkastuksen toimintaa.

Riskivaliokunnan tehtävänä on avustaa Säästöpankkiliiton hallitusta riskistrategiaa ja riskinottoa koskevissa asioissa sekä sen valvomisessa, että Säästöpankkiryhmässä noudatetaan Säästöpankkiliiton hallituksen päättämää riskistrategiaa. Valiokunta valvoo, varmistaa vakavaraisuuden hallintaprosessin tehokkuuden ja riittävyyden Säästöpankkiryhmässä sekä arvioi näihin riskeihin liittyvien periaatteiden, valvontamenetelmien ja prosessien riittävyyden. Valiokunta myös avustaa palkitsemisvaliokuntaa terveiden palkitsemisjärjestelmien luomisessa.

Lisäksi hallitus on asettanut varainhallintakomitean, jonka tehtävänä on raportoida, avustaa ja ohjata riskivaliokunnan vastuulla olevaa toimintaa sekä suunnitella ja koordinoita Säästöpankkiryhmän jälleenrahoitusta Säästöpankkien Keskuspankin Treasuryn kanssa.

Toimitusjohtaja

Hallitus valitsee keskusyhteisön toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen. Toimitusjohtajan tehtävänä on hoitaa osuuskuntalain säännösten mukaisesti keskusyhteisön juoksevaa hallintoa, toteuttaa Säästöpankkiryhmän strategiaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti, valmistella hallitukselle esitettävät asiat ja avustaa hallitusta hallintoneuvostolle ja osuuskunnan kokoukselle esitettävien asioiden valmistelussa.

Keskusyhteisön toimitusjohtajana toimii Tomi Närhinen ja toimitusjohtajan sijaisena 4.1.2021 alkaen Karri Alameri.

Tilintarkastus

Keskusyhteisöllä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastaja tarkastaa myös yhteenliittymälaiassa tarkoitetun yhdistellyn tilinpäätöksen.

Tilintarkastajan valitsee osuuskunnan kokous. Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen osuuskunnan kokouksen päättyessä.

Säästöpankkiryhmän keskusyhteisön tilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Yhteisön nimeämä päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Mikko Kylliäinen.

SÄÄSTÖPANKKIEN YHTENLIITTYMÄN JA SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN JURIDINEN RAKENNE

Säästöpankkien yhteenliittymä ja Säästöpankkiryhmä on kuvattu edellä tilinpäätöksen liitteessä 1.

Säästöpankkiliitto osk:n jäsenet

Säästöpankkiliiton osk:n jäseninä ovat olleet 31.12.2021 seuraavat luottolaitokset:

Aito Säästöpankki Oy
Avain Säästöpankki
Ekenäs Sparbank Ab
Helmi Säästöpankki Oy
Kvevlax Sparbank
Lammin Säästöpankki
Liedon Säästöpankki
Länsi-Uudenmaan Säästöpankki
Mietoisten Säästöpankki
Myrskylän Säästöpankki
Nooa Säästöpankki Oy
Närpes Sparbank Ab
Someron Säästöpankki
Säästöpankki Kalanti-Pyhäranta
Säästöpankki Optia
Säästöpankki Sinetti
Ylihärman Säästöpankki
Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj
Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj

Säästöpankkien yhteenliittymän, riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Yhteenliittymälain mukaan yhteenliittymän keskusyhteisöä valvoo Finanssivalvonta. Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksia valvovat Finanssivalvonta ja keskusyhteisö. Finanssivalvonta valvoo, että keskusyhteisö ohjaa ja valvoo jäsenluottolaitosten toimintaa yhteenliittymälain

säännösten mukaisesti ja että yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt täyttävät niille laissa asetetut vaatimukset.

Keskusyhteisö valvoo, että yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt toimivat rahoitusmarkkinoita koskevien lakien, asetusten, viranomaisten antamien määräysten, sääntöjensä ja yhtiöjärjestyksensä sekä keskusyhteisön yhteenliittymälain 17 §:n nojalla antamien ohjeiden mukaisesti. Lisäksi keskusyhteisö valvoo yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen taloudellista asemaa.

Keskusyhteisöllä on yhteenliittymän tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä yhteenliittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnassa noudatettavat periaatteet sisältyvät keskusyhteisön hallituksen hyväksymiin riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteisiin, jotka on kuvattu riskienhallinnan liitetiedoissa.

Yhteenliittymälain mukaan yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen yhdisteltyä omien varojen määrää ja maksuvalmiutta valvotaan konsolidoidusti yhteenliittymän tasolla. Keskusyhteisöllä on velvollisuus valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa, antaa niille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä antaa niille ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa. Keskusyhteisö voi lisäksi vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettaviksi näiden yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

Jokainen jäsenluottolaitos harjoittaa itsenäisesti liiketoimintaansa omien voimavarojensa puitteissa. Yhteenliittymään kuuluva yhteisö ei saa ottaa toiminnassaan niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen yhdistellylle vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle.

Yhteenliittymän on täytettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiset konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää koskevat vaatimukset. Yhteenliittymään kuuluvilla yhteisöillä on oltava omia varoja yhteensä vähintään määrä, joka riittää kattamaan yhteenliittymään kuuluvien yritysten yhdistellyt, luottolaitoslaissa tarkemmin määritellyt riskit. Yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen omien varojen yhdistellyn määrän on lisäksi oltava riittävä suhteessa Yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen yhdisteltyihin asiakasriskeihin ja yhdisteltyihin huomattaviin omistusosuuksiin.

Sisäinen valvonta käsittää taloudellisen ja muun valvonnan. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan johtamisen ja toiminnan sitä osaa, jolla pyritään varmistamaan:

- Asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen
- Taloudelliset ja tehokkaat prosessit
- Toimintaan liittyvien riskien hallinta
- Taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus
- Säännösten noudattamisen valvonta (compliance)
- Toiminnan, tietojen sekä yhteisön omaisuuden ja asiakkaiden varojen riittävä turvaaminen ja
- Riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt manuaaliset ja tietotekniset järjestelmät toiminnan tueksi

Sisäinen valvonta on osa operatiivista toimintaa ja se on kaikkien toimintojen ja organisaatiotasojen vastuulla. Sisäinen valvonta on osa päivittäisiä toimintoja. Toimivan ja tehokkaan valvonnan perustana on, että asianmukainen sisäinen valvontarakenne ja valvontatoimenpiteet on määritelty kaikille liiketoiminnan tasoille sisältäen riittävät ohjeistukset, valvontatoimet, seurannan ja raportoinnin.

Keskusyhteisön hallitus on ensisijaisesti vastuussa sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja sen toimivuuden varmistamisesta. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet.

Keskusyhteisöön on perustettu seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamaan tehokas ja kattava sisäinen valvonta kaikille Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluville yhtiöille:

- Riippumaton riskienvalvonta
- Säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- Sisäisen tarkastuksen toiminto

Riskienhallinnan menettelytapoja ylläpidetään ja kehitetään keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet olennaiset, mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Hallitus seuraa säännöllisesti Yhteenliittymän liiketoiminnallista tulosta ja toimintaan sisältyviä riskejä ja päättää raportoinnista, menettelytavoista sekä laadullisista ja määrällisistä mittareista, joilla toiminnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta arvioidaan. Yhteenliittymätason riskienvalvonta, compliance ja taloudellinen raportointi hoidetaan keskitetysti keskusyhteisön toimesta.

Tämän järjestämisvastuun toteuttamiseksi keskusyhteisön hallintoneuvosto ja hallitus asettavat luottolaitoslain edellyttämät ja harkintansa mukaan muut mahdolliset toimintaansa tukevat valiokunnat sekä vahvistaa keskusyhteisön toimivan johdon organisaation ja sen keskeisten vastualueiden toimenkuvat.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen hallitukset vastaavat sisäisen valvonnan järjestämisestä oman yhteisönsä osalta lainsäädännön, viranomaisvaateiden sekä keskusyhteisön ja yhteisön oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että sisäinen valvonta liiketoiminnassa on osa päivittäistä toimintaa ja asianmukaisesti järjestetty.

Keskusyhteisön toimivan johdon tehtävänä on johtaa operatiivisesti Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimivan Säästöpankkiliitto osk:n toimintaa liiton hallituksen antamin valtuuksin.

Keskusyhteisön toimivan johdon vastuulla on yhteenliittymätasolla:

- Kehittää ja ylläpitää menettelytapoja, ohjeita ja määräyksiä, joiden myötä mahdollistetaan yhteenliittymän kannalta tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä yhteenliittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja sen toimivuuden varmistaminen
- Raportoida ja ohjata eri riskialueiden laatua ja kehitystä
- Varmistaa sisäisen valvonnan käytännön toimenpiteiden toimivuus tehokkaasti ja monipuolisesti
- Varmistaa, että sisäisen valvonnan puutteet ja kehittämiskohteet dokumentoidaan ja niistä raportoidaan vastuulliselle esimiestasolle kussakin yhteisössä tarvittavia korjaavia toimenpiteitä varten ja
- Varmistaa, että keskusyhteisön hallitus ja hallintoneuvosto ovat tietoisia sisäisen valvonnan toimivuudesta ja voivat varmistua oman vastuunsa toteutumisesta tehokkaasti ja monipuolisesti

Yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen toimivalle johdolle on määritelty tehtävät ja valvontatoimenpiteet, joilla sisäistä valvontaa toteutetaan. Sisäistä valvontaa tukee asianmukainen raportointi, jolla seurataan toiminnan laatua, laajuutta ja monimuotoisuutta ja toimintaan liittyviä riskejä. Raportointi on luotettavaa, selkeää ja ajantasaista. Taloutta ja riskienhallintaa ja compliance -toimintaa koskeva raportointi tuotetaan keskitetysti liiketoiminnasta erillään.

Jäsenluottolaitoksen vakavaraisuus ja sen valvonta

Keskusyhteisön suostumuksella jäsenluottolaitoksen omien varojen vähimmäismäärä voi olla alempi kuin luottolaitoslaki edellyttää. Jäsenluottolaitoksella on kuitenkin oltava sen vakavaraisuuden turvaamiseksi omia varoja vähintään määrä, joka vastaa 80 prosenttia luottolaitoslaissa säädetyistä määristä.

Keskusyhteisö voi antaa jäsenluottolaitokselle suostumuksen poiketa luottolaitoslain asiakasriskejä koskevista rajoituksista. Jäsenluottolaitoksen yksittäisen asiakasriskin enimmäismäärä voi keskusyhteisön antamalla suostumuksella olla enintään 40 prosenttia jäsenluottolaitoksen omista varoista, kun vastaava luottolaitoslain mukainen rajoitus on 25 prosenttia. Luottolaitoksiin ja sijoituspalveluyrityksiin kohdistuvia asiakasriskejä säännellään yhteenliittymälaisissa erikseen. Vastaavasti elinkeinoyhteisöjen omistusta koskevat enimmäismäärät voivat keskusyhteisön suostumuksella olla enintään 25 prosenttia ja 75 prosenttia omista varoista, kun ne luottolaitoslain mukaan olisivat 15 prosenttia ja 60 prosenttia.

Keskusyhteisö voi päättää, että sen jäsenluottolaitoksiin ei sovelleta, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksen 6 osassa ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädetään luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettavista vaatimuksista.

Keskusyhteisö voi päättää, että sen jäsenluottolaitoksiin ja niiden konsolidointiryhmään kuuluviin yhteisöihin jätetään soveltamatta kokonaan tai osittain, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvussa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön riskien laadullisesta hallinnasta.

Keskusyhteisön voi myöntää edellä tarkoitettuja poikkeuksia, kun se täyttää sille yhteenliittymälain 17 §:ssä ja sen nojalla annetuissa Finanssivalvonnan määräyksissä sekä laissa mainituissa muissa säännöksissä asetetut vaatimukset ja Finanssivalvonta on tämän perusteella antanut keskusyhteisölle luvan tällaisten päätösten tekemiseen. Keskusyhteisö ei saa myöntää poikkeusta jäsenluottolaitokselle, joka on merkittävästi tai toistuvasti laiminlyönyt velvollisuuden noudattaa keskusyhteisön antamia 17 §:ssä tarkoitettuja ohjeita taikka jäsenluottolaitokselle 23 §:ssä säädetyjä tai Finanssivalvonnan luvan mukaisia velvollisuuksia. Poikkeus on voimassa enintään kolme vuotta kerrallaan ja keskusyhteisö voi peruuttaa sen, jos jäsenluottolaitos sen voimassaoloaikana rikkoo sille kuuluvia edellä todettuja velvollisuuksia.

Säästöpankkien yhteenliittymään liittyminen ja siitä eroaminen

Keskusyhteisön jäseninä voivat olla luottolaitokset, joiden säännöt tai yhtiöjärjestys vastaavat mitä yhteen-

liittymälaisissa säädetään, ja joiden säännöt tai yhtiöjärjestyksen keskusyhteisö on hyväksynyt. Jäseneksi ottamisesta päättää osuuskunnan kokous.

Jäsenluottolaitoksella on oikeus erota keskusyhteisön jäsenyydestä. Yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen omien varojen yhdistellyn määrän on jäsenluottolaitoksen eroamisesta huolimatta säilyttävä yhteenliittymälain edellyttämällä tasolla.

Jäsenluottolaitos voidaan myös erottaa keskusyhteisön jäsenyydestä osuuskuntalain mukaisesti. Lisäksi jäsenluottolaitos voidaan erottaa, jos se on laiminlyönyt velvollisuuden noudattaa keskusyhteisön yhteenliittymälain 17 §:n nojalla antamia ohjeita tavalla, joka merkittävästi vaarantaa maksuvalmiuden tai vakavaraisuuden hallintaa taikka tilinpäätöksen laatimista koskevien yhtenäisten periaatteiden soveltamista tai niiden noudattamisen valvontaa Yhteenliittymässä. Erottaminen on mahdollista myös, jos jäsenluottolaitos toimii olennaisesti keskusyhteisön vahvistamien Yhteenliittymän yleisten toimintaperiaatteiden vastaisesti.

Mitä yhteenliittymälaisissa säädetään jäsenluottolaitoksen maksuvelvollisuudesta, sovelletaan myös luottolaitokseen, joka on eronnut tai erotettu keskusyhteisön jäsenyydestä, jos sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin jäsenluottolaitos on eronnut tai erotettu, on kulunut vähemmän kuin viisi vuotta silloin, kun maksuvelvollisuutta koskeva vaatimus esitetään jäsenluottolaitokselle.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös ja tilintarkastus

Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen yhdistellään kaikkien merkityksellisten Ryhmään kuuluvien yhteisöjen tilinpäätökset. Yhteenliittymälain mukaan Säästöpankkien yhteenliittymän tilinpäätös on laadittava noudattaen kirjanpitolaissa tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja. Näiden standardien mukaan tilinpäätökseen on yhdisteltävä myös muut Säästöpankkiryhmään kuuluvat merkittävät yhteisöt. Finanssivalvonta on antanut yksityiskohtaisempia määräyksiä Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätöksessä noudatetut laadintaperiaatteet on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa (liite 2). Jäsenluottolaitoksella ei ole velvollisuutta julkistaa luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 12 §:n mukaista osavuosikatsausta.

Keskusyhteisöllä on velvollisuus antaa ohjeita jäsenluottolaitoksille yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi. Jäsenluottolaitoksilla on velvollisuus antaa keskusyhteisölle tilinpäätöksen yhdistelyä varten tarpeelliset tiedot. Keskusyhteisöllä ja sen tilintarkastajalla on lisäksi oikeus yhdistellyn tilinpäätöksen tarkastamista varten saada jäljennös jäsenluottolaitoksen tilintarkastusta koskevista asiakirjoista.

Tilinpäätös esitellään ja annetaan tiedoksi keskusyhteisön varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle.

Keskusyhteisön maksuvelvollisuus ja jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu

Keskusyhteisö on velvollinen suorittamaan yhteenliittymälaiassa tarkoitettuna tukitoimena jäsenluottolaitokselle määrän, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilän estämiseksi. Lisäksi keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitoksen niistä veloista, joita ei saada suoretuiksi jäsenluottolaitoksen varoista.

Jäsenluottolaitos on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta jäsenluottolaitokselta. Jäsenluottolaitoksella on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalaisia tarkoitettu rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

Jäsenluottolaitosten vastuu keskusyhteisön suorittamasta määrästä jakautuu jäsenluottolaitosten kesken niiden viimeksi vahvistettujen taseiden loppusummien mukaisessa suhteessa. Jäsenluottolaitokselta toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi käytettäviin tukitoimiin perittävien maksujen vuotuisen yhteenlaskettu määrä saa kunakin tilikautena olla yhteensä enintään 5/1000 kunkin jäsenluottolaitoksen viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta.

Talletussuojarahaston ja Sijoittajien korvausrahaston suoja

Talletussuojarahastoa koskevan lainsäädännön mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Talletussuojarahaston varoista korvataan tallettajan saamiset Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvilta talletuspankeilta yhteensä enintään 100.000 euroon asti.

Myös Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan Säästöpankkien yhteenliittymää pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina. Korvaussuojarahaston varoista korvataan sijoittajan saamiset Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvilta yhteisöiltä yhteensä enintään 20.000 euroon saakka.

Palkitseminen

Säästöpankkien yhteenliittymän henkilöstön ja johdon palkitsemisjärjestelmä perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön, finanssialaa koskeviin säännöksiin ja suosituksiin sekä soveltuvin osin Hallinnointikoodi Corporate Governance -sääntöihin.

Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksissa noudatetaan luottolaitostoiminnasta annetun

lain (610/2014) 8 luvun säännöksiä ja säästöpankkien yhteenliittymän palkitsemisen periaatteita. Lisäksi palkitsemisessa noudatetaan Euroopan Unionin ja kansallisen lainsäädännön säännöksiä sekä viranomaisten määräyksiä ja ohjeita.

Säästöpankkiryhmässä ei kuitenkaan sovelleta luottolaitostoimintaa koskevan lain 8 luvun 9, 11 ja 12 §:ien säännöksiä niihin palkkionsaajiin, joiden muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolla ei ylitä 50.000 euroa. Muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolla ei myöskään ylitä 100 %:a palkkionsaajan kiinteään palkkion kokonaisuudesta.

Palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan niitä päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita noudatetaan johdon ja henkilöstön palkitsemisessa. Palkitsemisjärjestelmä sisältää sekä palkitsemistavan että sen kehittämiseen ja toteuttamiseen liittyvät prosessit. Palkitsemisjärjestelmää kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti yhteenliittymän kilpailukyvyyn, hyvän taloudellisen kehityksen, kannustavuuden, sitouttamisen sekä uusien pätevien henkilöiden saatavuuden turvaamiseksi. Säästöpankkien yhteenliittymässä palkitsemisjärjestelmä nähdään laajana kokonaisuutena, jolla tuetaan henkilöstön motivaatiota ja työtyytyväisyyttä. Sen avulla ohjataan toimintaa kohti yhteisiä tavoitteita. Palkitsemisjärjestelmä sisältää osioita rahallisesta palkitsemisesta ja muista palkitsemisen muodoista, kuten ammatillisen osaamisen ylläpidosta ja kehittämisestä. Rahallinen palkitseminen on siis vain yksi osa kokonaisuutta ja painoarvoa asetetaan myös muihin palkitsemisen keinoihin.

Palkitsemisjärjestelmä on sopusoinnussa jäsenluottolaitoksen tai yhteenliittymään kuuluvan yhtiön hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa, ja toteutetaan aina Säästöpankkien yhteenliittymän voimassa olevien riskienhallintaperiaatteiden puitteissa. Palkitseminen ei kannusta toiminnassa riskinottoon, joka ylittää jäsenluottolaitoksen tai yhteisön riskinkantokyvyn perusteella määritellyn tai muuten kestävä riskitason.

Keskusyhteisön hallitus päättää palkitsemisvaliokunnan esityksestä Säästöpankkien yhteenliittymän palkitsemisen periaatteet. Keskusyhteisön palkitsemisvaliokunta seuraa ja valvoo yhteenliittymän jäsenluottolaitosten ja yhtiöitten palkitsemisjärjestelmien toimivuutta, palkitsemisen kilpailukykyä ja palkitsemisrakenteiden kykyä tukea yhteenliittymän lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteita sekä valmistelee esitykset keskusyhteisön hallitukselle palkitsemisjärjestelmän kehittämisestä. Palkitsemisen periaatteiden ajantasaisuus katselmoidaan ja tarvittaessa päivitetään vuosittain, sekä aina toimintaympäristön, liiketoimintamallin, sääntelyn ja/tai viranomaisvaateiden muuttuessa.

Palkitsemisvaliokuntaan kuuluu vähintään neljä jäsentä. Valiokunnan muodostavat keskusyhteisön hallintoneuvoston keskuudestaan nimeämät kolme jäsentä sekä yksi keskusyhteisön hallituksen säästöpankeista riippu-

maton jäsen. Valiokunta voi työskentelyssään hyödyntää myös asiantuntijoita, jotka kutsuttaessa osallistuvat valiokunnan kokouksiin. Valiokunnan kokoonpano ja työskentely on järjestetty siten, että valiokunta kykenee riippumattomasti arvioimaan palkitsemisjärjestelmien kannusteita ja muita vaikutuksia riskien, pääoman ja maksuvalmiuden hallintaan.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskivaliokunta arvioi ja antaa tiedoksi palkitsemisvaliokunnalle, otetaanko palkitsemisjärjestelmissä ja -käytännöissä huomioon mm. riskit, pääoma- ja maksuvalmiusvaatimukset.

Compliance officerien tulee osallistua palkitsemiskäytäntöjen suunnitteluun ja osaltaan varmistaa, että pankin ja yhtiön palkitsemisen ohje ja käytännöt ovat kulloinkin voimassa olevan sääntelyn ja yhteenliittymäohjeistuksen mukaiset. Compliance toiminto valvoo palkitsemisjärjestelmää ja -käytäntöjä vuosisuunnitelmansa mukaisesti. Palkitsemisjärjestelmään liittyvistä havainnoista raportoidaan jäsenluottolaitoksen/yhtiön toimivalle johdolle, hallitukselle ja keskusyhteisön compliance toiminnolle. Keskusyhteisön compliance toiminto raportoi yhteenvetona havainnoista hallintoneuvoston palkitsemisvaliokunnalle ja keskusyhteisön hallitukselle osana säännöllistä raportointia.

Yhteenliittymän keskusyhteisön sisäinen tarkastus antaa vuosittain arvion jäsenluottolaitoksen tai yhtiön hallitukselle palkitsemisjärjestelmän noudattamisesta. Yhteenliittymän keskusyhteisön sisäinen tarkastus antaa myös yhteenliittymätason arvion keskusyhteisön hallintoneuvostolle palkitsemisjärjestelmän noudattamisesta yhtiötason arvioiden perusteella. Keskeiset havainnot raportoidaan lisäksi keskusyhteisön palkitsemisvaliokunnalle.

Yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten ja yhtiöiden hallitukset päättävät omalta osaltaan yhteisönsä palkitsemisjärjestelmästä, lyhyen ja pitkän aikavälin palkitsemisen tavoitteista siten, että ne tukevat yksittä-

sen jäsenluottolaitoksen/yhtiön liiketoiminnan tavoitteita ja johtamista. Yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten ja yhtiöiden hallitukset päättävät omalta osaltaan myös palkkioiden maksamisesta tavoitteiden toteutumisen perusteella noudattaen riskisopeutusprosessia.

Liiketoiminnoista riippumattomien toimintojen palkitsemista valvoo jäsenluottolaitoksen, yhtiön tai keskusyhteisön hallitus. Liiketoiminnasta riippumattomien toimintojen palkitseminen ei saa olla riippuvainen sen liiketoimintayksikön tuloksesta, jota he valvovat, vaan sen on perustuttava valvontaa varten määriteltyjen tavoitteiden toteutumiselle.

Säästöpankkiryhmässä on tunnistettu merkittävät riskinottajahenkilöt, jotka voivat vaikuttaa pankin riskiprofiiliin tai toiminnallaan aiheuttaa pankille merkittävää taloudellista riskiä. Riskiprofiiliin vaikuttavaan henkilöryhmään kuuluu yhteenliittymässä mm. jäsenluottolaitosten, keskusyhteisön ja muiden yhtiöiden toimitusjohtajat ja muut toiminnan johtamiseen ja päätöksentekoon osallistuvat henkilöt, sekä muut henkilöt, joiden toiminnalla on olennainen vaikutus yrityksen riskiasemaan, liiketoiminnasta riippumattomien toimintojen henkilöt. Ajantasainen tieto merkittävistä riskinottajista on koottuna keskusyhteisöön. Jokainen Ryhmän jäsenluottolaitos/yhtiö vastaa omalta osaltaan tietojen oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta.

Jos henkilö on luokiteltu työtehtäviensä perusteella ryhmään, jonka ammatillisesta toiminnasta voi aiheutua jäsenluottolaitokselle tai yhtiölle merkittävää riskiä ("riskiprofiiliin vaikuttava henkilö"), ja jos hänelle aiotaan maksaa yli 50.000 euron vuosipalkkio, noudatetaan luottolaitostoimintaa koskevassa laissa määritettyä muuttuvien palkkioiden maksamisen lykkäämistä.

Tilikaudelle kohdistuvat palkat ja palkkiot on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 13 henkilöstökulujen osalta.

LIITE 5: RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAISUUDENHALLINNAN PERIAATTEET

Yleiset tavoitteet ja tehtävät

Säästöpankkiryhmä on Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä toimivan Säästöpankkiliiton, 17 Säästöpankin sekä niiden tytär- ja osakkuusyhteisöjen muodostama finanssiryhmä. Säästöpankkiryhmä ei muodosta rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain tarkoittamaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymää.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 17 itsenäistä, alueellista ja paikallista säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj ja Sp-Rahastoyhtiö Oy sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, joista Säästöpankkipalvelut Oy on Säästöpankkiliiton 100 prosenttia omistama tytäryhtiö.

Säästöpankkiliitto osk toimii Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaan keskusyhteisöllä on oikeus ohjata yhteenliittymään kuuluvia jäsenluottolaitoksia ja sillä on velvollisuus valvoa niiden toimintaa. Keskusyhteisö toteuttaa ohjeidenanto- ja valvontavelvollisuuttaan sekä yhteenliittymätasolla että jäsenluottolaitostasolla. Keskusyhteisön hallitus on hyväksynyt keskeisimmät toimintaperiaatteet ja riskistrategiat. Se päättää myös tarvittavien ohjauskeinojen käytöstä yhteenliittymälain sekä Säästöpankkiryhmän toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiain, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Säästöpankkien tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuote-yhtiöiden tuottamat keskitetyt tuotteet ja palvelut. Säästöpankkiryhmän merkittävimmät tuote-yhtiöt ovat Säästöpankkien Keskuspankki, Sp-Kiinnitysluottopankki, Sp-Henkivakuutus, Sp-Rahastoyhtiö, Säästöpankkipalvelut Oy sekä Sp-Koti.

Riskien- ja vakavaraisuuden hallintaprosessia sääntelevät luottolaitos- ja vakuutusyhtiölaki, laki talletuspankkien yhteenliittymästä, suoraan sovellettava EU-lainsäädäntö sekä Finanssivalvonnan standardit, määräykset ja ohjeet. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä säädetään, että Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti yhteenliittymän tasolla.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuulumiseen liittyy vastuu sekä Säästöpankkien yhteenliittymän että toistensa toiminnasta. Vastuu edellyttää, että jokainen jäsenluottolaitos linjauksiaan ja päätöksiään tehdessään ottaa huomioon tekojensa vaikutukset niin omaan yhtiönsä kuin muiden Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhtiöiden toimintaan. Säästöpankit toimivat ja ottavat riskiä oman pääomansa, vakavaraisuutensa ja maksuvalmiutensa puitteissa. Jokainen säästöpankki mitoittaa toimintansa oman kantokykynsä mukaisesti.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan tehtävänä on tunnistaa uhat ja mahdollisuudet, jotka vaikuttavat Yhteenliittymän strategian toteutumiseen.

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on turvata sekä jäsenluottolaitoksen että Säästöpankkien yhteenliittymän riskinkantokyky ja varmistaa, että toimintaedellytykset eivät vaarannu pitkällä tähtäyksellä. Säästöpankkien yhteenliittymän riskistrategiaoissa määritellään riskinkantokyvyn ja riskinottohalukkuuden tavoitteet ja tehdään muut riskienhallinnalliset linjaukset suhteessa liiketoimintatavoitteisiin.

Säästöpankkien yhteenliittymän tehokkaan riskienhallinnan mahdollistaa luotettava hallinto sekä Säästöpankkien yhteenliittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallintamenetelmät. Hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan edellyttään täyttävän lainsäädännön ja viranomaismääräysten vaatimukset. Luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan periaatteet on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen hallinnointiperiaatteiden liitetiedossa.

Säästöpankkiryhmä harjoittaa vähittäispankki-, keskuspankki-, kiinnitysluottopankki-, sijoitus- ja henkivakuutustoimintaa sekä kiinteistövälitystä. Olennaisimmat riskit ovat pankkitoiminnan luotto-, korko- ja maksuvalmiusriskit. Henkivakuutustoimintaan sisältyy markkina-, vakuutus- ja vastapuoliriskiä. Liiketoimintariskit ja operatiiviset riskit sisältäen oikeudelliset ja compliance-riskit koskevat kaikkia liiketoimintoja.

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seurantaa. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoiduttomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta luo edellytykset riskien tunnistamiselle, arvioinnille, mittaamiselle ja riskien rajaamiselle yhteenliittymän kannalta turvalliselle tasolle. Eri riskialueiden ja liiketoimintojen edellyttämät pääomatarpeet määritetään luotettavasti ja riippumattomasti sekä pääoma kohdennetaan suunnitelmallisesti nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä Säästöpankkien yhteenliittymän maksuvalmiuden hallinnan kannalta oikein.

Keskusyhteisö vastaa yhteenliittymätason riskienhallinnasta ja vakavaraisuuden hallinnasta sekä riskienhallintajärjestelmän riittävydestä ja ajantasaisuudesta. Keskusyhteisö antaa Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluville yrityksille ohjeita niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi niiden riskienhallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi. Keskusyhteisö valvoo myös, että jäsenyhteisöt noudattavat Säästöpankkien yhteenliittymän sisäisiä periaatteita ja asiakassuhteissa asianmu-

kaisia sekä eettisesti hyväksyttäviä menettelytapoja. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy sisäisen valvonnan ja luotettavan hallinnon järjestämisen periaatteet. Riskienhallintastrategiat perustuvat keskusyhteisön hallituksen vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Jäsenpankit ja yhteisöt vastaavat omasta riskienhallinnastaan sekä oman vakavaraisuutensa ja maksuvalmiutensa hallinnasta toimintansa laadun ja laajuuden mukaisesti ja yhteenliittymän riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinta perustuu siihen, että jäsenpankki ei ota toiminnassaan niin suurta riskiä, että se olennaisesti vaarantaisi ko. jäsenpankin maksuvalmiuden ja/tai vakavaraisuuden. Kun kukin jäsenpankki mitoitaa omat riskinsä tasolle, joka ei huonoissakaan olosuhteissa vaaranna pankin maksuvalmiutta ja/tai vakavaraisuutta, niin silloin myös turvataan yhteenliittymäkokoisuuden maksuvalmius ja vakavaraisuus. Käytännössä jäsenpankin hallitus asettaa riskinottohalukkuuden tason hyväksymällä yhteenliittymän riskialuekohtaiset riskistrategiat ja tarvittavat riskilimiitit ja seurantarajat. Riskistrategian toteutumista seurataan riskilimiittien ja seurantarajojen valvonnalla ja raportoinnilla, jota suoritetaan liiketoiminnasta riippumattomasti.

Varmistaakseen, että Säästöpankkien yhteenliittymällä on vaatimukset täyttävä riskienhallinta, Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön on asetettu Riskivaliokunta, jonka tehtävänä on avustaa Keskusyhteisön hallitusta riskistrategiaa ja riskinottoa koskevissa asioissa sekä sen valvomisessa, että Säästöpankkiryhmässä noudatetaan hallituksen päättämää riskistrategiaa. Riskivaliokunta valvoo ja varmistaa vakavaraisuuden hallinnan tehokkuuden ja riittävyden sekä arvio riskeihin liittyvien periaatteiden, valvontamenetelmien ja prosessien riittävyttä. Riskivaliokunta kokoontuu kuukausittain.

Keskusyhteisön hallitusta avustaa myös Varainhallintakomitea, joka avustaa ja ohjaa Riskivaliokunnan vastuulla olevaa toimintaa sekä varmistaa, että Säästöpankkien yhteenliittymän rakenteellinen likviditeettiriski ja markkinariski ml. korko- ja sijoitusriski pysyvät tasolla, joka turvaa Säästöpankkien yhteenliittymän häiriöttömän toiminnan. Varainhallintakomitean tehtävänä on lisäksi koordinoida Säästöpankkien Yhteenliittymän jälleerahoitusta ja likviditeetin hallinnan järjestämistä yhteistyössä Säästöpankkien Keskuspankin Treasuryn kanssa.

Keskusyhteisöön on perustettu seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamaan tehokas ja kattava sisäisen valvonta kaikille Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluville yhtiöille:

- Riippumaton riskienvalvonta
- Säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- Sisäisen tarkastuksen toiminto

Riippumattoman riskienvalvonnan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että Säästöpankkien yhteenliittymän

riskienhallinta on riittävällä tasolla suhteessa Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoiminnan laatuun, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskeihin. Riskienvalvontatoiminnon tehtävänä on avustaa Keskusyhteisön hallitusta ja toimivaa johtoa Säästöpankkien yhteenliittymän riittävän riskienhallinnan järjestämisessä sekä riskienhallinnan toimivuuden ja tehokkuuden valvonnassa.

Compliance -toiminto varmistaa, että Säästöpankkien yhteenliittymässä noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä. Compliance-toiminnon vastuulla on myös valvoa, että Säästöpankkien yhteenliittymässä noudatetaan annettuja sisäisiä ohjeita, henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä muita rahoitusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita.

Keskusyhteisönsisäinen tarkastus varmistaa riippumattomalla toiminnallaan, että Keskusyhteisön hallituksella ja sen Tarkastusvaliokunnalla sekä toimivalla johdolla on käytettävissään oikeellinen ja kattava kuva Säästöpankkiryhmän ja Säästöpankkien yhteenliittymän ja siihen kuuluvien eri yhtiöiden ja toimintojen kannattavuudesta, tehokkuudesta, sisäisen valvonnan tilasta ja erityyppisistä toimintaan liittyvistä riskeistä. Alla olevassa kaaviossa on kuvattu Keskusyhteisön riskienhallinnan organisaatio.

Kaavio: Keskusyhteisön riskienhallinnan organisaatio

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen hallitukset vastaavat sisäisen valvonnan järjestämisestä oman yhteisönsä osalta lainsäädännön, viranomaisvaateiden ja Keskusyhteisön hallituksen antaman ohjeituksen mukaisesti. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen toimitusjohtaja ja muu toimiva johto vastaavat sisäisen valvonnan järjestämisestä oman yhteisönsä osalta lainsäädännön, viranomaisvaateiden sekä keskusyhteisön ja yhteisön oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menetelmätapoja ylläpidetään ja kehitetään Keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Säästöpankkien yhteenliittymässä on laadittu riskialueittaiset riskistrategiat ja -limiitit. Riskialueittaisia strategioita täydentävät Keskusyhteisön hallituksen antamat operatiivisen tason ohjeet. Riskialueittaiset strategiat kattavat riskien tunnistamisen, mittaamisen ja arvioinnin sekä niiden rajoittamisen, valvonnan ja raportoinnin.

Keskusyhteisön hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet halutulle riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat yhteenliittymätasolla eri riskialueille.

Pilari III -julkistamisperiaatteet

Säästöpankkien yhteenliittymän Pilari III -julkistamisperiaatteet on laadittu voimassa olevan lainsäädännön ja viranomaismääräysten vaatimusten mukaisesti huomioiden Säästöpankkien yhteenliittymän pitkän aikavälin strategia ja liiketoimintasuunnitelma. Pilari III -julkistamisperiaatteiden tavoitteena on, että julkaitavien tietojen määrä ja laatu ovat riittävät suhteessa Säästöpankkien yhteenliittymän toiminnan luonteeseen, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskiasemaan sekä huomioivat Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoiminnan erityispiirteet. Tavoitteen saavuttamiseksi Säästöpankkien yhteenliittymä arvioi vuosittain tietojen olennaisuutta sidosryhmien näkökulmasta sekä sitä,

mitä tietoja voidaan pitää liikesalaisuuksina tai luottamuksellisina. Säästöpankkien yhteenliittymä julkaisee kaikki oleelliset tiedot liiketoiminnasta ja eri riskialueista, jotka perustuvat valittuun liiketoimintastrategiaan.

Pilari III -julkistamisperiaatteet vahvistavat keskusyhteisön hallitus ja periaatteet valmistelevat keskusyhteisön toimiva johto. Periaatteet päivitetään vähintään vuosittain tai aina Säästöpankkien yhteenliittymän toimintaympäristön, liiketoimintamallin, sääntelyn ja/ tai viranomaisvaateiden muuttuessa. Vakavaraisuusasetuksen osan kahdeksan mukainen laaja Pilari III -raportti julkaistaan kerran vuodessa ja suppeampi Pilari III -raportti puolivuositain. Säästöpankkien yhteenliittymä voi tarvittaessa arvioida tarvetta tiheimmälle julkistamiselle, mikäli markkinatilanne tai Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoimintakehitys tai riskiaseman muuttuminen sitä edellyttäisi.

Vakavaraisuuden hallinta

Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on arvioida, että pääoman määrä ja laatu ovat riittävät suhteessa Yhteenliittymän toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen sekä kattamaan liiketoiminnan ja toimintaympäristön kaikki riskit. Tavoitteen saavuttamiseksi Säästöpankkien yhteenliittymä tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastamaan kaikkien riskien yhteismäärää. Vakavaraisuuden hallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussäätelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkoriskiin, sijoitus-salkun markkinariskiin ja liiketoimintariskiin. Sisäisessä arviointiprosessissa Säästöpankkien yhteenliittymä arvioi pääoman määrän, joka riittää kattamaan myös Pilari I:n ulkopuolisista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Keskusyhteisön hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuuden hallinnasta. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy vakavaraisuuden hallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittaus- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisista toimintaympäristömuutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti Yhteenliittymän tasolla.

Keskusyhteisön hallitus on asettanut vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain. Pitkän aikavälin vakavaraisuustavoite on vähintään 18 prosentin ydinvakavaraisuus (CET1).

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia Säästöpankki- en yhteenliittymä arvioi omaa riskiasemaansa ja pää- oman riittävyyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeuksellisen vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tuloksente- kokykyyn, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan Yhteenliitty- män kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen Säästöpankkien yhteenliittymän raken- ne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavarai- suuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pääomanjatkuvuussuunnitelma

Säästöpankkien yhteenliittymän pääoman jatkuvuus- suunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtu- mien varalle, jotka saattavat vaarantaa Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuuden. Osana pääoman jat-

kuvuussuunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuussuunnitelmassa on kuvattu toimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

Pilari I -pääomavaateet

Säästöpankkien yhteenliittymän suurimmat pääoma- vaateet muodostuvat kiinteistövakuudellisista saami- sista, yrityssaamisista ja vähittäissaamisista. Säästö- pankkien yhteenliittymän luotto- ja vastapuoliriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmene- telmällä valuuttapositioneille, mikäli kokonaisnettova- luuttapositione on yli 2 prosenttia omien varojen yh- teismäärästä. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole kaupankäyntivarastoa ja Yhteenliittymän liiketoimin- taan ei kuulu hyödykeriskin ottaminen.

Pilari 1 vakavaraisuuden pääomavaateet (1000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta		
Saamiset aluehallinnolta tai paikallisviranomaisilta	60	36
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	24	25
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta		
Saamiset kansainvälisiltä organisaatioilta		
Saamiset laitoksilta	4 101	3 748
Saamiset yrityksiltä	100 190	88 328
Vähittäissaamiset	69 806	69 344
Kiinteistövakuudelliset saamiset	186 293	186 254
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	7 827	4 706
Erityisen suureen riskiin liittyvät vastuut		1 093
Vastuut katettujen joukkolainojen muodossa	196	286
Arvopaperistamispositiot		
Saamiset laitoksilta ja yrityksiltä, joissa on käytettävissä lyhyen aikavälin luottoluokitusta		
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavissa yrityksissä (CIU) oleviin osuuksiin tai osakkeisiin liittyvät saamiset	10 610	28 769
Oman pääoman ehtoiset vastuut	9 664	6 390
Muut erät	9 136	9 431
Luotto- ja vastapuoliriskin omien varojen vaade yhteensä	397 906	398 409
Vastuun arvonokaisuriskin (CVA) omien varojen vaade	6 678	8 938
Markkinariskin (valuuttariski) omien varojen vaade		2 391
Operatiivisen riskin omien varojen vaade	45 549	41 368
Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä	450 133	451 105

Omat varat ja vakavaraisuustunnusluvut

Vuoden 2021 lopussa Säästöpankkien yhteenliittymän pääomarakenne oli vahva ja koostui suurimmaksi osaksi ydinpääomasta (CET1). Omat varat yhteensä olivat 1 098,3 (1 075,7) miljoonaa euroa, josta ydinpääoman osuus oli 1 096,6 (1 069,6) miljoonaa euroa. Ydinpääoman kasvu johtui tilikauden voitosta. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole ensisijaista lisäpääomaa. Toissijaisia pääomia (T2) oli 1,7 (6,1) miljoonaa euroa, joka koostui tilikaudella debentuurilainoista. Riskipainotetut erät olivat 5 626,7 (5 638,8) miljoonaa euroa, eli 0,2 prosenttia pienemmät kuin viime vuoden lopussa. Riskipainotettujen saamisten määrää pienensi Eurajoen Säästöpankin irtautuminen Säästöpankkien yhteenliittymästä, sijoitussalkun supistuminen ja vakavaraisuusasetuksen muutokseen perustuva PK-tukikertoimen laajennuksen käyttöönotto. Riskipainotettujen määrää kasvatti ensisijassa luottokannan kasvu, jonka lisäksi riskipainotettujen

saamisten määrää kasvatti hieman uuden maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönotto sekä operatiivisen riskin riskipainotettujen saamisten kasvu. Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuussuhde oli 19,5 (19,1) prosenttia ja ydinvakavaraisuussuhde oli 19,5 (19,0) prosenttia.

Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaade on 661,5 (663,0) miljoonaa euroa, joka vastaa 11,76 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Pääomavaatimuksen koostumus on kuvattu alla olevassa taulukossa. Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaatimus koostuu vakavaraisuusasetukseen perustuvasta 8 %:n vähimmäisvaateesta, Finanssivalvonnan asettamasta harkinnan varaisesta lisäpääomavaateesta, luottolaitoslakiin perustuvasta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta sekä ulkoisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

YHTEENLASKETTU PÄÄOMAVAADE, %

31.12.2021	Vähimmäisvaade	Pilari 2 (SREP)-lisäpääomavaade	Kiinteä lisäpääomavaade	Vastasyklinen pääomapuskuri	Yhteenlaskettu pääomavaade
CET1	4,50	0,70	2,50	0,01	7,71
AT1	1,50	0,23			1,73
T2	2,00	0,31			2,31
Yhteensä	8,00	1,25	2,50	0,01	11,76

Finanssivalvonnan Säästöpankkien yhteenliittymälle asettama harkinnanvarainen Pilari II -pääomavaatimus on tällä hetkellä 1,25 prosenttia (1,25 %). Perustuen Finanssivalvonnan marraskuussa 2021 tekemään päätökseen Pilari II -pääomavaade nousee 1,5 prosenttiin alkaen 30.6.2022. Pilari II -pääomavaatimuksesta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ensisijaista pääomaa, josta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ydinpääomaa.

Finanssivalvonnan johtokunta päätti kokouksessaan 6.4.2020 järjestelmäriskipuskurin poistamisesta suomalaisilta luottolaitoksilta, jonka seurauksena Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaatimus aleni 1 prosenttiyksikköä. Finanssivalvonnan päätöksen tavoitteena on lieventää koronaviruspandemian kielteisiä vaikutuksia finanssimarkkinoiden vakautteen sekä edistää luottolaitosten kykyä rahoittaa taloutta.

Finanssivalvonnan johtokunta päätti kokouksessaan 29.6.2021 muuttaa enimmäisluototussuhdetta niin, että muiden kuin ensiasunnon ostajien enimmäisluototussuhdetta lasketaan 5 prosenttiyksiköllä 85 prosenttiin. Muutos tuli voimaan 1.10.2021. Finanssivalvonta ei asettanut vuonna 2021 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, jonka suuruus voi vaihdella 0-2,5 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Säästöpankkien yhteenliittymälle ns. OSII-lisäpääomavaatimusta.

Suomessa makrovakauseräpoliittisesta päätöksenteosta vastaa Finanssivalvonnan johtokunta. Päätökset muuttuvasta lisäpääomavaateesta ja asuntolainojen enimmäisluototussuhteesta tehdään neljännesvuositain, kansallisesti merkittävistä luottolaitosten lisäpääomavaatimuksista (ns. O-SII-puskureista) vuosittain ja järjestelmäriskipuskureista vähintään joka toinen vuosi.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Finanssivalvonta on antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Keskusyhteisölle myönnetty lupa kattaa myös 28.6.2021 voimaan tulleen NSFR-vaateen.

SÄÄSTÖPANKKIEN YHTENLIITTYMÄN VAKAVARAISUUSLASKENNAN PÄÄERÄT

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Ydinpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	1 137 326	1 113 328
Ydinpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut	-40 722	-43 750
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	1 096 604	1 069 578
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	1 096 604	1 069 578
Toissijainen pääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	1 673	6 089
Toissijaiseen pääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut		
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	1 673	6 089
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	1 098 277	1 075 667
Riskipainotetut erät yhteensä	5 626 667	5 638 817
josta luottoriskin osuus	4 973 830	4 980 108
josta vastuun arvonoinniskurssi (CVA)	83 472	111 723
josta markkinariskin osuus		29 883
josta operatiivisen riskin osuus	569 365	517 102
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	19,5 %	19,0 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	19,5 %	19,0 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	19,5 %	19,1 %
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	1 098 277	1 075 667
Pääomavaatimus yhteensä*	661 465	663 015
Josta Pilari II lisäpääomavaatimuksen osuus	70 333	70 485
Pääomapuskuri	436 812	412 652

* Pääomavaatimus muodostuu lakisääteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 %, Finanssivalvonnan asettamasta 1,25 % Pilari II -vaatimuksesta ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Säästöpankkien yhteenliittymän vähimmäisomavaraisuusaste oli 8,9 (8,7) prosenttia ylittäen selvästi 28.6.2021 voimaan tuleen sitovan 3 % vähimmäisvaateen. Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) kuvaa luottolaitoksen velkaantumisasetta ja se lasketaan jakamalla ensisijainen pääoma vastuiden kokonaismäärällä.

VÄHIMMÄISOMAVARAISUUSASTE

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Ensisijainen pääoma	1 096 604	1 069 578
Vastuiden kokonaismäärä	12 283 341	12 286 958
Vähimmäisomavaraisuusaste	8,9 %	8,7 %

Pilari III -raportilla on esitetty EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 mukaiset tiedot Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidointiryhmän vakavaraisuudesta.

Kriisinratkaisusuunnitelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/ EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1995/2014). Rahoitusvakausvirasto asetti huhtikuussa 2021 Säästöpankkien yhteenliittymälle sekä Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:lle omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimuksen (MREL-vaade). Vaade tulee voimaan Säästöpankkien yhteenliittymän osalta täysimääräisenä 1.1.2022 alkaen ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n osalta siirtymäsäännöksiin 1.1.2022 alkaen. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin tai Säästöpankkien Keskuspankkiin.

MREL-vaade on luonteeltaan Pilari II -tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakausvirasto päätti, että Säästöpankkien yhteenliittymään sovellettava MREL-vaade on 19,49 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi. Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n MREL-vaatimus on täysimääräisenä 1.1.2024 alkaen 15,71 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi. Kokonaisriskin perusteella lasketun vaatimuksen lisäksi on jatkuvasti täytettävä laitoskohtainen kokonaislisäpääomavaatimus.

PANKKITOIMINTA

Luotto- ja vastapuoliriskit

Pankkitoiminnan merkittävin riski on luottoriski. Luottoriskin hallinnalla ja valvonnalla on suuri merkitys varmistettaessa pääomien riittävyyttä suhteessa liiketoiminnan riskeihin ja riskien toteutumisen aiheuttamiin tappioihin.

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei todennäköisesti täytä sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta luottoriskiä (vastapuoliriskiä) voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodistuksista ja johdannais sopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä ja takauksista.

Säästöpankkiryhmässä pankkitoiminnan keskeiset asiakasryhmät ovat henkilöasiakkaat, yritysasiakkaat sekä maatilayrittäjät ja muut pienyritykset. Pankkitoiminnan varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina Säästöpankkien asiakkaille.

Luottoriskien hallinta ja mittaaminen

Keskusyhteisön hallitus ohjaa pankkitoiminnan luottoriskien hallintaa, siinä käytettäviä menetelmiä sekä niiden valvontaa ja raportointia vahvistamallaan luottoriskistrategialla, sen perusteella antamallaan luottoriskejä ja niiden hallintaa koskevilla ohjeilla sekä asettamallaan riskilimiiteillä ja muilla seurantarajoilla. Keskusyhteisön riskienvalvonta seuraa säännöllisesti luottoriskien kehitystä suhteessa limiitteihin sekä seuranta- ja valvontarajoihin, ja valvoo että jäsenluottolaitokset noudattavat näitä periaatteita.

Vahvistetun strategian operatiivisesta ylläpidosta vastaa Keskusyhteisön riskienvalvonta -toiminto yhteistyössä keskusyhteisön hallituksen keskuudestaan nimeämän Riskivaliokunnan kanssa. Strategia päivitetään vähintään vuosittain tai aina Yhteenliittymän toimintaympäristön, liiketoimintamallin, sääntelyn ja/tai viranomaisvaateiden olennaisesti muuttuessa.

Luottoriskistrategiaa täydentävät Keskusyhteisön hallituksen antamat operatiivisen tason ohjeet, joista keskeisimmät ovat luottohallinnon ohje, ongelma-asiakkaiden tunnistaminen ja hallinta, perintäohje, asunto- ja liikekiinteistövuokaus hintaseuranta ja luotto-ohje kattaen myös kiinnitysluottopankin toiminnan.

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa vastuita syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Keskusyhteisön hallitus määrittää ja vahvistaa yhteenliittymätasolla luottosalkun asiakasryhmä- ja toimialajakauman sekä luottosalkun laadun seurannassa ja valvonnassa käytettävät riskilimiitit sekä seurantarajat.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten hallitusten vahvistamat liiketoimintastrategia ja luotonanto-ohjeet määrittelevät enimmäismäärät jäsenluottolaitoskohtaisille riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain. Jäsenluottolaitos myöntää luottoja ja takauksia ensisijaisesti omalle tosi-

asialliselle toimialueelleen. Tällä varmistetaan yhtenä luotonannon perusteena oleva paikallinen, riittävän perusteellinen asiakastuntemus.

Säästöpankeissa pankkien hallitukset ovat delegoineet luottovaltuuksia pankin johdolle/johtoryhmälle/luottotoimikunnalle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteerien, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja niiden käypiä arvoja seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyödyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuotojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista, joita vastaan luottoa

voidaan myöntää. Arvostusprosentit ovat varovaisesti määriteltyjä enimmäisrajoja kullekin vakuuslajille. Vakuuden käyvän arvon arviointi perustuu aina tapauskohtaiseen arvioon.

Luottoriskiä arvioidaan ja mitataan seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä, odotettavissa olevia luottotappioita, lainanhoitojoustoja, ongelmasaamisista ja järjestämättömiä luottoja. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti asiakasvastuista, maksuviiveistä, odotettavissa olevista luottotappioista, lainanhoitojoustoista, ongelmasaamisista ja järjestämättömiä luottoista. Luottosalkun keskittymiä seurataan asiakkaittain ja toimialoittain ja raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen näiden lisäksi myös luottoluokittain.

LUOTTO- JA VASTAPUOLIRISKI

(1 000 euroa)	31.12.2021			
Vastuuryhmä	Vastuut yhteensä	Takaukset	Rahoitusvakuudet	Muu vakuus
Kiinteistövakuudelliset saamiset	6 899 632			6 899 632
Vähittäissaamiset	2 298 465	678 334	53 469	1 872
Saamiset yrityksiltä	1 640 205	114 906	17 832	
Saamiset laitoksilta	239 090			
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	1 291 796			
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavissa yrityksissä (CIU) oleviin osuuksiin tai osakkeisiin liittyvät saamiset	108 099			
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	124 355	3 509	1 219	16
Muut vastuuryhmät yhteensä	257 744		11	
Yhteensä	12 859 385	796 749	72 531	6 901 520

LUOTTO- JA VASTAPUOLIRISKI

(1 000 euroa)	31.12.2020			
Vastuuryhmä	Vastuut yhteensä	Takaukset	Rahoitusvakuudet	Muu vakuus
Kiinteistövakuudelliset saamiset	6 860 045			6 860 045
Vähittäissaamiset	2 207 045	620 845	47 291	1 727
Saamiset yrityksiltä	1 291 152	83 727	7 897	
Saamiset laitoksilta	200 095			
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	1 428 029			
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavissa yrityksissä (CIU) oleviin osuuksiin tai osakkeisiin liittyvät saamiset	381 296			
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	78 702	2 247	1 113	376
Muut vastuuryhmät yhteensä	344 385		16	
Yhteensä	12 790 750	706 820	56 317	6 862 148

Ongelmasaamiset

Ongelmasaamisia, viivästyneiden maksujen, lainahoitojoustoja ja järjestämättömiä saamisia seurantaan säännöllisesti sekä jäsenluottolaitos että yhteenliittymän tasolla. Ongelmasaamisilla tarkoitetaan vastuuta, joissa asiakas on luokiteltu maksukyvyttömäksi joko yli 90 päivää erääntyneiden merkittävien saamisten vuoksi tai muista syistä pidetään epätodennäköisenä, että asiakas selviäisi velvoitteistaan.

Viivästyneillä maksuilla tarkoitetaan sitä, että asiakkaan saatavat ovat rästissä 30–89 päivää, samalla asiakas on jons. potentiaalinen ongelma-asiakas. Säästöpankkien yhteenliittymän viivästyneet saamiset ovat pysyneet 2021 maltillisella tasolla 0,6 (0,6) prosenttia luottokannasta.

Järjestämättömäksi saamiseksi luokitellaan luotot, joilla vähintään yksi seuraavista kriteereistä täyttyy: luotto on luokiteltu maksukyvyttömäksi, luotto on ECL vaiheessa 3, luotolla on järjestämätön lainanhoitojousto tai vastapuolen kaikista luotoista vähintään 20% on luokiteltu järjestämättömäksi. Säästöpankkien yhteenliittymän

järjestämättömien saamisten määrä oli vuoden 2021 lopussa 2,0 (2,2) prosenttia luottokannasta. Järjestämättömien määrä pysyi vuonna 2021 kohtuullisella tasolla uuden laajemman maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönotosta huolimatta. Vuoden 2021 lopussa lyhennysvapaiden määrä oli palautunut koronapandemiaa edeltävälle tasolla.

Lainanhoitojoustoina raportoidaan saamiset, joiden ehtoja on neuvoteltu uudelleen asiakkaan heikentyneen maksukyvyyn takia. Tietyissä olosuhteissa velallisen joutuessa taloudellisiin vaikeuksiin asiakkaalle annetaan myönnytys lainaehtoihin lyhennysvapaan tai luoton uudelleenjärjestelyn muodossa ja tällä tavalla pyritään turvaamaan asiakkaan maksukyky ja välttämään mahdollisia luottotappioita. Lainanhoitojoustojen myöntämisen edellytyksenä on, että asiakkaan taloudelliset vaikeudet ovat lyhytaikaisia ja tilapäisiä. Arvonalentumisia ja odotettavissa olevia luottotappioita koskevat laskentaperiaatteet on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa sekä tilinpäätöksen liitetiedossa 16 arvonalentumiset.

Erääntyneet ja järjestämättömät saamiset (1 000 euroa)	31.12.2021	Osuus (%)	31.12.2020	Osuus (%)
Erääntyneet saamiset, yli 30 päivää	129 319	1,3 %	127 019	1,4 %
josta 30-89 päivää	54 994	0,6 %	58 682	0,6 %
josta 90 päivää tai yli	72 025	0,8 %	70 638	0,8 %
Lainanhoitojoustot	194 360	2,0 %	208 874	2,2 %

Luotonanto

Säästöpankkiryhmän pankkitoiminnan luottokanta oli vuoden 2021 lopussa 9 649 (9 330) miljoonaa euroa ja kasvoi 3,4 prosenttia vuoden 2020 lopun tilanteesta. Taseessa olevista luotoista henkilöasiakkaiden osuus oli

70,3 (72,2) prosenttia, yritysasiakkaiden osuus oli 21,8 (19,8) prosenttia ja maatalousyrittäjien ja muiden osuus oli 7,9 (8,1) prosenttia.

LUOTOT ASIAKASRYHMITTÄIN

(1 000 euroa)

Asiakasryhmä	31.12.2021	31.12.2020	muutos %
Yksityisasiakas	6 782 012	6 733 185	0,7 %
Yritysasiakas	2 103 859	1 843 362	14,1 %
Maatalous ja muut	763 583	753 845	1,3 %
Yhteensä	9 649 454	9 330 392	3,4 %

Asuntolainakanta oli vuoden 2021 lopussa 5 891,7 (5 837,8) miljoonaa euroa. Asuntolainakannan kasvu oli yhteensä 0,9 (2,9) prosenttia vuoden aikana.

Luotonanto yksityisasiakkaille myönnetään pääasiassa turvaavaa asuntovakuutta vastaan. Tarvittaessa käytetään lisäksi muita vakuuksia.

Yksityisasiakkaiden rahoittaminen tehdään suoraan Säästöpankkien taseista ja Sp- Kiinnitysluottopankin taseesta pois lukien korttiluotot ja vakuudettomat kulutusluotot, jotka myönnetään Säästöpankkien Keskuspankin kautta.

Luottokannalla on pääsääntöisesti hyvät vakuudet ja suurimmalla osalla kannan sopimuksista on merkittävästi ylivakuuksia. Pääasialliset vakuudet ovat kiinteistövakuuksia, minkä lisäksi lisävakuuksina voi olla muuta kiinteää omaisuutta.

Alla esitettyssä taulukossa on esitetty asiakasryhmittäin vastuut jaettuna IFRS 9:n mukaisiin vaiheisiin 1, 2 ja 3.

Asiakasryhmät (1 000 euroa)	Vaihe 1		Vaihe 2		Vaihe 3		Yhteensä	
	Vastuut	Vakuusvaje, %	Vastuut	Vakuusvaje, %	Vastuut	Vakuusvaje, %	Vastuut	Vakuusvaje, %
Henkilöasiakkaat	6 160 061	6,10 %	534 915	2,90 %	87 035	19,30 %	6 782 012	6,00 %
Yrityisasiakkaat	1 997 858	7,00 %	70 090	6,00 %	35 911	18,50 %	2 103 859	7,10 %
Muut	691 589	24,50 %	44 159	16,10 %	27 834	42,90 %	763 583	24,70 %
Yhteensä	8 849 508	7,70 %	649 165	4,10 %	150 781	23,40 %	9 649 454	7,70 %

Luotonanto yksityisasiakkaille

Yksityisasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi perustuu paikallisen säästöpankin hyvään asiakastuntemukseen sekä arvioon asiakkaan maksukyvyistä. Luotonmyöntö perustuu ensisijaisesti asiakkaan riittävään luotonhoitokykyyn. Asiakkaan maksukyky, aiempi maksukäyttäytyminen, hakemuksen luottoluokitus ja vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin myötä luotot luokitellaan 9 riskiluokkaan. Alla olevassa taulukossa on esitetty yksityisasiakkaiden vastuut riskiluokittain jaettuna standardin mukaisiin vaiheisiin 1, 2 ja 3.

YKSITYISIASIAKKAIDEN LUOTTOKANNAN RISKILUOKKAJAKAUMA

(1 000 euroa)	31.12.2021				Suhteellinen osuus kannasta	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	31.12.2021	31.12.2020
1 - Erinomainen luokka	815 070	1 931		817 000	12,0 %	8,20 %
2 - Hyvä luokka	1 659 356	2 754		1 662 110	24,5 %	22,30 %
3 - Hyvä luokka	2 043 944	17 076		2 061 020	30,4 %	30,60 %
4 - Keskimääräinen luokka	756 103	25 367		781 470	11,5 %	23,30 %
5 - Keskimääräinen luokka	324 756	23 677		348 433	5,1 %	9,90 %
6 - Heikohko luokka	244 836	62 113	34	306 983	4,5 %	2,50 %
7 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	117 470	65 713		183 183	2,7 %	2,00 %
8 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	71 713	117 960		189 673	2,8 %	0,30 %
9 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	126 813	218 325	144	345 282	5,1 %	
D - Arvonalentunut			86 857	86 857	1,3 %	0,90 %
Yhteensä	6 160 061	534 915	87 035	6 782 012	100,00 %	100,00 %

Yksityisasiakkaiden luokitukset ovat pääsääntöisesti hyviä. Yksityisasiakkaiden luottokannan kasvu kohdistuu parempiin luottoluokkiin (1-4). Vastaavasti heikompien luottoluokkien (5-8) vastuiden määrät ovat vähentyneet vertailujaksoon verrattuna. D-luokiteltujen vastuiden kasvu aiheutuu laskentaan tehdystä muutoksesta.

Luotonanto yrityksille

Säästöpankkien yritystoiminnan kohderyhminä ovat hyvämaineiset, pääsääntöisesti kunkin pankin omalla toimialueella toimivat mikro- ja pienet yritykset, elinkeinonharjoittajat, maa- ja metsätalousasiakkaat sekä julkisen sektorin vastuut.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun.

Yritysasiakkaiden luotonmyönnössä asiakasarvioinnin perusteena oleva tilinpäätösanalyysi, asiakkaan taloudellinen tila, maksukyky, kilpailuasema, hakemuksen luottoluokitus ja tarjotut vakuudet muodostavat pe-

rustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle. Lisäksi selvitetään aiotun investoinnin vaikutusta asiakkaan taloudelliseen tilaan.

Elinkeinonharjoittajat ja toiminimet hoidetaan pääsääntöisesti yksityisasiakkaina. Erityistä osaamista vaativa asiakas voidaan tapauskohtaisesti siirtää hoidettavaksi yritysasiakkaaksi. Yritysasiakkaana hoidetaan osakeyhtiömuotoisia yrityksiä, avoimia ja kommandiittiyhtiöitä, yhteisöjä ja julkisyrityksiä.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin myötä luotot luokitellaan 9 riskiluokkaan. Alla olevassa taulukossa on esitetty yritysasiakkaiden vastuut riskiluokittain jaetuna IFRS 9 standardin mukaisiin vaiheisiin 1, 2 ja 3.

YRITYSASIAKKAIDEN LUOTTOKANNAN RISKILUOKKAJAKAUMA

(1 000 euroa)	31.12.2021				Suhteellinen osuus kannasta	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	31.12.2021	31.12.2020
1 - Erinomainen luokka	108 660	256		108 917	3,80 %	19,80 %
2 - Hyvä luokka	135 683	1 734		137 416	4,80 %	25,30 %
3 - Hyvä luokka	269 582	6 989		276 571	9,60 %	13,30 %
4 - Keskimääräinen luokka	818 339	11 564		829 904	28,90 %	22,80 %
5 - Keskimääräinen luokka	582 614	5 262		587 877	20,50 %	11,30 %
6 - Heikohko luokka	442 445	18 380	118	460 943	16,10 %	3,90 %
7 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	273 852	32 053		305 905	10,70 %	1,40 %
8 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	50 837	29 081		79 918	2,80 %	0,30 %
9 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	7 831	8 942		16 773	0,60 %	
D - Arvonalentunut			63 638	63 638	2,20 %	2,00 %
Yhteensä	2 689 844	114 261	63 756	2 867 861	100,00 %	100,00 %

Asunto-osakeyhtiöiden määrä yritysasiakkaiden luottokannassa on kasvanut merkittävästi vuoden 2021 aikana. Kannan kasvulla on ollut vaikutusta sekä kannan keskimääräisen riskiluokitusten paranemiseen, että odotettavissa olevien luottotappioiden vähäiseen kasvuun suhteessa luottokannan kasvuun. Yritysasiakkaiden luottokannan kasvu kohdistuu parempiin riskiluokkiin (1-4). Vastaavasti vastuut heikommassa riskiluokissa (5-8) ovat vähentyneet. D-luokiteltujen vastuuden kasvu aiheutuu laskentaan tehdystä muutoksesta.

Luotonannon keskittämäriskit

Luotonannon riskikeskittymiä syntyy tai voi syntyä esimerkiksi silloin, kun luottosalkku sisältää suuria määriä luottoja ja muita vastuuta seuraaville tahoille:

- yksittäiselle vastapuolelle
- ryhmille, jotka muodostuvat yksittäisistä vastapuolista ja niihin sidoksissa olevista yhteisöistä
- tietyille toimialoille
- tiettyjä vakuuksia vastaan
- joiden maturiteetti on sama tai
- joissa tuote/instrumentti on sama.

Säästöpankkien yhteenliittymän tai yksittäisen jäsenluottolaitoksen yhdelle asiakkaalle ja/tai asiakaskokonaisuudelle, myöntämien luottojen kokonaismäärä ei saa ylittää luottolaitoslaissa, muissa säädöksissä tai Finanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen antamissa määräyksissä ja ohjeissa vahvistettuja enimmäismääriä. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskkejä on säännelty limiiteillä ja enimmäisasiakasvastuuta koskevilla toimintaohjeilla sekä yhteenliittymä- että yksittäisellä jäsenluottolaitostasolla. Säästöpankkiryhmällä ei ole merkittäviä toimialakohtaisia riskikeskittymiä eikä asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät EU:n vakavaraisuusasetuksen asettaman rajan 10 prosenttia ryhmän omista varoista (ns. suuret asiakasriskit).

Säästöpankkien yhteenliittymän suurimmat vastapuolet ovat likviditeettireservin ylläpidon vuoksi sijoitussalkussa pidettävät eri valtioiden arvopaperit sekä johdannaisvastapuolet. Luottokannan 20 suurimman asiakkaan yhteenlasketut vastuut ovat 1,3 (1,7) prosenttia luottokannasta. Yritysasiakkaiden vastuut luottokannassa ovat keskittyneet kiinteistöalan ja rakentamisen toimialoille, joiden osuus luottokannasta on 13,9 (12,4) prosenttia.

YRITYSLUOTTOKANNAN TOIMIALAJAKAUMA

Toimiala	31.12.2021	31.12.2020
Peruselinkeinot, kalastus, kaivostoiminta	6,40 %	6,60 %
Teollisuus	5,20 %	5,20 %
Energia, vesi ja jätteenhuolto	0,70 %	0,80 %
Rakentaminen	8,60 %	8,90 %
Kauppa	6,40 %	7,20 %
Hotelli ja ravintola	3,10 %	3,20 %
Kuljetus	2,30 %	2,70 %
Rahoitus	2,30 %	1,60 %
Kiinteistö	54,90 %	53,50 %
Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	5,70 %	5,60 %
Muut palvelut	4,40 %	4,90 %
Yhteensä	100,00 %	100,00 %

Paikallisessa pankkitoiminnassa altistutaan tietyille keskittymäriskkejille. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskkejä yritysluottokannalle hallinnoidaan

yhteenliittymätasolla luottosalkun asiakaskokonaisuus, asiakasryhmä ja toimialajakauman seurannassa ja valvonnan käytettävien riskilimiittien ja seurantarajojen avulla.

Markkinariski

Pankkitoiminnan markkinariskejä syntyy jäsenluottolaitosten rahoitustaseista, joka koostuu anto- ja otto-lainauksesta, markkinaehtoisesta jälleerahoituksesta sekä sijoitus- ja likviditeettisalkuista.

Markkinariskillä tarkoitetaan yleisesti markkinahintojen muutoksen aiheuttamaa vaikutusta rahoitusvarojen ja -velkojen markkina-arvoon. Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvoriskin että tuloarvon kautta. Rahoitustaseen korkoriskin hallinnan periaatteet on kuvattu alla kohdassa rahoitustaseen korkoriski.

Säästöpankkien pankkitoimintaan ei lähtökohtaisesti kuulu kaupankäynti omaan lukuun tai asiakaskaupankäynti (ns. trading -toiminta). Johdannaisten käyttö on rajoitettu suojaustarkoitukseen. Jäsenluottolaitoksella voi olla EU:n vakavaraisuusasetuksen 94 artiklassa määritelty ns. pieni kaupankäyntivarasto. Säästöpankeilla ei ole pientä kaupankäyntivarastoa.

Sijoitus- ja likviditeettisalkku

Sijoitus- ja likviditeettisalkun markkinariski muodostuu sijoituskohteen hinta-, korko- ja valuuttariskistä. Osakekurssien, korkojen ja valuuttojen muutokset vaikuttavat sijoitussalkun omistuksien arvoon ja sitä kautta tuottoon. Sijoitussalkun markkinariskiä mitataan ja seurataan omaisuusluokittain, vastapuolittain ja sektoreittain. Hallitukselle ja Riskivaliokunnalle raportoidaan säännöllisesti sijoitussalkun position kehitys ja suurimmat vastapuolet.

Sijoitus- ja likviditeettisalkun riskejä hallitaan hajauttamalla sijoitukset omaisuusluokittain, sektoreittain ja maantieteellisesti.

Vuoden 2021 aikana sijoitukset korko-, yhdistelmä- ja osakerahastoihin korvattiin suorilla korko- ja osakesijoituksilla. Alla on esitetty sijoitussalkun jakauma omaisuusluokittain.

Sijoitusomaisuuden jakauma (1 000 euroa) *	31.12.2021		31.12.2020	
	Käypäarvo	Osuus (%)	Käypäarvo	Osuus (%)
Joukkovelkakirjalainat	783 481	77,0 %	704 293	57,8 %
Muut rahamarkkinavälineet			5 359	0,4 %
Osakkeet	83 961	8,3 %	42 668	3,5 %
Osakerahastot			50 251	4,1 %
Yhdistelmärahastot				
Korkorahastot			216 251	17,8 %
Hedge-rahastot				
Strukturoidut sijoitukset	3 394	0,3 %	6 156	0,5 %
Muut vaihtoehtoiset sijoitukset	83 659	8,2 %	125 575	10,3 %
Kiinteistöt	62 459	6,1 %	67 538	5,5 %
Yhteensä	1 016 954	100 %	1 218 091	100 %

Alla olevassa taulukossa on esitetty sijoitussalkun herkkyysanalyysi, joka kuvaa eri riskitekijöiden vaikutusta

sijoitusten markkina-arvoihin, yhteenliittymän tulokseen sekä omiin varoihin.

Riskitekijä (vaikutus 1 000 euroa)	Muutos	31.12.2021	31.12.2020	Tulos*	Omat varat*
Korko	+ 1%	-24 710	-31 692	-92	-24 485
Osake	-10 %	-8 396	-9 292	-8 396	-8 396
Sijoituskiinteistöt	-10 %	-6 246	-6 754		
Strukturoidut tuotteet	-10 %	-339	-616	-339	-339
Muut sijoitukset	-10 %	-8 366	-12 558	-8 366	-8 366

* Riskitekijän vaikutus yhteenliittymän tulokseen ja omiin varoihin.

Osakeriskillä tarkoitetaan osakehintojen muutosten vaikutusta. Osakeriskiä syntyy pääsääntöisesti jäsenluottolaitosten likviditeetti- ja sijoitussalkuista. Listaamatto-

mista osakeomistuksista suurin osa on yhteenliittymän ulkopuolisia ryhmän sisäisiä omistuksia (81 prosenttia).

Osakeomistukset (1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Listatut osakkeet	51 080	9 143
Listaamattomat osakkeet	32 881	33 525
Yhteensä	83 961	42 668

Valuutariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutosten vaikutusta tulokseen tai omaan pääomaan. Valuutariskiä voi syntyä vähäisessä määrin lähinnä sijoitussalkun sijoitusrahasto-omistuksista, valuuttakassan kautta sekä Keskuspankin maksuliikenteeseen liittyvästä valuutanvaihtotoiminnasta. Jäsenluottolaitosten ottolainauksessa tai likviditeettipuskurissa ei saa olla avointa valuuttapositiona. Jäsenluottolaitoksen valuuttapositiona seurataan vakavaraisuuslaskennassa käytettävän menetelmän mukaisesti (pääomavaade lasketaan, mikäli kokonaisnettovaluuttaposition on yli 2 prosenttiyksikköä omien varojen yhteismäärästä).

Hyödykeriskillä tarkoitetaan hyödykehintojen muutosten vaikutusta. Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten liiketoimintaan mukaan lukien sijoitustoiminta ei kuulu hyödykeriskin ottamiseen.

Markkinariskien hallinta

Markkinariskien mittaamiselle ja seurannalle on asetettu limiitit ja muut seurantarajat, jotka ovat voimassa sekä yksittäisen jäsenluottolaitoksen että yhteenliittymän tasolla.

Keskeinen rahoitustaseen sisältämien markkinariskien mittaamisen ja seurannan väline on pankki- ja yhteenliittymätasoinen vakavaraisuuden hallintaprosessi, jossa rahoitustaseeseen markkinariskeille varataan pääomaa sekä normaalissa että stressiskenaariossa.

Rahoitustaseen korkoriski

Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoiminta on vähittäispankkitoimintaa, johon olennaisena osana

kuuluu korkoriski, jolla tarkoitetaan korkomuutosten haitallista vaikutusta pankkitoiminnan taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon (nykyarvoriski) tai korkokatteeseen (tuloriski). Korkoriskiä syntyy jäsenluottolaitosten rahoitustaseista, jotka koostuvat anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenrahoituksesta sekä sijoitussalkuista. Jäsenluottolaitosten kaupankäyntivarastot ovat vakavaraisuusasetuksessa määritellyjä ns. pieniä kaupankäyntivarastoja, joiden korkoriskipositiot ovat vähäisiä.

Korkoriskien hallinnan tavoitteena on Yhteenliittymän korkokatteen ja nykyarvon vakauttaminen tasolle, jossa Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoiminta on kannattavaa, sekä niiden vaihtelun rajoittaminen siten, että Yhteenliittymän vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaiksakaan korkoympäristön muutoksissa. Yhteenliittymän riskinottohalukkuus korkoriskin osalta kuvataan keskusyhteisön hallituksen asettamilla korkoriskilimiiteillä.

Korkoriskiä voidaan hallita muokkaamalla tuote- ja taserakennetta, suunnittelemalla sijoitusten ja liikkeeselaskujen korkosidonnaisuutta ja maturiteettia sekä tekemällä suojaavia korkojohdannaisia.

Säästöpankkien yhteenliittymän jäsensäästöpankit käyttävät aktiivisesti korkokatteen suojaamisessa korkojohdannaisia: korko-optioita ja koronvaihtosopimuksia.

Säästöpankkien yhteenliittymän korkoriskejä mitataan sekä korkokatteen että taseen nykyarvon muutoksen kautta. Nykyarvomenetelmässä mitataan, kuinka paljon taseen käypä arvo muuttuu korkojen muuttuessa, kun kunkin tase-erän markkina-arvo lasketaan kyseisen instrumentin rahavirtojen nykyarvona. Tuloriskimallissa ennustetaan tulevaa korkokatetta vuoden horisontilla markkinakorkojen muuttuessa.

Taulukossa esitetään seuraavan 12 kuukauden kertyvän korkokatteen herkkyys korkokäyrän 1 prosenttia-yksikön paralleelin muutoksen yhteydessä. Luottoihin sovelletaan sopimusehtojen perusteella viitekorkojen nollan prosentin lattiaa. Vähittäistalletuksille on myös oletettu viitekorkojen nollan prosentin lattia. Taseen rakenne pidetään ennallaan korvaamalla erääntyvät erät vastaavilla korkosidonnaisuuksilla tai kiinteäkorkoisten juoksuajoilla. Laskennassa käytetään eräpäivättömille talletuksille mallinnukseen perustuvaa erääntymismallia.

KORKOHERKKYYSANALYYSI 1 % -YKSIKÖN PARALLEELI MUUTOS KORKOKÄYRÄÄN

(1000 euroa)

Korkokatteen muutos

Aika	31.12.2021		31.12.2020	
	Alas	Ylös	Alas	Ylös
Muutos tulevaan 12 kuukauteen	-290	21 312	506	14 924
Muutos 12-24 kuukauteen	2 608	57 968	5 226	29 148

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että Säästöpankkien yhteenliittymä ei pysty suoriutumaan nykyisistä tai tulevista odotetuista ja odottamattomista kassausvirtauksista ollenkaan tai vahingoittamatta merkittävästi Yhteenliittymän taloudellista asemaa.

Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoiminta on talutuspankkitoimintaa, johon keskeisenä osana kuuluu maturiteettitransformaation kautta tuleva rahoitusriski. Liiketoiminnan perustana ovat jäsensäästöpankkien vastaanottamat talletukset, joilla rahoitetaan asiakkaille myönnettävää luotonantoa.

Yhteenliittymällä oli 31.12.2021 LCR-kelpoisia (ennen arvonelekkauksia) likvidejä varoja 1 438 (1 550) miljoonaa euroa, joista 71 (76) prosenttia oli käteistä ja keskuspankkisaatavia, 14 (12) prosenttia valtioiden ja kansainvälisten yhteisöiden liikkeeseen laskemia tason 1 arvopapereita ja 15 (12) prosenttia muita likvidejä varoja. Yhteenliittymän LCR-tunnusluku 31.12.2021 oli 161 (196) prosenttia.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Säästöpankkien yhteenliittymän varojen ja velkojen erääntymisprofiilit. Avistatalletusten oletetaan erääntyvän heti.

Varat 2021 (1 000 euroa)	Yhteensä	alle 3 kk	3-12 kk	1-5 v	> 5 v
Käteiset varat	1 017 904	1 017 904			
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	525 889	63 645	15 732	300 366	146 146
Saamiset luottolaitoksilta	129 550	129 550			
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	9 603 198	131 863	936 955	2 947 624	5 586 757
Saamistodistukset	261 074	5 221	26 891	190 566	38 396
Osakkeet ja osuudet	167 521				167 521
Muut varat	228 286	323	88 421	15 666	123 876
Varat yhteensä	11 933 422	1 348 506	1 067 997	3 454 223	6 062 696
Velat 2021 (1 000 euroa)	Yhteensä	alle 3 kk	3-12 kk	1-5 v	> 5 v
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	423 705	139 505	149 359	127 338	7 503
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	7 687 766	7 223 148	337 043	127 547	28
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 500 165	115 724	688 208	1 007 146	689 087
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	13 343	3 634	7 651	2 058	
Muut velat	165 997	150 486	43	646	14 822
Velat yhteensä	10 790 976	7 632 497	1 182 304	1 264 736	711 439
Johdannaiset, nettokassavirrat	26 607	6 616	13 839	17 466	-11 314

Bruttoperusteisesti selvitettävillä johdannaisilla ei ole oleellista likviditeettivaikutusta niiden vähäisen määrän vuoksi.

Varat 2020 (1 000 euroa)	Yhteensä	alle 3 kk	3-12 kk	1-5 v	> 5 v
Käteiset varat	1 183 519	1 183 519			
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	448 424	6 227	7 233	277 607	157 357
Saamiset luottolaitoksilta	109 060	109 060			
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	9 284 077	138 815	942 196	2 823 388	5 379 678
Saamistodistukset	265 645	10 163	13 428	199 306	42 748
Osakkeet ja osuudet	432 369				432 369
Muut varat	375 377	854	177 892	22 995	173 636
Varat yhteensä	12 098 470	1 448 638	1 140 749	3 323 296	6 185 788
Velat 2020 (1 000 euroa)	Yhteensä	alle 3 kk	3-12 kk	1-5 v	> 5 v
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	389 879	139 036	165 773	69 110	15 960
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	7 784 754	7 319 338	400 889	64 409	118
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 626 631	319 477	641 453	955 124	710 577
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	29 136	3 390	13 343	12 403	
Muut velat	151 172	150 693	210	269	
Velat yhteensä	10 981 572	7 931 934	1 221 668	1 101 315	726 654
Johdannaiset, nettokassavirrat	83 791	7 147	14 199	51 919	10 528

Bruttoperusteisesti selvitettävillä johdannaisilla ei ole oleellista likviditeettivaikutusta niiden vähäisen määrän vuoksi.

Likviditeettiriskin hallinta

Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön hallituksella on kokonaisvastuu Säästöpankkien yhteenliittymän likviditeettiriskistrategiasta, riskinottotason linjauksesta ja likviditeettiriskin hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät likviditeettiriskin tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy Yhteenliittymän likviditeettistrategian, sen osana yhteenliittymätason jälleärahoitussuunnitelman ja likviditeetin palauttamissuunnitelman.

Säästöpankkien Keskuspankin Treasury vastaa yhteenliittymätason likviditeettistrategian operatiivisesta toteuttamisesta yhteenliittymätasolla ja tarvittavien operatiivisen ohjeistuksen laatimisesta ja ylläpidosta. Treasury vastaa myös yhteenliittymätason likviditeetin palauttamissuunnitelman operatiivisesta ylläpidosta ja sen testaamisesta sekä on vastuussa yhteenliittymätason likviditeettireservin riittävydestä ja hallinnasta. Jäsen-säästöpankkien ja Säästöpankkien Keskuspankin välille on laadittu sopimus, joka antaa Säästöpankkien Keskuspankin Treasurylle mahdollisuuden käyttää kaikkia Yhteenliittymän likvidejä varoja likviditeettitilanteen tukemiseksi.

Treasury seuraa kuukausittain pankkitoiminnan rakenteellista rahoitusriskiä. Riskiä mitataan pysyvän varainhankinnan vaatimuksella (NSFR), anto-/otto-lainausuhteella ja 10 vuoden horisontilla tehtävällä gap-analyysillä, jossa mitataan pankkitoiminnan rahoitusrakenteen sopivuutta taseen varojen rahoittamiseen pitkällä ajanjaksolla.

Säästöpankkien yhteenliittymän varainhallintakomitea valmistelee ja suunnittelee Säästöpankkiliitto osk:n hallitukselle Säästöpankkien yhteenliittymän likviditeettiriskistrategian sekä valvoo likviditeettistrategian toteutumista Yhteenliittymän tasolla.

Keskusyhteisön riskienvalvonta vastaa likviditeettiriskistrategiassa asetettujen yhteenliittymätason limiittien ja seurantarajojen riippumattomasta valvonnasta ja raportoinnista Keskusyhteisön johdolle, Varainhallintakomitealle, Riskivaliokunnalle ja hallitukselle.

Keskeisimmät likviditeettiriskin mittaus- ja seurantatavat yhteenliittymätasolla ovat kassa-asema, likviditeettireservin riittävyys, jota mitataan stressitesteillä, maksuvalmiusvaatimus ja pysyvän varainhankinnan vaatimus.

Finanssivalvonta on antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan keskusyhteisölle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU) 575/2013 kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle ja pysyvälle varainhankinnalle (LCR ja NSFR) asetettuja vaatimuksia.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankkitoiminnan ydinliiketoimintaan. Pankkien kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla. Pankkien sijoituskiinteistöomaisuus on arvostettu tilinpäätöksessä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja hankintamenot on kuvattu tarkemmin Sijoitusomaisuusliitetiedossa.

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset ja compliance riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Lisäksi maineriskiä hallintaan osana operatiivisia riskejä. Myös luotto- ja kaupankäyntiprosessien eri vaiheisiin sisältyy sekä operatiivisia riskejä että luotto-, likviditeetti- ja markkinariskejä, joita on arvioitu ryhmätason operatiivisten riskien arvioinnissa. Strategiset riskit on tässä rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle.

Kaikessa Säästöpankkiryhmän liiketoiminnassa noudatetaan voimassa olevia lain säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssialan Keskusliitossa vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä sekä operatiivisten riskien hallinnan periaatteita ja järjestämistä samoin kuin muita ryhmän sisäisiä ohjeita.

Keskusyhteisön hallituksella on kokonaisvastuu pankkiliiketoiminnan operatiivisesta riskistä, riskinottotason linjauksesta ja operatiivisten riskien hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy operatiivisten riskien hallinnan periaatteet ja keskeiset operatiiviset ohjeet. Riskienhallintaorganisaatio valvoo, että kaikissa Säästöpankkiryhmään kuuluvissa yhtiöissä ja yksiköissä sovelletaan operatiivisten riskienhallintakehikkoa.

Merkittävimpiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi jäsenpankkien ja tuote ja palveluyhtiöiden jatkuvuussuunnitelmilla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin.

Operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomais määräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden, korvausvelvollisuuden asiakasta kohtaan tai menetetyn liikearvon riskiä. Pankki-, varainhoito- ja henkivakuutustoiminnassa noudatetaan pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakiomuotoisia sopimuksia laadittaessa käytetään lakiasiantuntijoita sekä tarvittaessa myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Säännösten noudattamisesta ja koordinoinnista vastaa compliance -toiminto. Compliance-toiminto varmistaa, että lainsäädäntöä, sekä viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä noudatetaan. Compliance-toiminnon vastuulla on myös valvoa, että annettuja sisäisiä ohjeita ja henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä myös muita rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita noudatetaan. Päämäärätavoitteena on välttää compliance riskien toteutumista Säästöpankkiryhmän toiminnassa.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttötymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilahteluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian

valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan strategia- ja liiketoimintasuunnittelun kautta.

VARAINHOITO JA HENKIVAKUUTUS

Varainhoito

Säästöpankkiryhmässä Sp-Rahastoyhtiö Oy harjoittaa rahastotuotteiden hallinnointia ja varainhoitopalveluiden tuottamista sekä säästöpankkien omien salkkujen hoidon osalta, että säästöpankkien asiakkaille.

Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimat rahastopääomat olivat vuoden lopussa yhteensä 4,5 (3,6) miljardia euroa Vuoden 2021 lopussa hallinnoitavia sijoitusrahastoja oli 22 sijoitusrahastoa ja 10 erikoissijoitusrahastoa.

Henkivakuutustoiminta

Henkivakuutustoiminnan merkittävimmät riskit kohdistuvat vakuutus sopimuksiin ja sijoitustoimintaan. Vakuutus sopimuksiin liittyvät ns. tekniset riskit ovat vakuutusriski, korkoriski ja liikekuluriski. Vakuutusyhtiölain mukaisesti henkivakuutustuotteisiin sovellettavat laskuperusteet ovat turvaavat tarkoittaen sitä, että normaalioloissa perusteiden mukainen hinnoittelu tuottaa yhtiöön ylijäämää.

HENKIVAKUUTUSLIIKKEEN KANNATTAVUUS

(1 000 euroa)	31.12.2021			31.12.2020	31.12.2019
	Riskimaksutulo	Korvausmeno	Korvaussuhde	Korvaussuhde	Korvaussuhde
Riskivakuutus	4 299	991	23 %	66 %	44 %
Säästö- ja eläkevakuutus	20 507	19 653	96 %	96 %	95 %
Yhteensä	24 807	20 644	83 %	93 %	89 %

Vakuutusriski

Merkittävimmät vakuutusriskit sitoutuvat puhtaisiin riskituotteisiin. Tällaisia ovat lainaturvavakuutukset, joihin yhtiö myöntää turvat kuoleman, pysyvän työkyvyttömyyden ja tapaturmaisen pysyvän työkyvyttömyyden varalta. Näitä riskejä hallitaan vakuutusehdoilla, huolellisella vastuunvalinnalla, oikealla hinnoittelulla sekä jälleenvakuutuksella. Pysyvän työkyvyttömyyden ja tapaturmaisen pysyvän työkyvyttömyyden vakuutuksessa on mahdollista korottaa olemassa olevan kannan maksuja korvaussuhteen heikentyessä. Vastuunvalintaa varten on määritetty selkeät perusteet vakuutusriskien ottamiselle. Riskivakuutusten vastuunvalinnassa käytetään jälleenvakuuttajan laatimia ja ylläpitämiä vastuunvalinnan ratkaisuohteita.

Omapidätysosuuden ylittävä määrä on jälleenvakuutettu ja jälleenvakuutusosujan olemassaolo on riippuvainen olemassa olevan ohjeistuksen jatkuvasta noudattamisesta. Hallitus vahvistaa jälleenvakuuttamisen periaatteet ja omapidätysosuuden vuosittain. Samassa yhteydessä arvioidaan jälleenvakuuttajaan liittyvä luottoriski.

Korkoriski

Henkivakuutustoiminnan korkoriskit liittyvät joko sopimuksille hyvitetäviin korkoihin tai sitten vastuuvälille hyvitetävään korkoon. Säästötuotteissa yhtiö käyttää vuosittain vahvistettavaa vuosikoron ja lisäkoron yhdistelmää. Tämä mahdollistaa mukautumisen kulloisiinkin markkinatilanteisiin sovittamalla vuosittain asiakkaille hyvitetävän korkotason markkinaehtoisesti. Tämä alentaa merkittävästi vakuutus sopimuksista aiheutuvaa korkoriskiä. Kohtuusperiaatteen mukaan yhtiön tulee tavoitella tasaista tuottoa takuukorkoisille sopimuksille. Tähän on varauduttu korkotäydennyksin.

Liikekuluriski

Henkivakuutustoiminnan tuotteet on hinnoiteltu niistä saatavan kuormitustulon osalta kattamaan niistä aiheutuneet liikekulut. Kuormitustulo on mitoitettu tuotteiden elinkaariajattelulla, jolloin sopimuksista saatava kuormitustulo kohdistuu koko sopimuksen voimassaoloajalle. Henkivakuutustoiminnan osalta analysoidaan vähintään kerran vuodessa vakuutuslajikohtainen kannattavuus, minkä perusteella arvioidaan myönnettävien vakuutusmaksu- ja kuormitustaso. Analyysistä selviää saatujen riskimaksujen riittävyys riskimenoon, kuormitustulon riittävyys liikekulujen kattamiseen ja korkohyvitysten sopivuus saatuihin tuottoihin. Analyysin avulla seurataan vuosittain vakuutuslajeittain hinnoittelun riittävyyttä ja tehdään tarvittavat korjausliikkeet.

Vastuuvälän herkkyyshanalyysi

Vakuutuskanta muodostuu riskivakuutuksista ja säästämismuotoisista vakuutuksista. Riskivakuutukset ovat myyntikanavien myöntämiin lainoihin liitettyjä henkiva-

kuutuksia, joiden liitännäisturvina voi olla pysyvän työkyvyttömyyden tai tapaturmaisen pysyvän työkyvyttömyyden vakuutuksia. Säästämismuotoiset vakuutukset ovat säästöhenki-, eläke ja ryhmäeläkevakuutuksia ja kapitalisaatiosopimuksia. Säästöpankkiryhmällä ei ole mahdollisuutta vaikuttaa olennaisesti jo myönnettyjen vakuutusten maksuihin tai muihin sopimusehtoihin.

Riskivakuutuksiin liittyy kuolevuus- ja työkyvyttömyysriski. Tätä riskiä hallitaan asianmukaisella vastuunvalinnalla, riskiliikkeen kannattavuuden seurannalla ja jälleenvakuuttamisella. Yhtiö on jälleenvakuuttanut jokaisen kuoleman tai pysyvän työkyvyttömyyden varalta vakuutetun siltä osin kuin riskisumma (tai vakuutussumma) ylittää 150 tuhatta euroa. Lisäksi Säästöpankkiryhmällä on katastrofisuoja, joka rajaa yhdestä vahinkotapahtumasta aiheutuvan vahingon enimmäismäärän 500 tuhanteen euroon.

Suurin osa säästämismuotoisesta vakuutus kannasta on sijoitussidonnaista, mutta kaikki vakuutus sopimukset sisältävät option säästöjen siirtämiseksi sijoitussidonnaisen ja takuukorkoisen säästönosan välillä. Säästämismuotoisiin vakuutuksiin sisältyy takaisinosto-optio, jota on rajoitettu ehdoilla sopimusten kolmena ensimmäisenä vuotena. Lisäksi eläkevakuutusten osalta takaisinostoa rajoittaa verolainsäädäntö. Suuri osa säästöhenkivakuutuksista päättyy takaisinostoon ja se on huomioitu osana sopimuksen elinkaarta. Kolmas säästämismuotoisiin vakuutuksiin sisältyvä epävarmuustekijä on vakuutuksenottajan oikeus muuttaa vakuutuksen maksusuunnitelmaa. Maksusuunnitelman muuttamista ei sopimusehdoissa ole rajoitettu.

Säästämismuotoisten vakuutusten takuutuottoiset osat on diskontattu käyttäen sopimuskohtaista korkoa, joka ei ole markkinakorko. Sopimuskohtainen korko vaihtelee välillä 0 prosenttia - 0,5 prosenttia. Keskimäärin vuonna 2021 se oli 0,13 prosenttia. Vastuuvälässä tuleviin lisäetuihin on varattu 8,9 miljoonaa euroa, jonka arvioidaan kattavan neljä viidesosaan seuraavien 10 vuoden lisäeduista.

Sijoitustoiminnan riskit

Henkivakuutustoiminnan sijoitustoiminnan tavoitteena on saavuttaa mahdollisimman hyvä jatkuva tuotto hyväksyttävällä riskitasolla, huolehtien samalla yhtiön vakavaraisuusvaatimuksista ja varojen ja velkojen rakenteen yhteensopivuudesta. Merkittävimmät riskit ovat sijoitusten arvon alentuminen, riittämätön tuottotaso vastuuvälän asettamiin vaatimuksiin sekä sijoituksista erääntyvien varojen uudelleensijoitusriski. Riskejä hallitaan tehokkaalla hajautuksella huomioiden samalla vakavaraisuuslaskennan pääomavaatimukset markkinariskeille.

SIJOITUSOMAISUUDEN JAKAUMA

(1 000 euroa)

Sijoituslaji		31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019
Joukkovelkakirjalainat	Joukkovelkakirjalainat			2 108
	Korkorahastot	102 162	107 460	114 855
Osakkeet, Kehittyneet markkinat	Osakkeet	3 200	12 081	13 639
	Osakerahastot	36 591	25 753	18 803
Strukturoidut sijoitukset			936	2 124
Vaihtoehtoiset sijoitukset		9 552	2 290	3 382
Kiinteistöt	Kiinteistöt			
	Kiinteistörahastot	11 514	10 445	14 838
Pankkisaamiset sijoituksissa		4 366	4 328	5 582
Johdannaiset				
Yhteensä		167 387	163 292	175 330

JOUKKOVELKAKIRJA JA KORKORAHASTOSIJOITUKSET MODIFIOIDUN DURAATION MUKAAN

(1 000 euroa)

Modifioitu duraatio	31.12.2021	Osuus	31.12.2020	Osuus	31.12.2019	Osuus
0 - 1	24 849	24 %	23 383	22 %	16 899	14 %
1-3	18 047	18 %	19 078	18 %	27 780	24 %
3-5	21 117	21 %	27 036	25 %	25 394	22 %
5-7	13 388	13 %	14 251	13 %	16 198	14 %
7-10	11 683	11 %	10 782	10 %	10 763	9 %
10 -	13 079	13 %	12 919	12 %	19 928	17 %
Yhteensä	102 162	100 %	107 449	100 %	116 962	100 %

VASTAPUOLIRISKI

(1 000 euroa)	Maturiteetti						31.12.2021		31.12.2020	
	0 - 1	1 - 3	3 - 5	5 - 7	7 - 10	10 -	Yhteensä	Osuus	Yhteensä	Osuus
AAA	108	839	998	556	2 487	3 308	8 297	8 %	5 781	5 %
AA	17	288	935	285	1 570	1 729	4 824	5 %	12 703	12 %
A	2 763	2 376	1 440	1 564	1 821	1 782	11 747	11 %	24 416	23 %
BBB	6 701	5 171	4 638	3 445	2 997	3 392	26 343	26 %	17 040	16 %
< BBB	3 985	8 337	12 143	7 028	2 803	2 712	37 008	36 %	15 915	15 %
Luokittelematon	11 275	1 035	962	509	5	156	13 942	14 %	32 540	30 %
Yhteensä	24 849	18 047	21 117	13 388	11 683	13 079	102 162	100 %	108 396	100 %

VALUUTTARISKI

Sijoitukset valuutoittain (1 000 euroa)

Valuutta	31.12.2021	Osuus	31.12.2020	Osuus	31.12.2019	Osuus
EUR	148 974	89 %	147 911	91 %	162 059	92 %
USD	11 048	7 %	6 324	4 %	6 664	4 %
GBP	4 687	3 %	1 431	1 %	1 255	1 %
Muut	2 678	2 %	7 627	5 %	5 353	3 %
Yhteensä	167 387	100 %	163 292	100 %	175 330	100 %

Rahastosijoitukset eurosuojattuihin rahastoihin on luokiteltu euromääräisiksi. Muiden rahastojen valuutat perustuvat rahaston sisältämien arvopapereiden noteerausvaluuttoihin.

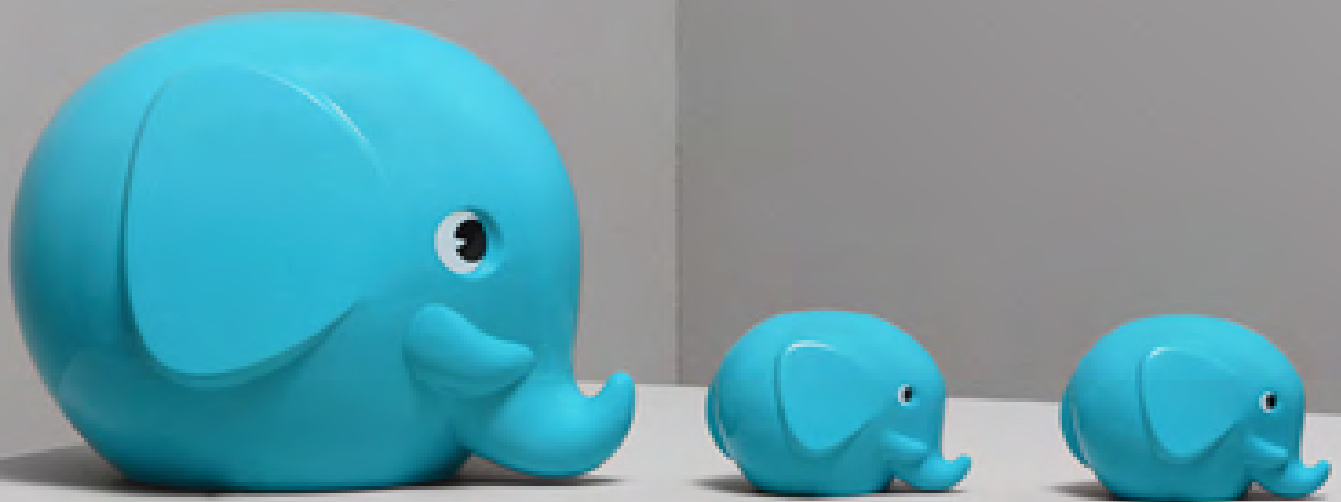
Sijoitusomaisuuden osien suojaamiseksi voidaan tarvittaessa käyttää myös johdannaisia suojaustarkoituksessa. Sijoitusriskiä seurataan herkkyysanalyysillä

ja value-at-risk -tekniikalla. Alla olevassa taulukossa on esitetty sijoitussalkun herkkyysanalyysi, joka kuvaa eri markkinariskifaktorien vaikutusta sijoitusomaisuuteen.

Sijoitustoiminnan luottoriskiä hallitaan liikkeeseenlaskija- ja vastapuolilimitein.

HERKKYYSANALYYSI

Riskifaktori	Muutos	Omien varojen muutos		
		31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019
Korko	+ 1 %-yks.	-1 021	-815	-1 960
	- 1 %-yks.	2 621	-1 797	-982
Osake	-10 %	-4 079	-3 951	-3 581
Kiinteistö	-10 %	-1 151	-1 045	-1 484
Valuutta	Muut/Euro -10 %	-1 791	-1 538	-1 327
Strukturoidut lainat	-10 %		-94	-212

TILIKAUDEN TULOS

LIITE 6: SEGMENTTI-INFORMAATIO

Säästöpankkiryhmä raportoi segmenttitiedot IFRS 8 -standardin mukaisesti. IFRS 8:n mukaan raportointi ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle muodostaa segmenttiraportoinnin perustan. Tilinpäätöksessä segmenttitietona esitettävän informaation segmenttijako perustuu täten samaan jakoon, jota noudatetaan johdon raportoinnissa.

Säästöpankkiryhmän ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä toimii Säästöpankkiliitto osk:n hallitus. Säästöpankkiliitto osk toimii Säästöpankkien yhteensiirtymän Keskusyhteisönä, ja Säästöpankkiliitto osk:n sääntöjen mukaan Säästöpankkiryhmän resurssien kohdistamisesta ja tuloksellisuuden arvioinnista vastaa ensisijaisesti Keskusyhteisön hallitus.

Säästöpankkiryhmän raportoitavat segmentit ovat Pankkitoiminta sekä Varallisuudenhoidon palvelut. Raportoitaviin segmentteihin kuulumaton toiminta esitetään täsmäytyslaskelmilla.

Pankkitoimintasegmenttiin sisältyvät jäsensäästöpankit, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj. Säästöpankit harjoittavat vähittäispankkitoimintaa. Säästöpankkien Keskuspankki toimii jäsenpankkien keskusluottolaitoksena. Sp-Kiinnitysluottopankki harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa. Pankkitoiminnan merkittävimmät tuottoerät ovat korkokate, palkkiotuotot ja sijoitustoiminnan tuotot. Merkittävimmät kuluerät ovat henkilöstökulut sekä muut liiketoiminnan kulut.

Varallisuudenhoidon palvelut -segmenttiin sisältyy Sp-Rahastoyhtiö Oy sekä Sp-Henkivakuutus Oy:n säästövakuutustoiminta. Sp-Rahastoyhtiö Oy harjoittaa sijoitusrahastojen hallinnointia sekä omaisuudenhoitoa ja Sp-Henkivakuutus Oy henkivakuutustoimintaa. Varallisuudenhoidon palvelut -segmentin merkittävimmät tuottoerät ovat palkkiotuotot, vakuutusmaksutulo sekä sijoitustoiminnan tuotot. Merkittävimmät kuluerät ovat palkkiokulut, korvauskulut, henkilöstökulut sekä liiketoiminnan muut kulut.

Segmenttiraportointi laaditaan noudattaen Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, jotka esitetään liitteessä 2.

Ryhmän sisäiset transaktiot eliminoidaan raportoitavien segmenttien sisällä ja välillä. Hankintameno -eliminointit, määräysvallattomien omistajien osuus sekä muut Ryhmän sisäiset järjestelyt sisältyvät täsmäytyslaskelmilla esitettäviin eliminointeihin.

Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin.

IFRS 8 mukaisesti Säästöpankkiryhmän tulee ilmoittaa, jos tuotot liiketoimista yhden yksittäisen ulkoisen asiakkaan kanssa ylittävät 10 % Ryhmän tuotoista. Säästöpankkiryhmällä ei ole asiakkaita, joiden tuotot ylittäisivät 10 % Ryhmän tuotoista.

2021 (1 000 EUROA)
TULOSLASKELMA

	Pankkitoiminta	Varallisuuden- hoidon palvelut	Raportoittavat segmentit yhteensä
Korkokate	166 442	-301	166 141
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	74 806	40 159	114 965
Sijoitustoiminnan nettotuotot	17 191	13	17 204
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot		18 511	18 511
Liiketoiminnan muut tuotot	9 192	78	9 271
Liiketoiminnan tuotot yht.	267 631	58 460	326 091
Henkilöstökulut	-64 727	-7 566	-72 292
Liiketoiminnan muut kulut ja poistot yhteensä	-152 023	-10 921	-162 944
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-216 750	-18 487	-235 237
Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista	-1 297		-1 297
Tulos ennen veroja	49 584	39 973	89 557
Tuloverot	-9 093	-8 002	-17 095
Tilikauden tulos	40 491	31 971	72 462
Tase 2021			
Käteiset varat	1 017 904		1 017 904
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	129 484		129 484
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 603 223		9 603 223
Johdannaiset	33 693		33 693
Sijoitusomaisuus	992 799		992 799
Henkivakuutustoiminnan varat		1 160 683	1 160 683
Muut varat	148 059	10 396	158 456
Varat yhteensä	11 925 162	1 171 080	13 096 242
Velat luottolaitoksille	424 431		424 431
Velat asiakkaille	7 682 351		7 682 351
Johdannaiset	15 511		15 511
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 500 165		2 500 165
Henkivakuutustoiminnan velat		1 084 728	1 084 728
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	13 343		13 343
Muut velat	124 737	22 644	147 381
Velat yhteensä	10 760 539	1 107 372	11 867 910
Henkilöstön määrä tilikauden lopussa	974	77	1 051

TÄSMÄYTYSLASKELMAT

	1-12/2021	1-12/2020
Tuotot		
Raportoitavien segmenttien tuotot yhteensä	326 091	306 252
Allokoimattomat varat, muut toiminnot, eliminoinnit	1 475	336
Säästöpankkiryhmän tuotot yhteensä	327 566	306 588
Tulos		
Raportoitavien segmenttien tulos yhteensä	72 462	51 870
Allokoimattomat varat, muut toiminnot, eliminoinnit	300	223
Säästöpankkiryhmän tulos yhteensä	72 762	52 092
	31.12.2021	31.12.2020
Varat		
Raportoitavien segmenttien varat yhteensä	13 096 242	13 348 552
Allokoimattomat varat, muut toiminnot, eliminoinnit	-17 146	-251 489
Säästöpankkiryhmän varat yhteensä	13 079 096	13 097 063
Velat		
Raportoitavien segmenttien velat yhteensä	11 867 910	11 939 734
Allokoimattomat varat, muut toiminnot, eliminoinnit	20 894	1 620
Säästöpankkiryhmän velat yhteensä	11 888 804	11 941 354

2020 (1 000 EUROA)
TULOSLASKELMA

	Pankkitoiminta	Varallisuuden- hoidon palvelut	Raportoittavat segmentit yhteensä
Korkokate	161 153	-131	161 022
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	68 690	30 806	99 497
Sijoitustoiminnan nettotuotot	19 576	-398	19 178
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot		18 335	18 335
Liiketoiminnan muut tuotot	8 102	118	8 220
Liiketoiminnan tuotot yht.	257 521	48 731	306 252
Henkilöstökulut	-61 429	-7 761	-69 190
Liiketoiminnan muut kulut ja poistot yhteensä	-140 886	-10 047	-150 933
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-202 314	-17 808	-220 123
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	-19 775		-19 775
Tulos ennen veroja	35 431	30 923	66 354
Tuloverot	-8 339	-6 145	-14 484
Tilikauden tulos	27 092	24 777	51 870
Tase 2020			
Käteiset varat	1 183 519		1 183 519
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	109 060		109 060
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 284 085		9 284 085
Johdannaiset	76 438		76 438
Sijoitusomaisuus	1 423 097		1 423 097
Henkivakuutustoiminnan varat		1 007 198	1 007 198
Muut varat	253 577	11 578	265 155
Varat yhteensä	12 329 776	1 018 776	13 348 552
Velat luottolaitoksille	389 890		389 890
Velat asiakkaille	7 783 609		7 783 609
Johdannaiset	570		570
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 626 632		2 626 632
Henkivakuutustoiminnan velat		960 690	960 690
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	29 136		29 136
Muut velat	133 231	15 976	149 207
Velat yhteensä	10 963 068	976 667	11 939 734
Henkilöstön määrä tilikauden lopussa	1 000	81	1 081

LIITE 7: KORKOKATE

KORKOKATE

(1 000 euroa)	1-12/2021	1-12/2020
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	4 095	4 064
Lainoista ja saamisista luottolaitoksilta	371	324
Lainoista ja saamisista asiakkailta	145 976	144 766
Saamistodistuksista	7 216	8 420
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	22 858	23 349
Muista	2 720	2 115
Yhteensä	183 237	183 038
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-3 975	-3 640
Veloista asiakkaille	-4 811	-6 880
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	-648	-1 325
Liikkeeseenlasketuista velkakirjoista	-6 860	-9 006
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus	-404	-873
Muista	-502	-347
Yhteensä	-17 199	-22 071
Korkokate	166 039	160 967

LIITE 8: PALKKIOTUOTOT JA -KULUT, NETTO

PALKKIOTUOTOT JA -KULUT, NETTO

(1 000 euroa)	1-12/2021	1-12/2020
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	21 703	18 924
Talletuksista	285	275
Maksuliikenteestä	47 862	44 818
Arvopapereiden välittämisestä	1 280	1 373
Rahastoista	40 568	30 818
OmaisuuDENhoidosta	688	530
Lainopillisista tehtävistä	4 626	4 035
Arvopapereiden säilytyspalkkiot	2 192	1 881
Vakuutusten välityksestä	1 555	1 544
Takauksista	2 214	2 018
Muista	3 300	2 807
Yhteensä	126 273	109 022
Palkkiokulut		
Maksuliikenteestä	-3 383	-3 458
Arvopapereista	-415	-408
Rahastoista	-762	
OmaisuuDENhoidosta	-1 059	-792
Muista*	-5 773	-4 621
Yhteensä	-11 391	-9 280
* josta merkittävimpanä maksujenvälityspalkkiokulut 2 616 tuhatta euroa (2 408 tuhatta euroa).		
Palkkiotuotot ja kulut, netto	114 882	99 742

LIITE 9: SJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2021	1-12/2020
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot		
Saamistodistuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	848	245
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretyt	982	991
Saamistodistuksista yhteensä	1 830	1 236
Osakkeista ja osuuksista		
Osinkotuotot	32	19
Osakkeista ja osuuksista yhteensä	32	19
Yhteensä	1 862	1 255
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot		
Saamistodistuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	-78	89
Arvostusvoitot ja tappiot	-94	-1 261
Osakkeista ja osuuksista		
Osinkotuotot	2 638	3 685
Myyntivoitot ja -tappiot	1 508	17
Arvostusvoitot ja tappiot	13 652	15 389
Valuuttatoiminnan nettotuotot	25	-193
Johdannaisista*)	-112	-101
Suojauslaskennan nettotuotot		
Suojaavien instrumenttien käyvän arvon muutos	-55 276	14 174
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos	52 842	-11 531
Yhteensä	15 106	20 268
* Sisältää 2 (-83) tuhatta euroa rahavirran suojauksen tehotonta osuutta.		
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot		
Vuokra- ja osinkotuotot	6 701	6 692
Myyntivoitot ja -tappiot	2 317	497
Muut tuotot sijoituskiinteistöistä	97	74
Vastike- ja hoitokulut	-4 841	-5 097
Poistot ja arvonalentumiset sijoituskiinteistöistä	-3 434	-4 008
Vuokratulot sijoituskiinteistöistä	-585	-112
Yhteensä	255	-1 955
Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	17 223	19 569

LIITE 10: HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2021	1-12/2020
Vakuutusmaksutulo		
Säästöpankkiryhmän osuus	116 732	105 238
Jälleenvakuuttajien osuus	-1 131	-826
Sijoitustoiminnan nettotuotot	95 946	58 915
Korvauskulut		
Maksetut korvaukset	-63 683	-77 633
Korvausvastuun muutos	-5 125	1 167
Vakuutusvelan muutos		
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-121 971	-66 482
Muut	-2 256	-2 044
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot yhteensä	18 511	18 335

Henkivakuutuksen vakuutusmaksutulo	1-12/2021	1-12/2020
Maksutulo vakuutusopimuksista		
Maksutulo riskivakuutuksesta		
Riskivakuutus	13 789	12 170
Yhteensä	13 789	12 170
Maksutulo vakuutusopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä		
Säästövakuutus	987	958
Yksilöllinen eläkevakuutus	340	350
Ryhmäeläkevakuutus	37	41
Yhteensä	1 364	1 348
Maksutulo sijoitussidonnaisista vakuutuksista		
Säästövakuutus	52 062	54 891
Yksilöllinen eläkevakuutus	4 109	4 171
Ryhmäeläkevakuutus	1 229	1 357
Yhteensä	57 400	60 419
Yhteensä	72 552	73 938
Maksutulo sijoitusopimuksista		
Maksutulo sijoitussidonnaisista sijoitusopimuksista	44 181	31 300
Yhteensä	44 181	31 300
Maksutulo yhteensä	116 733	105 238

Riskivakuutus on jatkuvamaksuisista vakuutusta, joka laskutetaan asiakkailta vuosittain. Muut vakuutukset ovat joustavamaksuisia. Niihin vakuutuksenottaja voi tehdä

maksusuunnitelmia tai maksaa poikkeavia maksuja. Vakuutuksenottaja voi muuttaa maksujaan vapaasti.

SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2021	1-12/2020
Korkokate	6	36
Osinkotuotot	325	552
Realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot	161	133
Realisoitumattomat arvonmuutokset	93 052	59 927
Muut sijoitukset	243	213
Valuuttatoiminnan nettotuotot	368	-375
Sijoitussidonnaisten asiakasvarojen nettotuotot	1 791	-1 571
Yhteensä	95 946	58 915

Korvauskulut	1-12/2021	1-12/2020
Korvaukset vakuutusopimuksista		
Korvaukset riskivakuutuksista	-1 052	-1 188
Korvaukset vakuutusopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä		
Säästövakuutus		
Erääntymiset	-101	-195
Kuolemantapauskorvaukset	-5 457	-6 397
Takaisinostot	-1 570	-2 780
Yhteensä	-7 128	-9 371
Eläkevakuutus		
Eläkkeet	-728	-803
Kuolemantapauskorvaukset	-27	-16
Takaisinostot	-23	-47
Yhteensä	-779	-865
Ryhmäeläkevakuutus		
Eläkkeet	-191	-203
Takaisinostot		-2
Yhteensä	-191	-204

Korvaukset sijoitussidonnaisista vakuutuksista	1-12/2021	1-12/2020
Säästövakuutus		
Erääntymiset	-774	-649
Kuolemantapauskorvaukset	-11 645	-11 183
Takaisinostot	-23 051	-23 749
Yhteensä	-35 471	-35 581
Eläkevakuutus		
Eläkkeet	-1 856	-1 773
Kuolemantapauskorvaukset	-187	-111
Takaisinostot	-736	-692
Yhteensä	-2 779	-2 577
Ryhmäeläkevakuutus		
Eläkkeet	-63	-108
Takaisinostot	-23	-3
Yhteensä	-87	-111
Korvaukset vakuutusopimuksista yhteensä	-47 498	-49 898
Korvaukset sijoitussidonnaisista sijoitusopimuksista		
Kuolemantapauskorvaukset	-2 279	-8 662
Takaisinostot	-13 918	-19 073
Yhteensä	-16 197	-27 735
Korvaukset sijoitusopimuksista yhteensä	-16 197	-27 735
Ensivakuutus yhteensä	-63 683	-77 633
Korvaukset yhteensä	-63 683	-77 633

Vakuutusvelan muutos								
Vastuvelan muutokset 2021 (1 000 euroa)	Vastuu 1.1.2021	Vakuutus- maksut	Korvaukset, talletusosa	Korvaukset riskiosa	Korot ja arvon- muutokset	Muut veloitus- et ja hyvitykset	Muut erät	Vastuu 31.12.2021
Muu kuin sijoitussidonnaisten sopimusten velka								
Vakuutusvelka takuukorolla diskontattuna	83 688	1 322	-8 158	17	1 123	-582	-3 403	74 006
Lisäetuvaraus	9 440						-579	8 861
Korkotäydennys	3 723						-247	3 476
Liikekustannustäydennys	1 439						1 699	3 137
Riskivakuutusten vastuvelka	957	13 755		-995	1	-13 766	1 187	1 138
Sijoitussidonnaisten sopimusten velka								
Sijoitussidonnaisten vakuutusten velka	526 079	36 232	-31 887	71	53 099	-3 693	3 419	583 321
Sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velka	328 688	65 542	-22 730		39 073	-3 402		407 170
Vastuvelan riittävyystestin mukainen täydennys								
Yhteensä	954 013	116 850	-62 776	-907	93 296	-21 443	2 076	1 081 109
Vakuutusvelan muutos								
Vastuvelan muutokset 2020 (1 000 euroa)	Vastuu 1.1.2020	Vakuutus- maksut	Korvaukset, talletusosa	Korvaukset riskiosa	Korot ja arvon- muutokset	Muut veloitus- et ja hyvitykset	Muut erät	Vastuu 31.12.2020
Muu kuin sijoitussidonnaisten sopimusten velka								
Vakuutusvelka takuukorolla diskontattuna	91 887	1 348	-10 441	-34	1 205	-660	382	83 688
Lisäetuvaraus	10 077						-637	9 440
Korkotäydennys	3 929						-207	3 723
Liikekustannustäydennys	2 670						-1 231	1 439
Riskivakuutusten vastuvelka	1 141	12 170		-1 150	1	-12 151	946	957
Sijoitussidonnaisten sopimusten velka								
Sijoitussidonnaisten vakuutusten velka	534 454	28 268	-37 359	-4	38 521	-3 649	-34 152	526 079
Sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velka	244 540	63 541	-28 645		18 128	-2 355	33 479	328 688
Vastuvelan riittävyystestin mukainen täydennys								
Yhteensä	888 699	105 328	-76 445	-1 188	57 855	-18 814	-1 420	954 013

LIITE 11: RAHOITUSINSTRUMENTTIEN TULOSERÄT

RAHOITUSINSTRUMENTTIEN TULOSERÄT

Rahoitusinstrumenteista tuloslaskelmaan kirjatut tuotot ja kulut jaoteltuna arvostusluokittain. (1 000 euroa)	1-12/2021	1-12/2020
Korkotuotot	149 176	147 483
Korkokulut	-16 267	-20 259
Arvonalentumiset	-4 276	-14 785
Jaksotettuun hakintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista	128 633	112 439
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat		
Korkotuotot	10 198	10 906
Korkokulut	-284	-487
Myyntivoitot- ja tappiot	848	245
Osinkotuotot	32	19
Siirrot muista laajan tuloksen eristä	982	991
Arvonalentumiset	2 979	-4 975
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	14 756	6 699
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Korkotuotot	23 863	24 649
Korkokulut	-648	-1 325
Myyntivoitot- ja tappiot	1 430	89
Osinkotuotot	2 638	3 685
Käyvän arvon muutos, netto	11 035	16 772
Rahavirran suojaukset – käyvän arvon muutosten tehoton osuus	2	-83
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	38 321	43 786
Rahoitusinstrumenteista kirjatut tuotot		
Korkotuotot	183 237	183 038
Sijoitustoiminnan nettotuotot	16 968	21 717
Rahoitusinstrumenteista kirjatut tuotot yhteensä	200 205	204 755
Rahoitusinstrumenteista kirjatut kulut		
Korkokulut	-17 199	-22 071
Arvonalentumiset	-1 297	-19 760
Rahoitusinstrumenteista kirjatut kulut yhteensä	-18 496	-41 831

LIITE 12: LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2021	1-12/2020
Vuokra- ja osinkotuotot oman käytön kiinteistöistä	115	-8
Myyntivoitot oman käytön kiinteistöistä	332	86
Pankkitoiminnan muut tuotot*	7 347	6 548
Muut	3 118	1 348
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	10 912	7 974

LIITE 13: HENKILÖSTÖKULUT

HENKILÖSTÖKULUT

(1 000 euroa)	1-12/2021	1-12/2020
Palkat ja palkkiot	-82 119	-75 305
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	-13 325	-11 443
Etuuspohjaiset järjestelyt	-352	-457
Muut henkilösivukulut	-2 954	-2 304
Henkilöstökulut yhteensä	-98 750	-89 510
Kokopäiväiset	1 235	1 217
Osa-aikaiset	82	76
Määräaikaiset	102	125
Yhteensä	1 419	1 418
Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna*	1 299	1 333
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella	1 338	1 334

* Henkilömäärä pieneni marraskuun lopussa 34 henkilöllä Eurajoen irtaantumisen johdosta.

LIITE 14: LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(1 000 euroa)	1-12/2021	1-12/2020
Muut hallintokulut		
Muut henkilöstökulut	-4 667	-4 784
Toimistokulut	-9 310	-8 958
ICT-kulut	-54 048	-48 661
Yhteyskulut	-4 888	-5 149
Informaatiokulut	-1 126	
Edustuskulut	-248	-195
Markkinointikulut	-6 687	-6 343
Muut hallinnon kulut	-324	-448
Korttiliiketoiminnankulut	-9 304	-9 495
Yhteensä	-90 601	-84 032
Muut liiketoiminnan kulut		
Vuokratkulut	-2 618	-2 527
Kulut oman käytön kiinteistöistä	-5 318	-5 660
Muut liiketoiminnan kulut	-20 590	-17 827
Yhteensä	-28 526	-26 014
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-119 127	-110 046
* Tilintarkastuspalkkiot		
Lakisäätöinen tilintarkastus	-525	-544
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	-43	-74
Muut palvelut	-142	-374
Yhteensä	-711	-992

* KPMG Oy Ab:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut Säästöpankkiryhmän yhtiöille tilikaudella 2021 olivat yhteensä 157 (161) tuhatta euroa

LIITE 15: POISTOT JA ARVONALENTUMISET AINEELLISISTA JA AINEETTOMISTA HYÖDYKKEISTÄ

POISTOT JA ARVONALENTUMISET AINEELLISISTA JA AINEETTOMISTA HYÖDYKKEISTÄ

(1 000 euroa)	1-12/2021	1-12/2020
Poistot aineellisista hyödykkeistä	-4 512	-5 329
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-9 869	-10 085
Poistot yhteensä	-14 381	-15 415
Arvonalentumiset aineellisista hyödykkeistä	-733	-686
Arvonalentumiset aineettomista hyödykkeistä	-1 332	-2 293
Arvonalentumiset yhteensä	-2 065	-2 978
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä yhteensä	-16 445	-18 393

IFRS 16 Vuokrasopimukset standardin mukaisia käyttöoikeusomaisuuseriä koskevat tiedot on esitetty liitetiedossa 41.

LIITE 16: ARVONALENTUMISTAPPIOT RAHOITUSVAROISTA

ARVONALENTUMISTAPPIOT RAHOITUSVAROISTA

Säästöpankkiryhmä määrittää arvonalentumisen perustuen rahoitusvaran odotettavissa oleviin luottotappioihin. Odotettavissa olevia luottotappiota koskeva vähennyserä lasketaan ja kirjataan rahoitusvaroilta, jotka arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen jakotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä takaussopimuksille ja taseen ulkopuolisille luottositoumuksille.

Odotettavissa olevan luottotappion määrittämisessä sovelletaan kolmivaiheista mallia, jossa laskentaan vaikuttava vaihe määräytyy rahoitusvaran taseeseen kirjaamishetken ja raportointipäivän välillä tapahtuneen luottoriskin muutoksen perusteella.

- Vaiheeseen 1 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamispäivän ja raportointipäivän välillä. Vaiheessa 1 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappion aiheuttava tapahtuma toteutuu raportointipäivästä seuraavan 12 kuukauden kuluessa.

- Vaiheeseen 2 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamishetken jälkeen. Vaiheessa 2 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappion aiheuttava tapahtuma toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.

- Vaiheeseen 3 kuuluvat rahoitusvarat, joiden katsotaan olevan arvoltaan alentuneita. Vaiheessa 3 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappion aiheuttava tapahtuma toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.

Alla olevassa tauluokossa on esitetty odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat rahoitusvarat arvonalentumisvaiheittain jaoteltuna sijoitusomaisuuteen, lainoihin ja saamisiin ja taseen ulkopuolisiin eriin.

ODOTETTAVISSA OLEVIEN LUOTTOTAPPIOIDEN LASKENNAN PIIRIIN KUULUVAT RAHOITUSVARAT ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Rahoitusvarat 31.12.2021				
Sijoitusomaisuus	749 114	3 194	3 200	755 508
Lainat ja saamiset	8 869 376	649 152	150 792	9 669 320
Taseen ulkopuoliset erät	762 468	13 846	1 469	777 782
Yhteensä	10 380 957	662 997	155 461	11 202 610

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Rahoitusvarat 31.12.2020				
Sijoitusomaisuus	632 984	4 200	4 000	641 184
Lainat ja saamiset	8 569 101	577 336	203 129	9 349 566
Taseen ulkopuoliset erät	599 029	21 986	4 500	625 514
Yhteensä	9 801 113	603 521	211 629	10 616 264

Säästöpankkiryhmä käyttää luottoriskin muutoksen merkityksellisyyden arvioimiseen muun muassa seuraavia laadullisia ja määrällisiä tietoja.

- Maksuviive: rahoitusvaran luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi ja se siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2, kun maksuviive ylittää 30 päivää. Kun kynnyksarvot ylittävät maksuviive ylittää 90 päivää, rahoitusvaran katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheesta 2 vaiheeseen 3.
- Luottoluokan heikkeneminen: rahoitusvaran luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi ja se siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2, jos sopimuksen luottoluokitus heikkenee vähintään neljä luottoluokkaa.
- Lainanhoitajousto: jos sopimus ei ole järjestämätön, lainanhoitajoustomerkinä tulkitaan merkittäväksi luottoriskin kasvuksi ja sopimus siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Jos lainanhoitajousto tehdään sopimukseen, joka on järjestämätön tai jos sopimuksella on hakemushetkellä kirjattu lainanhoitajousto, sopimuk-

sen katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheeseen 3.

- Maksukyvyttömyysmerkintä: jos asiakas on todettu maksukyvyttömäksi, sopimuksen katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheeseen 3.
- PD%:n kasvu (sijoitusomaisuus): luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi, kun saamistodistuksen PD kasvaa joko 2,5 kertaiseksi tai 10%- yksikköä.”

Rahoitusvara voi palautua vaiheesta 2 tai 3 kun sen luottoriski on parantunut merkittävästi ja se on täytännyt edellisen vaiheen kriteerit yhtäjaksoisesti siirtymälle määritetyn tarkkailujakson ajan. Siirryttäessä vaiheesta 2 vaiheeseen 1 tarkkailujakson pituus on 3 kuukautta ja siirryttäessä vaiheesta 3 vaiheeseen 2 tarkkailujakso on 3 kuukautta.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty odotettavissa olevien luottotappioiden kehitys katsauskauden alusta.

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), LAINAT JA SAAMISET ASIAKKAILTA SEKÄ ASIAKKAIISIIN KOHDISTUVAT TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2021	6 114	2 738	34 497	43 349
Siirto vaiheeseen 1	937	-2 558	-767	-2 387
Siirto vaiheeseen 2	-1 113	9 373	-3 967	4 293
Siirto vaiheeseen 3	-202	-806	7 533	6 525
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	3 805	143	901	4 849
Eräntymiset ja lyhennykset	-1 045	-1 119	-3 466	-5 630
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)			-5 426	-5 426
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset			587	587
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	-4 175	-3 663	8 878	1 040
ECL-mallin parametrien muutokset	-599	-1 647	-2 189	-4 435
ECL:n nettomuutos				-584
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2021	3 722	2 461	36 582	42 765

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), SIJOITUSOMAISSUUS

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2021	4 336	111	3 253	7 699
Uudet saamistodistukset	585			585
Eräntyneet saamistodistukset	-828	-56	-144	-1 028
Luottoriskin muutoksen vaikutus	-2 618	5	86	-2 527
ECL:n nettomuutos				-2 970
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2021	1 476	60	3 194	4 730
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2021 yhteensä				47 495
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.-31.12.2021 yhteensä				-3 554

ODOTETTAVISSA OLEVIEN LUOTTOTAPPIOIDEN LASKENNASSA KÄYTETTÄVÄT MENETLMÄT JA PARAMETRIT

Säästöpankkiryhmä käyttää lainojen ja saamisten sekä taseen ulkopuolisten erien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan pääsääntöisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys / tappio-osuus (PD*LGD*EAD) mallia. Vähäriskisille luotoille, joita ovat luotot julkiselle sektorille tai rahoituslaitokselle ja valtion takaamat opintolainat, laskenta tehdään Loss Rate mallilla (Loss Rate*EAD). Laskenta tehdään sopimuskohtaisesti ja se perustuu seuraaviin parametreihin:

- PD% (vain PD/LGD malli): maksukyvyttömyyden todennäköisyys, joka perustuu ulkoiisiin ja sisäisiin luottoluokituksiin.
- Loss Rate% (vain Loss Rate malli): vastapuolelle vakioitu prosentti, joka määräytyy vastapuolen sektorikoodin perusteella.
- LGD %: arvioitu tappion määrä maksukyvyttömyyshetkellä, huomioi sopimuksen käytettävissä olevat vakuudet.
- EAD: vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä on vuositason keskiarvo, jossa huomioidaan sopimus- ja vuositasolle lasketut pääoman lyhennykset ja ennaikaiset takaisinmaksut niille tuotteille, joille se on mallinnettu. Taseen ulkopuolisten erien katsotaan pysyvän vakiona sopimuksen elinkaaren loppuun asti. Luoton nostamaton osuus huomioidaan laskelmissa täysimääräisenä.

Laskennassa huomioidaan rahan aika-arvo diskonttaamalla sopimukselle laskettu odotettavissa oleva luottotappio. Efektiivisenä korkona käytetään sopimuksen korkoa ja se lasketaan vaiheissa 1 ja 2 bruttokirjanpitoarvolle ja vaiheessa 3 alentuneelle kirjatulle arvolle.

Sijoitusomaisuuteen kuuluvien saamistodistusten odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan ostoeräkohtaisesti käyttämällä maksukyvyttömyyden todennäköisyys / tappio-osuus (PD*LGD*EAD) mallia. Maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) perusteena käytetään Bloombergin tuottamia luottoluokituksia ja jos niitä ei ole saatavissa, ulkoisia luottoluokitus tietoja, jotka konvertoidaan PD arvoiksi. Laskennassa käytetyt LGD arvot vastaavat tutkittuja historiallisia toteumia sijoituslajeittain, eikä niitä arvioida erikseen liikkeeseenlaskija- tai sijoituskohtaisesti.

Luottokannan (lainat ja saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät) odotettavissa olevan luottotappion laskentaan sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa tietoa käyttämällä laskennassa kolmea eri talouden skenaariota, jotka perustuvat Säästöpankkiryhmän pääekonomistin laatimiin makrotalouden ennusteisiin. Makrotalouden ennusteiden muutosvaikutukset on mallinnettu odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettävään PD parametriin. Laskennassa käytettävät skenaariot ja niille asetetut painot ovat: optimistinen 20%, perus 60% ja pessimistinen 20%. ECL laskennassa käytettävien talouden skenaarioiden ennustehorisontti on kolme vuotta, jonka jälkeisinä vuosina makrotalouden tekijöiden arvojen oletetaan pysyvän vakaina ja vastaavan ennustejakson kolmannen vuoden arvoja. Skenaariot on päivitetty lokakuussa 2021. Alla on esitetty mallissa käytettävät makrotaloudelliset selittävät tekijät ja niiden ennustetut arvot seuraavalle kolmelle vuodelle (arvojen vaihteluväli eri skenaarioiden välillä).

	2022	2023	2024
- EuropeStoxx muutos%	4% / 10%	6 %	6 %
- BKT muutos	1% / 4%	1,2% / 1,6%	1,20 %
- Investoinnit	1% / 4,0%	2,5% / 2,5%	1,5% / 1,5%

ECL mallin muutosten ja uuden maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönoton vaikutukset

Uuden maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönotto

Säästöpankkiryhmä otti tilikauden 2021 alussa käyttöön Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) ohjeistuksen maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta (Ohjeet maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta asetuksen (EU) N:o 575/2013 178 artiklan mukaisesti: EBA/GL/2016/07 ja EBA/RTS/2016/06). Uuden maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönotto lisäsi maksukyvyttömyiden vastuiden määrää ja siten siirtoja arvonalentumisvaiheeseen 3. Muutoksesta aiheutunut odotettavissa olevien luottotappioiden määrän kasvu, noin 2,1 mEURO, sisältyy riviin ECL mallin parametrien muutokset.

Säästöpankkiryhmä päivitti tilikauden toisella kvartaalilla henkilöasiakkaiden odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettävän PD mallin tilikauden alussa käyttöönotetun maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisen aineiston perusteella. Yritysasiakkaiden PD malli on päivitetty uuden maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisen aineiston perusteella tilikauden kolmannella kvartaalilla.

Lainojen ja saamisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan arvonalentumisvaiheen 3 kriteerit on yhdenmukaistettu tilikauden alussa käyttöönotetun maksukyvyttömyyden määritelmän kanssa. Sopimus siirtyy arvonalentumisvaiheeseen 3, jos yksikin seuraavista kriteereistä täyttyy:

- raja-arvot ylittävä yli 90 päivän maksuviive,
- vakava ulkoinen häiriö; tai
- epävarma takaisinmaksu.

Muutoksen seurauksena arvonalentumisvaiheessa 3 olevien sopimusten tervehtymisaika lyheni 12 kuukaudesta 3 kuukauteen ja maksuviivelaskennassa huomioidaan vastuun määrää koskeva absoluuttinen raja-arvo ja velallisen kaikkien vastuiden määrää koskeva suhteellinen raja-arvo. Muutoksen jälkeen odotettavissa olevien luottoappioiden laskennassa sovellettava maksukyvyttömyyden määritelmä vastaa sisäisessä riskienhallinnassa käytössä olevaa määritelmää.”

Lainojen ja saamisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan arvonalentumisvaiheen 2 kriteeriä

muutettiin uuden henkilöasiakkaiden luottoluokitusmallin käyttöönoton seurauksena. Luottoluokan heikkenemistä koskevaa kriteeriä muutettiin korvaamalla 3 luottoluokan heikkeneminen 4 luottoluokan heikkenemisellä muiden kriteerien pysyessä ennallaan.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettävien arvonalentumisvaiheiden 2 ja 3 kriteerien muutos pienensi ECL määrää noin 5,1 mEUR. Muutosvaikutus kirjattiin tulosvaikutteisesti kirjanpidollisen arvion muutoksena.

ECL laskennassa käytettävän makromallin uudeelleenmallintaminen

“Talouden tulevaa kehitystä koskevien ennusteiden huomioiminen luottokannan odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa on uudelleenmallinnettu. Uudessa mallissa käytettävät kolme talouden skenaariota ovat perus, pessimistinen ja optimistinen (12/20: optimistinen, perus, lievä taantuma ja syvä taantuma) ja ne perustuvat Säästöpankkiryhmän pääekonomistin laatimiin makrotalouden ennusteisiin. Uuden mallin makrotaloudelliset selittävät tekijät ovat EuropeStoxx indeksi, BKT ja investoinnit (12/20: BKT, investoinnit, työttömyysaste, inflaatio ja asuntojen hinnat). Skenaariolle määritetyt painot perustuvat Säästöpankkiryhmän pääekonomistin ja johdon näkemykseen niiden toteutumisen todennäköisyydestä. Uuden makromallin käyttöönotto pienensi ECL määrää noin 1,4 mEUR, muutosvaikutus kirjattiin tulosvaikutteisesti kirjanpidollisen arvion muutoksena.

Muutoksista aiheutuneet vaikutukset odotettavissa olevien luottotappioiden määrään on esitetty virtalaskelmassa rivillä “ECL-mallin parametrien muutokset”.

Koronaviruspandemia (COVID-19)

Säästöpankkiryhmä tarjosi koronapandemian alkaessa asiakkailleen mahdollisuuden lyhennysvapaaseen. Pandemian alkuvaiheessa tapahtunut myönnettyjen lyhennysvapaiden määrän kasvu tasaantui tilikauden 2020 lopussa ja on palautunut tarkastelujakson aikana koronapandemiaa edeltävälle tasolle.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettävät talouden tulevaa kehitystä koskevat ennusteet on päivitetty lokakuussa -21.

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), LAINAT JA SAAMISET ASIAKKAILTA SEKÄ ASIAKKAISIIN KOHDISTUVAT TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2020	5 764	3 674	28 609	38 048
Siirto vaiheeseen 1	289	-1 129	-56	-896
Siirto vaiheeseen 2	-209	1 356	-441	706
Siirto vaiheeseen 3	-1 054	-730	7 174	5 390
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	1 709	294	936	2 940
Erääntymiset ja lyhennykset	-677	-514	-2 394	-3 585
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)			-7 985	-7 985
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset			282	282
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	-911	-187	6 045	4 948
ECL-mallin parametrien muutokset	1 267	25	2 602	3 893
ECL:n nettomuutos				5 692
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2020	6 177	2 789	34 774	43 739

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), SIOITUSOMAISUUS

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2020	1 775	1 200	107	3 081
Siirrot vaiheeseen 1				
Siirrot vaiheeseen 2	-9	111		102
Siirrot vaiheeseen 3	-7	-1 200	3 128	1 921
Uudet saamistodistukset	872		124	997
Erääntyneet saamistodistukset	-714		-107	-821
Luottoriskin muutoksen vaikutus	2 419			2 419
ECL:n nettomuutos				4 618
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2020	4 336	111	3 253	7 699
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2020 yhteensä				51 439
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.-31.12.2020 yhteensä				10 310

LIITE 17: TULOVEROT

(1 000 euroa)	1-12/2021	1-12/2020
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-16 984	-14 539
Aikaisempien tilikausien verot	90	-151
Laskennallisen verosaamisen muutos	1 072	1 758
Laskennallisen verovelan muutos	-1 230	-1 665
Tuloverot	-17 052	-14 597
Muut välittömät verot	-39	-51
Tuloverot yhteensä	-17 091	-14 648

VOIMASSAOLEVAN VEROKANNAN MUKAAN LASKETTUJEN VEROJEN TÄSMÄYTYS TULOSLASKELMASSA ESITETTYIHIN VEROIHIN

Verokantatäsmäytys

Kirjanpidon tulos ennen veroja	89 854	66 740
Kirjanpidon ja verotuksen tuloksen erot	-2 281	4 209
Verotettava tulos	87 573	70 950
Tilikauden tulokseen ennen veroja perustuvat verot yksikön verokannalla	-18 077	-13 348
Tuloslaskelman verovapaat tuotot	105	187
Tuloslaskelman vähennyskeltottomat kulut	-178	-118
Tuloslaskelman ulkopuoliset vähennyskelpoiset kulut	1 198	602
Tuloslaskelmaan sisältymättömät veronalaiset tuotot	-707	-1 513
Aiempien vuosien vahvistettujen tappioiden käyttö	479	63
Tappio, josta ei ole kirjattu laskennallista verosaamista		-320
Aikaisempien tilikausien verot	90	-151
Ylläolevan erittelyn mukainen verokulu	-17 091	-14 597
Yhteisön tuloveroprosentti	20 %	20 %

Laskennallisista veroista annetaan lisätietoa liitteessä 27.

VARAT

LIITE 18: RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

(1 000 euroa)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat	Ei rahoitusvaroja /-velkoja	Yhteensä
31.12.2021						
Käteiset varat	11 266		1 006 639			1 017 904
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	129 484					129 484
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 602 512		271			9 602 782
Johdannaiset						
suojaavat johdannaiset						
josta rahavirran suojausta			1 527			1 527
josta käyvän arvo suojausta			32 167			32 167
Sijoitusomaisuus	68 429	701 727	171 095		32 975	974 226
Henkivakuutustoiminnan varat*		163 084	992 787		4 813	1 160 683
Varat yhteensä	9 811 689	864 811	2 204 485		37 788	12 918 773
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			13 706			13 706
Velat luottolaitoksille				423 705		423 705
Velat asiakkaille				7 682 351		7 682 351
Johdannaiset						
suojaavat johdannaiset						
josta käyvän arvon suojausta			15 398			15 398
muut kuin suojaavat johdannaiset			113			113
Liikkeeseenlasketut velkakirjat				2 500 165		2 500 165
Henkivakuutustoiminnan velat*			990 491	90 619	3 618	1 084 728
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				13 427		13 427
Velat yhteensä			1 019 708	10 710 268	3 618	11 733 594

*Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät sisältävät sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset ja niihin liittyvät velat.

(1 000 euroa)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat	Ei rahoitusvaroja /-velkoja	Yhteensä
31.12.2020						
Käteiset varat	13 491		1 170 028			1 183 519
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	109 060					109 060
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 282 311		1 350			9 283 660
Johdannaiset						
suojaavat johdannaiset						
josta rahavirran suojausta			2 637			2 637
josta käyvän arvo suojausta			73 801			73 801
Sijoitusomaisuus	7 692	685 635	426 959		38 915	1 159 201
Henkivakuutustoiminnan varat*		157 983	859 567		5 011	1 022 561
Varat yhteensä	9 412 553	843 619	2 534 342		43 926	12 834 440
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat						
Velat luottolaitoksille				389 879		389 879
Velat asiakkaille				7 778 931		7 778 931
Johdannaiset						
suojaavat johdannaiset						
josta käyvän arvon suojausta			570			570
Liikkeeseenlasketut velkakirjat				2 626 632		2 626 632
Henkivakuutustoiminnan velat*			854 766	99 246	3 161	957 174
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				29 220		29 220
Velat yhteensä			855 337	10 923 908	3 161	11 782 406

*Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät sisältävät sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset ja niihin liittyvät velat.

LIITE 19: KÄTEISET VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Kassa	11 266	13 491
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	1 006 639	1 170 028
Käteiset varat yhteensä	1 017 904	1 183 519

LIITE 20: LAINAT JA SAAMISET

LAINAT JA SAAMISET

31.12.2021

(1 000 euroa)	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	129 381	-13	129 368
Luotot ja muut saamiset	120	-4	116
Yhteensä	129 501	-17	129 484
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Tuotteittain			
Käytetyt tililuotot	79 195	-933	78 262
Lainat	8 966 563	-37 664	8 928 898
Korkotukilainat	499 304	-1 428	497 876
Valtion varoista välitetyt lainat	37		37
Luottokorttisaamiset	98 479	-1 743	96 737
Takaussaamiset	1 080	-109	971
Yhteensä	9 644 659	-41 877	9 602 782
Lainat ja saamiset yhteensä	9 774 160	-41 895	9 732 266

LAINAT JA SAAMISET

31.12.2020

(1 000 euroa)	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	108 897	-35	108 862
Luotot ja muut saamiset	205	-7	198
Yhteensä	109 102		109 060
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Tuotteittain			
Käytetyt tililuotot	80 649	-1 994	78 655
Lainat	8 671 111	-37 418	8 633 693
Korkotukilainat	479 202	-1 305	477 898
Valtion varoista välitetyt lainat	167	-7	160
Luottokorttisaamiset	93 834	-1 423	92 412
Takaussaamiset	988	-145	843
Yhteensä	9 325 952	-42 292	9 283 660
Lainat ja saamiset yhteensä	9 435 054	-42 292	9 392 720

LIITE 21: JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Säästöpankkiryhmä suojaa korkoriskiään sekä käyvän arvon että rahavirran muutoksilta ja soveltaa suojaus-suhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena on kiinteäkorkoinen ottolainaus. Rahavirran suojauksen kohteena on vaihtuvakorkoisen antolainauksen tuleva korkovirta.

Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmassa erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Käypää arvoa suojaettaessa myös suojattava kohde on suojauksen ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuun. Suojattavan kohteen käyvän

arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus kirjataan laskennallisilla veroilla oikaistuna omassa pääomassa olevaan suojausinstrumenttien rahastoon. Käyvän arvon muutoksen tehoton osuus kirjataan suoraan tuloslaskelman erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

31.12.2021 (1000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Muut kuin suojaavat johdannaiset						
Korkojohdannaiset	10 000	10 000		20 000		113
Yhteensä	10 000	10 000		20 000		113
Suojaavat johdannaissopimukset						
Käyvän arvon suojaus*	530 000	769 000	953 000	2 252 000	32 167	
Korkojohdannaiset	530 000	769 000	953 000	2 252 000	32 167	
Rahavirran suojaus**	10 000	30 000		40 000	1 527	15 398
Korkojohdannaiset	10 000	30 000		40 000	1 527	15 398
Yhteensä	540 000	799 000	953 000	2 292 000	33 693	15 398

* Käyvän arvon suojauksen kohteena oleva kiinteäkorkoinen ottolainaus (Velat luottolaitoksille) oli tilinpäätöshetkellä nimellisarvoltaan 2 232 000 tuhatta euroa ja kirjanpitoarvo 2 245 882 tuhatta euroa.

Käyvän arvon suojauksen kohteena olleiden kiinteäkorkoisten liikkeelle laskettujen joukkovelkakirjalainojen (Liik-keeseenlasketut velkakirjat) nimellisarvo tilinpäätöshetkel-

lä oli 1 698 000 tuhatta euroa ja kirjanpitoarvo 1 700 315 tuhatta euroa. Johdannaissinstrumenttien nimellisarvot vastaavat suojauskohteiden nimellisarvoja.

** Rahavirran suojauksen kohteena oleva vaihtuvakorkoinen antolainaus (Lainat ja saamiset asiakkailta) oli tilinpäätöshetkellä nimellisarvoltaan 40 000 tuhatta euroa ja kirjanpitoarvo 40 000 tuhatta euroa.

Johdannaiset yhteensä	33 693	15 511
-----------------------	--------	--------

Tilikaudella 1-12/2021 kirjattiin -859 tuhatta euroa tehokasta rahavirran suojausta muihin laajan tuloksen eriin. Rahavirran suojauksen tehoton osuus tilikaudella 2021 oli 2 tuhatta euroa ja se on kirjattu sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Periodit, joiden aikana suojattujen rahavirtojen odotetaan vaikuttavan tulokseen ovat seuraavat:

(1 000 euroa)	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	884	808		1 691
Yhteensä	884	808		1 691

31.12.2020 (1000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksu-aika			Yhteensä	Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta		Varat	Velat
Suojaavat johdannaispimukset						
Käyvän arvon suojaus	566 020	719 000	1 028 000	2 313 020	73 801	570
Korkojohdannaiset	560 000	719 000	1 028 000	2 307 000	73 546	315
Osake- ja indeksijohdannaiset	6 020			6 020	255	255
Rahavirran suojaus	10 000	40 000		50 000	2 637	
Korkojohdannaiset	10 000	40 000		50 000	2 637	
Yhteensä	576 020	759 000	1 028 000	2 363 020	76 438	570
Johdannaiset yhteensä					76 438	570

Tilikaudella 1-12/2021 kirjattiin -451 tuhatta euroa tehokasta rahavirran suojausta muihin laajan tuloksen eriin.

Rahavirran suojausten tehoton osuus tilikaudella 2021 oli -83 tuhatta euroa ja se on kirjattu sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Periodit, joiden aikana suojattujen rahavirtojen odotetaan vaikuttavan tulokseen ovat seuraavat:

(1 000 euroa)	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	1 060	1 777		2 837
Yhteensä	1 060	1 777		2 837

LIITE 22: SJOITUSOMAISUUS

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Saamistodistukset	700 771	682 367
Osakkeet ja osuudet	1 243	3 268
Yhteensä	702 014	685 635
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat		
Saamistodistukset	18 573	24 452
Osakkeet ja osuudet	152 235	402 507
Yhteensä	170 808	426 959
Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat sijoitukset		
Saamistodistukset	68 482	7 745
Odotettavissa olevat luottotappiot	-53	-53
Yhteensä	68 429	7 692
Sijoituskiinteistöt	32 975	38 915
Sijoitusomaisuus yhteensä	974 226	1 159 201

ERITTELY LIIKKEESEEN LASKIJAN NOTEERAUKSEN PERUSTEELLA

31.12.2021

(1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset	Yhteensä
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	130 814	733	66 332	197 879
Muilta	561 615	156 573	100	718 288
Muut				
Muilta	9 585	13 503	1 996	25 083
Yhteensä	702 014	170 808	68 429	941 251

31.12.2020

(1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset	Yhteensä
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	120 289	821	7 201	128 312
Muilta	561 869	398 629	100	960 598
Muut				
Muilta	3 477	27 509	338	31 324
Yhteensä	685 635	426 959	7 639	1 120 234

LIITE 23: HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Sijoitusrahastot	604 864	515 183
Varainhoitosalkut	146 445	133 699
Muu sijoitussidonnainen kateomaisuus	238 370	207 693
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset yhteensä	989 680	856 574
Muut sijoitukset		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	3 107	2 992
Yhteensä	3 107	2 992
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	1 602	1 245
Osakkeet ja osuudet	161 481	156 739
Yhteensä	163 084	157 983
Muut sijoitukset yhteensä	166 191	160 976
Henkivakuutustoiminnan sijoitukset yhteensä	1 155 871	1 017 550
Muut varat		
JV-Vakuutusmaksusaamiset		84
Muut saamiset	4 544	4 686
Siirtosaamiset	269	241
Muut varat yhteensä	4 813	5 011
Henkivakuutustoiminnan varat yhteensä	1 160 683	1 022 561

Henkivakuutuksen käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen saamistodistusten, osakkeiden ja osuuksien sekä johdannaisten erittely liikkeesenlaskijan noteerauksen perusteella

(1 000 euroa)	31.12.2021			31.12.2020		
	Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	Johdannaiss- opimukset	Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	Johdannaiss- opimukset
Noteeratut						
Muilta		984 591		2 992	856 574	
Yhteensä		984 591		2 992	856 574	

LIITE 24: SJOITUKSET OSAKKUUSYHTIÖISSÄ

TIEDOT SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN OLENNAISISTA OSAKKUUSYHTIÖISTÄ:

Nimi	Toimipaikka	Pääasiallinen toimiala	Omistus-osuus (%)	Osuus äänivallasta (%)	Omistus-osuus (%)	Osuus äänivallasta (%)
			31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Figure Taloushallinto Oy	Espoo	Kirjanpito- ja tilinpäätöspalvelu	25,00	25,00	25,00	25,00

Figure Taloushallinto Oy:n toimialana on tarjota finanssialalla toimiville yhteisöille ja niiden tytäryhtiöille sekä keskusorganisaatioille taloushallinnon, palkkahallinnon ja riskienhallinnan sekä kirjanpito- ja laskentapalveluja

sekä niihin liittyviä koulutus-, tiedotus- ja neuvontapalveluja. Figure Taloushallinto Oy on Säästöpankkiryhmän osakkuusyhtiö 31.8.2018 alkaen.

TALOUDELLISEN INFORMAATION YHTEENVETO OLENNAISISTA OSAKKUUSYHTIÖISTÄ YHTIÖIDEN OMIEN TILINPÄÄTÖSTEN LUKUIHIN PERUSTUEN:

(1 000 euroa)	Figure Taloushallinto Oy 2021
Varat yhteensä	1 897
Velat yhteensä	1 363
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	9 910
Tilikauden voitto	76
Muut laajan tuloksen erät	
Laaja tulos	76
Osakkuusyhtiön taloudellisen informaation täsmäytys Ryhmän taseen kirjanpitoarvoon:	
Osakkuusyhtiön nettovarat	3 261
Oikaisut	-134

Yhteisjärjestelyt

Säästöpankkiryhmällä ei ole olennaisia yhteisjärjestelyjä. Keskinäiset kiinteistöosakeyhtiöt ja asunto-osakeyhtiöt käsitellään Ryhmän tilinpäätöksessä yhteisinä toimintoina. Nämä yhtiöt sisältävät sekä sijoituskiin-

teistöjä että omassa käytössä olevia kiinteistöjä. Viisi keskinäistä kiinteistöyhtiötä katsotaan Säästöpankkiryhmän näkökulmasta olennaisiksi, mutta näiden osuus Ryhmän taseesta on kuitenkin vähäinen.

ALLA ESITETÄÄN TIEDOT SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN OLENNAISISTA YHTEISISTÄ TOIMINNOISTA:

Yhtiön nimi	Toimipaikka	Omistusosuus	
		2021	2020
Kiinteistö Oy Ikaalisten Säästökeskus	Ikaalinen	90,80 %	90,80 %
Asunto Oy Salamankulma	Turku	37,01 %	37,01 %
Kiinteistö Oy Liedon Liikekeskus	Lieto	85,70 %	85,70 %
Kiinteistö Oy Lohjan Pankkitalo	Lohja	100,00 %	100,00 %
Kiinteistö Oy Iisalmen Pohjolankatu 6	Iisalmi	100,00 %	100,00 %

LIITE 25: AINEELLISET HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Omassa käytössä olevat kiinteistöt		
Maa -ja vesialueet	501	920
Rakennukset	32 190	34 503
Koneet ja kalusto	3 033	3 806
Muut aineelliset hyödykkeet	919	816
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	324	428
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	36 966	40 473

31.12.2021

Aineellisten hyödykkeiden muutokset	Oman käytön kiinteistöt	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	93 135	40 673	1 859	428	136 095
Lisäykset	262	908	156	541	1 868
Vähennykset	-453	-2 459	-26		-2 938
Siirrot erien välillä	-607	1		-645	-1 251
Hankintameno 31.12	92 337	39 123	1 989	324	133 774
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-57 712	-36 867	-1 043		-95 622
Tilikauden poistot	-1 513	777	-27		-763
Tilikauden arvonalentumiset	-422				-422
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-59 647	-36 090	-1 070		-96 807
Kirjanpitoarvo 31.12.	32 690	3 033	919	324	36 966

IFRS 16 Vuokrasopimukset standardin mukaisia käyttöoikeusomaisuuseriä koskevat tiedot on esitetty liitetiedossa 42.

31.12.2020

Aineellisten hyödykkeiden muutokset	Oman käytön kiinteistöt	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko-maksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	91 854	40 232	1 864	1 478	135 427
Lisäykset	1 364	1 219	49	204	2 836
Vähennykset	-538	-841	-54	-25	-1 458
Siirrot erien välillä	305	64		-1 229	-860
Arvonkorotus	151				151
Hankintameno 31.12	93 135	40 673	1 859	428	136 095
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-52 282	-35 748	-1 017		-89 046
Tilikauden poistot	-3 913	-1 120	-27		-5 059
Vähennykset	-1 518				-1 518
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-57 712	-36 867	-1 043		-95 622
Kirjanpitoarvo 31.12.	35 423	3 806	816	428	40 473

LIITE 26: AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Aineettomat oikeudet	15 470	23 798
Muut aineettomat hyödykkeet	44	44
Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	19 080	14 867
Liikearvo	729	
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	35 323	38 709

Aineettomat oikeudet ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet muodostuvat merkittävilta osin ulkoisilta toimijoilta hankituista tietojärjestelmistä.

31.12.2021

(1 000 euroa)					
Aineettomien hyödykkeiden muutokset	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		84 110	453	14 867	99 429
Lisäykset	729	359		7 636	8 724
Vähennykset		-987			-987
Siirrot erien välillä		2 986		-3 423	-436
Hankintameno 31.12.	729	86 468	453	19 080	106 730
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-60 312	-409		-60 721
Tilikauden poistot		-9 688			-9 688
Vähennykset		-998			-998
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-70 998	-409		-71 407
Kirjanpitoarvo 31.12.	729	15 470	44	19 080	35 323

Tilikaudella keskeneräisistä aineettomista hyödykkeistä kirjattiin arvonalentumistappioina yhteensä 1,3 miljoonaa euroa perustuen johdon arvioon keskeneräisen omaisuuserän tulevaisuudessa kerrytettävissä olevasta taloudellisesta käyttöarvosta.

Liikearvon arvonalentumistesti

Liikearvo 729 tEUR kohdistuu kokonaisuudessaan tilikaudella 2021 hankittuun isännöintiliiketoimintaan. Liikearvon arvonalentumistestaus on suoritettu vertaamalla kirjanpitoarvoa kyseisen liiketoiminnan tuotamiin rahavirtoihin, jotka perustuvat liiketoiminnan johdon hyväksymien pitkän tähtäimen suunnitelmien perusteella laadittuihin rahavirtalaskelmiin. Rahavirtalaskelmilla käytetty ennustejakson pituus on 11 vuotta

ja se perustuu johdon näkymykseen ajanjaksosta, joka vaaditaan kunnes käynnistetyin liiketoiminnan rahavirrat tasaantuvat odotetulle tasolle. Kassavirtojen diskonttokorkona on käytetty 8%:n tuottovaatimusta ja pitkän ajan keskimääräiseksi kasvunopeudeksi on määritetty 2%:a. Arvonalentumistestauksen perusteella liikearvon tuottamien rahavirtojen nykyarvo ylittää tilinpäätöshetken kirjanpitoarvon, eikä liikearvoon ole tarvetta kohdistaa arvonalentumiskirjausta.

31.12.2020

(1 000 euroa)					
Aineettomien hyödykkeiden muutokset	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1		68 439	470	19 038	87 947
Lisäykset		6 759		11 638	18 397
Vähennykset		-2 634	-17	-645	-3 295
Siirrot erien välillä		11 546		-15 164	-3 619
Hankintameno 31.12.		84 110	453	14 867	99 429
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-50 076	-409		-50 485
Tilikauden poistot		-10 235			-10 235
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-60 312	-409		-60 721
Kirjanpitoarvo 31.12.		23 798	44	14 867	38 709

LIITE 27. LASKENNALLISET VEROT

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Laskennallinen verosaaminen	7 784	9 694
Tuloverosaaminen	2 772	1 098
Verosaamiset yhteensä	10 556	10 792
Laskennalliset verovelat	63 813	66 156
Tuloverovelka	1 948	7 777
Verovelat yhteensä	65 760	73 933

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Laskennalliset verosaamiset		
Arvon alentumiset	701	512
Rahoitusvarat	3 241	3 571
Rahavirran suojaukset	9	
Aineelliset hyödykkeet	5 384	4 250
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	611	583
Vahvistetut tappiot	572	711
Muut	156	110
Laskennallisten verojen netottaminen	-2 891	-43
Yhteensä	7 784	9 694

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Laskennalliset verovelat		
Tilinpäätössiirrot	55 191	53 259
Arvon alentumiset	921	1 492
Rahoitusvarat	8 254	9 040
Rahavirran suojaukset	235	450
Aineelliset hyödykkeet	2 102	1 958
Laskennallisten verojen netottaminen	-2 891	-43
Yhteensä	63 813	66 156

2021 (1 000 euroa)	1.1.2021	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitus- varat	Rahavirran suojaus	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	Rakenne- järjestelyt	Muut	31.12.2021
Laskennalliset verosaamiset								
Arvonalentumiset	512	190						701
Rahoitusvarat	3 571	-250	-80					3 241
Rahavirran suojaukset				9				9
Aineelliset hyödykkeet	4 250	1 134						5 384
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	583				28			611
Vahvistetut tappiot	711	-139						572
Muut	110	137					-92	156
Laskennallisten verojen netottaminen	-43						-2 847	-2 891
Yhteensä	9 694	1 072	-80	9	28		-2 939	7 784

(1 000 euroa)	1.1.2021	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitus- varat	Rahavirran suojaus	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	Rakenne- järjestelyt	Muut	31.12.2021
Laskennalliset verovelat								
Tilinpäätössiirrot	53 259	1 932						55 191
Arvonalentumiset	1 492		-571					921
Rahoitusvarat	9 040	-746	-40					8 254
Rahavirran suojaukset	450			-215				235
Aineelliset hyödykkeet	1 958	144						2 102
Laskennallisten verojen netottaminen	-43						-2 847	-2 891
Yhteensä	66 156	1 330	-612	-215			-2 847	63 813

2020 (1 000 euroa)	1.1.2020	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitus- varat	Rahavirran suojaus	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	Rakenne- järjestelyt	Muut	31.12.2020
Laskennalliset verosaamiset								
Arvonlentumiset	392	120						512
Rahoitusvarat	2 735		836					3 571
Aineelliset hyödykkeet	1 463	2 787						4 250
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	503				80			583
Vahvistetut tappiot	798	-87						711
Muut	1 307	-1 062	153				-288	110
Laskennallisten verojen netottaminen	-4 713						4 670	-43
Yhteensä	2 485	1 758	989		80		4 382	9 694

(1 000 euroa)	1.1.2020	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitus- varat	Rahavirran suojaus	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	Rakenne- järjestelyt	Muut	31.12.2020
Laskennalliset verovelat								
Tilinpäätössiirrot	52 109	1 150						53 259
Arvonlentumiset	492	3	996					1 492
Rahoitusvarat	7 251	-609	2 398					9 040
Rahavirran suojaukset	563			-113				450
Aineettomat hyödykkeet	71	-71						
Aineelliset hyödykkeet	767	1 191						1 958
Muut								
Laskennallisten verojen netottaminen	-4 713						4 670	-43
Yhteensä	56 540	1 665	3 395	-113			4 670	66 156

LIITE 28. MUUT VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Maksujenvälityssaamiset	294	217
Siirtosaamiset		
Korot	27 199	27 892
Muut siirtosaamiset	12 517	7 140
Muut	28 109	125 422
Muut varat yhteensä	68 120	160 670

VELAT JA OMA PÄÄOMA

LIITE 29. KÄYPÄÄN ARVOON TULOS- VAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVELAT

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista*	13 706	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat yhteensä	13 706	

* Erä sisältää Säästöpankkiryhmän ulkopuolisten sijoittajien osuudet Ryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävistä rahastoista, joita käsitellään tarkemmin liitteessä 42 Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt.

LIITE 30. VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Velat luottolaitoksille		
Velat keskuspankeille	68 000	62 000
Velat luottolaitoksille	355 705	327 879
Yhteensä	423 705	389 879
Velat asiakkaille		
Talletukset	7 652 061	7 723 943
Muut rahoitusvelat	1 557	3 149
Ottolainauksen käyvän arvon muutos	28 733	51 839
Yhteensä	7 682 351	7 778 931
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	8 106 057	8 168 810

LIITE 31. LIIKKEESEENLASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat		
Joukkovelkakirjalainat	845 891	1 064 545
Vakuudelliset joukkovelkakirjalainat	1 500 137	1 496 153
Muut		
Sijoitustodistukset	154 137	65 934
Liikkeeseenlasketut velkakirjat yhteensä	2 500 165	2 626 632
Joista		
Vaihtuvakorkoiset	444 180	709 073
Kiinteäkorkoiset	2 055 985	1 917 559
Yhteensä	2 500 165	2 626 632

LIIKKEESEEN LASKETUT VAKUUDELLISET JOUKKVELKAKIRJALAINAT

(1 000 euroa)	Nimellis- arvo	Kirjanpito- arvo	Maturiteetti	Korko- sidonnaisuus	Nimellis- korko	Eräpäivä
Sp-Kiinnitysluottopankki 2017	500 000	499 200	5 v	Kiinteä	0,125 %	24.10.2022
Sp-Kiinnitysluottopankki 2019	500 000	498 131	7 v	Kiinteä	0,050 %	19.6.2026
Sp-Kiinnitysluottopankki 2021	500 000	502 806	7 v	Kiinteä	0,010 %	28.9.2028
Yhteensä	1 500 000	1 500 137				

Säästöpankkiryhmällä ei ole ollut viivästyksiä tai laiminlyöntejä liittyen sen liikkeeseen laskemiin velkakirjoihin.

LIITE 32. HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN VELAT

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Muu kuin sijoitussidonnaisten sopimusten velka		
Takuukorkoiset vakuutus sopimukset	90 619	99 246
Sijoitussidonnaisten sopimusten velka		
Sijoitussidonnaisten vakuutusten velka	583 321	526 079
Sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velka	407 170	328 688
Vastuuvelan riittävyystestin mukainen täydennys		
Muut velat		
Siirtovelat ja saadut ennakot	3 009	2 450
Muut	609	711
Henkivakuutustoiminnan velat yhteensä	1 084 728	957 174

HENKIVAKUUTUSLIIKETOIMINNAN VASTUUVELKA

(1 000 euroa)	Vastuu 2021	Sopimukset (kpl) 2021	Duraatio 2021
Muut kuin sijoitussidonnaiset sopimukset			
Takuukorkoiset vakuutus sopimukset			
Säästövakuutus			
Takuukorko 3,5 %	3 139	35	10,4
Takuukorko 2,5 %	12 503	296	9,7
Takuukorko 0,0 %	57 662	1 350	7,8
Yksilöllinen eläkevakuutus			
Takuukorko 3,5 %	2 211	127	5,6
Takuukorko 2,5 %	5 622	502	9,6
Takuukorko 0,0 %	6 788	403	15,6
Ryhmäeläkevakuutus (maksuperusteinen, takuukorko 0,0 %)	1 556	95	3,9
Riskivakuutus sopimukset	1 138	41 831	2,5
Sijoitussidonnaiset sopimukset			
Sijoitussidonnaiset vakuutus sopimukset			
Säästövakuutus	449 292	14 716	10,9
Yksilöllinen eläkevakuutus	126 411	9 874	15,5
Ryhmäeläkevakuutus	7 617	305	11,6
Sijoitussidonnaiset sijoitussopimukset	407 170	3 486	13
Yhteensä	1 081 109	73 020	

HENKIVAKUUTUSLIIKETOIMINNAN VASTUUVELKA

(1 000 euroa)	Vastuu 2020	Sopimukset (kpl) 2020	Duraatio 2020
Muut kuin sijoitussidonnaiset sopimukset			
Takuukorkoiset vakuutus sopimukset			
Säästövakuutus			
Takuukorko 3,5 %	3 072	36	10,6
Takuukorko 2,5 %	13 649	344	9,6
Takuukorko 0,0 %	66 583	1 801	7,1
Yksilöllinen eläkevakuutus			
Takuukorko 3,5 %	1 782	107	6,1
Takuukorko 2,5 %	6 329	620	10
Takuukorko 0,0 %	5 154	455	13,8
Ryhmäeläkevakuutus (maksuperusteinen, takuukorko 0,0 %)	1 720	102	3,9
Riskivakuutus sopimukset	957	36 426	3
Sijoitussidonnaiset sopimukset			
Sijoitussidonnaiset vakuutus sopimukset			
Säästövakuutus	411 112	13 582	11,3
Yksilöllinen eläkevakuutus	109 196	10 263	18,7
Ryhmäeläkevakuutus	5 771	128	32,4
Sijoitussidonnaiset sijoitus sopimukset	328 688	4 628	12
Yhteensä	954 013	68 492	

Vastuuvélka on arvostettu kansallisen tilinpäätöksen periaatteiden mukaisesti. Arvostusperiaatteet on kuvattu tarkemmin laatimisperiaatteissa (liite 2).

Vastuuvélan riittävyydestissä verrataan vastuuvélan riittävyyttä sisäisen mallin mukaiseen vastuuvélkaan. Riittävyystesti on kuvattu tarkemmin laatimisperiaatteissa.

Duraatio perustuu sisäisen mallin mukaisiin vastuuvélan kassavirtoihin ja riskittömään korkokäyrään.

LIITE 33. VELAT, JOILLA ON HUONOMPI ETUOIKEUS

(1 000 euroa)	Keskikorko %	31.12.2021
Pääomalainat	4,00 %	84
Muut		
Debentuurit	2,00 %	13 343
Velat joilla on huonompi etuoikeus yhteensä		13 427

(1 000 euroa)	Keskikorko %	31.12.2020
Pääomalainat	4,00 %	84
Muut		
Debentuurit	2,00 %	29 136
Velat joilla on huonompi etuoikeus yhteensä		29 220

LIITE 34. VARAUKSET JA MUUT VELAT

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Muut velat		
Maksujenvälitysvelat	21 675	19 915
Muut	19 645	15 957
Muut velat yhteensä	41 320	35 872
Siirtovelat		
Korkovelat	6 965	7 533
Saadut korkoennakot	889	1 219
Muut siirtovelat	26 318	24 638
Siirtovelat yhteensä	34 171	33 391
Varaukset		
Eläkevaraukset	3 204	2 941
Muut varaukset	1 329	1 430
Varaukset yhteensä	4 533	4 371
Varaukset ja muut velat yhteensä	80 024	73 633

Varausten muutokset (1 000 euroa)	2021	2020
1.1.	3 039	2 501
Lisäys muut varaukset		289
Lisäys etuusperusteiset eläkkeet		249
31.12.	3 039	3 039

LIITE 35. OMA PÄÄOMA

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Peruspääoma	25 235	25 236
Rahastot		
Kantarahasto	32 452	32 452
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	126 896	127 672
Vararahasto	47 022	48 586
Käyvän arvon rahasto	17 169	17 862
Suojausinstrumenttien rahasto	941	1 801
Muut rahastot	74 323	74 136
Kertyneet voittovarot		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	792 090	775 246
Kauden voitto (tappio)	72 781	51 280
Säästöpankkiryhmän omistajien osuus yhteensä	1 188 908	1 154 271
Määräysvallattomien osuus	1 384	1 438
Oma pääoma yhteensä	1 190 293	1 155 709

Eurajoen Säästöpankki irtaantui Säästöpankkiryhmästä 1.12.2021. Lisätietoja Liite 1 Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja tilinpäätöksen laajuudesta sekä oman pääoman muutoslaskelmalla.

Peruspääoma

Erään kirjataan maksettu osake-, osuus- tai peruspääoma. Mikäli osakepääoma on kokonaan tai osittain merkitsemättä kaupparekisteriin, kaupparekisteriin merkitsemätön osuus on ilmoitettava taseessa omana eränään tämän erän alaeänä.

Säästöpankkiryhmän peruspääoma muodostuu Säästöpankkien peruspääomasta, jota ei säästöpankkilain 11 § mukaan makseta takaisin.

Säästöpankkiryhmään kuuluu myös neljä osakeyhtiömuotoista säästöpankkia, joiden osalta osakepääoma sisältyy oman pääoman peruspääomaan.

Kantarahasto

Kantarahastoon kirjataan säästöpankkilain 13 §:ssä tarkoitettu kantarahasto.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahasto on sidottua pääomaa. Ylikurssirahastoon on kirjattu mm. omien osakkeiden myyntivoitot.

Sijoitetun vapaan pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon merkitään se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei merkitä osakepääomaan ja jota ei kirjanpitolain mukaan merkitä vieraaseen pääomaan, sekä sellainen muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon. Rahastoon merkitään myös se määrä, jolla osakepääomaa alennetaan ja jota ei käytetä tappion kattamiseen tai varojen jakamiseen.

Vararahasto

Vararahasto on sidottua pääomaa. Erään merkitään säästöpankkilain (1502/2001) 10 §:ssä tarkoitettuun vararahastoon kirjatut määrät.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan käypään arvoon arvostamisesta syntyneet erät.

Suojausinstrumenttien rahasto

Suojausinstrumenttien rahastoon kirjataan rahavirran suojauksesta syntyneet erät. Tällaiseksi eräksi kirjataan se osa rahavirran suojaukseen määritetyn suojausinstrumentin (johdannaisopimuksen) käyvän arvon muutoksesta, jonka todetaan olevan tehokas suojaus.

Muut rahastot

Muita rahastoja ovat yhtiöjärjestykseen tai sääntöihin taikka yleistä päätösvaltaa Säästöpankkiryhmässä käyttävän osuuskunnan kokouksen päätökseen perustuvia, aikaisempien tilikausien tuloksesta muodostettuja vapaita rahastoja.

Kertyneet voittovarot

Erään kirjataan tuloslaskelman osoittama tilikauden tulos sekä tulos edellisiltä tilikausilta siltä osin, kuin sitä ei ole siirretty muihin oman pääoman eriin tai jaettu voitonjakona.

Erittely käyvän arvon rahaston muutoksista (1 000 euroa)	2021
Käyvän arvon rahasto 1.1.	17 862
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakkeet ja osuudet	1 506
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahoitusarvopaperit	-2 755
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	-426
Määräysvallattomien omistajien osuus käyvän arvon rahastosta	-
Tuloslaskelmaan siirretty määrä	982
Käyvän arvon rahasto 31.12.	17 169

Erittely suojausinstrumenttien rahaston muutoksista	2021
Suojausinstrumenttien rahasto 1.1.	1 801
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahavirtaa suojaavat johdannaiset	-1 077
Laskennalliset verot, rahavirran suojaus	215
Tuloslaskelmaan siirretty määrä	2
Suojausinstrumenttien rahasto 31.12.	941

Erittely käyvän arvon rahaston muutoksista	2020
Käyvän arvon rahasto 1.1.	14 133
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakkeet ja osuudet	3 549
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahoitusarvopaperit	3 891
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	-2 711
Määräysvallattomien omistajien osuus käyvän arvon rahastosta	148
Tuloslaskelmaan siirretty määrä	-1 148
Käyvän arvon rahasto 31.12.	17 862

Erittely suojausinstrumenttien rahaston muutoksista	2020
Suojausinstrumenttien rahasto 1.1.	2 252
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahavirtaa suojaavat johdannaiset	-481
Laskennalliset verot, rahavirran suojaus	113
Tuloslaskelmaan siirretty määrä	-83
Suojausinstrumenttien rahasto 31.12.	1 801

MUUT LIITETIEDOT

LIITE 36. VAKUUDET

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Annetut vakuudet		
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Luotot *	2 295 920	2 059 487
Muut	57 924	91 343
Annetut vakuudet yhteensä	2 353 844	2 150 830
Saadut vakuudet		
Kiinteistövakuudet	9 057 673	8 804 193
Saamistodistukset	68 683	96 654
Muut	142 654	127 806
Saadut takaukset	63 354	49 179
Saadut vakuudet yhteensä	9 332 365	9 077 832

* Sp-Kiinnitysluottopankin liikkeeseenlaskemien vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi asetetut luotot.

LIITE 37. TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Takaukset	79 396	71 247
Luottolupaukset	790 581	647 056
Muut	1 656	2 315
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	871 633	720 619

LIITE 38. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN NETTOUTUS

Säästöpankkiryhmän johdannaissopimukseen sovelletaan joko ISDA:n tai Finanssialan johdannaissopimusta. Näiden sopimusten perusteella johdannaisten maksuja voidaan nettouttaa transaktiokohtaisesti maksupäivittäin ja vastapuolen maksukyvyttömyys- ja konkurssitilanteissa. Sopimusehdoissa voidaan lisäksi vastapuolikohtaisesti sopia vakuuksista. Nämä johdannaiset esitetään taseessa bruttoperusteisesti.

31.12.2021	Määrät, joita ei ole netotettu mutta jotka sisältyvät päänetotussopimukseen ja vastaaviin						Netto-summa
	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Rahoitus-instrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu käteinen	Vakuudeksi annettu käteinen	
(1 000 euroa)							
Varat							
Johdannaissopimukset				33 693	27 540		6 153
Yhteensä				33 693			6 153
Velat							
Johdannaissopimukset				15 511		10 440	5 071
Yhteensä				15 511		10 440	5 071

31.12.2020	Määrät, joita ei ole netotettu mutta jotka sisältyvät päänetotussopimukseen ja vastaaviin						Netto-summa
	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Rahoitus-instrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu käteinen	Vakuudeksi annettu käteinen	
(1 000 euroa)							
Varat							
Johdannaissopimukset				76 438	60 481		15 957
Yhteensä				76 438	60 481		15 957
Velat							
Johdannaissopimukset				570		250	320
Yhteensä				570		250	320

LIITE 39. KÄYVÄT ARVOT ARVOSTUSMENETELMÄN MUKAISESTI

KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTUS

Rahoitusinstrumentit esitetään Ryhmän taseessa käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuon. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa (liite 2) kuvataan rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu arvostustavan mukaan sekä perusteet arvostamistavoille ja käyvän arvon määrittämiselle.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia julkisesti noteeratuilta markkinoilta tai kolmansilta osapuolilta saatuja markkinahintoja. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorkojen avulla. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa. Myös vaadittaessa maksettavien talletusten osalta on nimellisarvon katsottu vastaavan käypää arvoa.

Sijoituskiinteistöt arvostetaan Ryhmän tilinpäätöksessä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Sijoituskiinteistöjen käypä arvo ilmoitetaan liitetietona. Käypien arvojen määrittelyn perustana on käytetty mahdollisimman vertailukelpoisia markkinahintoja tai kiinteistön nettotuottoihin perustuvaa arvostusmallia. Merkittävimpien kiinteistöjen osalta arvostukselle pyritään saamaan riippumattoman arviointisijan lausunto.

Säästöpankkiryhmällä ei ole kertaluontoisesti käypään arvoon arvostettuja varoja.

KÄYVÄN ARVON HIERARKIAT

Taso 1 sisältää rahoitusvarat, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Likvidiksi katsotaan markkina, jossa hinnat ovat saatavilla helposti ja riittävän säännöllisesti. Tasoon 1

kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalainat sekä muut arvopaperit ja pörssiosakkeet ja -johdannaiset, joille noteerataan julkisesti hinta.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Nämä perustuvat oletuksiin, joita tukevat todennettavissa oleva markkinainformaatio, kuten vastaavanlaisten instrumenttien noteerattuja korkoja tai hintoja. Tähän ryhmään kuuluvat mm. valuutta- ja korkojohdannaiset sekä yritys- ja sijoitustodistukset.

Taso 3 sisältää rahoitusvarat, joiden käypää arvoa ei saada julkisesta markkinanoteerauksesta tai todennettavissa olevaan markkinainformaatioon perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tasoon 3 luetaan noteeraamattomat osakeinstrumentit, strukturoidut sijoitukset sekä muut arvopaperit, joille ei tällä hetkellä ole saatavissa sitovaa markkinanoteerausta. Usein tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon. Tasoon 3 luetaan myös Ryhmän sijoituskiinteistöt.

SIIRROT TASOJEN VÄLILLÄ

Siirrot käyvän arvon hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

Siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä ei ole ollut kauden 1.1.-31.12.2021 aikana.

31.12.2021	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvarat (1 000 euroa)		Taso1	Taso2	Taso3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Pankkitoiminta	1 178 004	1 166 562		11 442	1 178 004
Varallisuudenhoidon palvelut*	992 787	992 787			992 787
Johdannaissopimukset					
Pankkitoiminta	33 693		33 693		33 693
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat					
Pankkitoiminta	701 727	700 480		1 247	701 727
Varallisuudenhoidon palvelut*	163 084	147 835		15 249	163 084
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat					
Sijoitusomaisuus, pankkitoiminta	68 429	68 800			68 800
Lainat ja muut saamiset, pankkitoiminta	9 743 261		11 146 790		11 146 790
Rahoitusvarat yhteensä	12 880 985	3 076 464	11 180 483	27 938	14 284 886
Sijoituskiinteistöt					
Pankkitoiminta	32 975			62 459	62 459
Yhteensä	32 975			62 459	62 459

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten käyvät arvot, jotka sisältyvät tason 1 saldoihin.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

31.12.2021	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso1	Taso2	Taso3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Pankkitoiminta	13 706	13 706			13 706
Varallisuudenhoidon palvelut*	990 491	990 491			990 491
Johdannaiset					
Pankkitoiminta	15 511		15 511		15 511
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat					
Pankkitoiminta	10 619 649	2 370 358	7 621 940	639 842	10 632 141
Rahoitusvelat yhteensä	11 639 357	3 374 555	7 637 452	639 842	11 651 849

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten ja sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velkoja, jotka raportoidaan tasolla 1 alla olevan sijoituksen arvostuksen mukaisesti.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

Tapaukset tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuudenhoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	22 949	947	23 896
Hankinnat	4 752		4 752
Myynnit	-13 444	-1 001	-14 445
Eräntyneet tilikauden aikana	-1 506		-1 506
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	-2	54	52
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, ei-realisoituneet	-365		-365
Siirrot tasolta 1 ja 2	362		362
Siirrot tasolle 1 ja 2	-1 304		-1 304
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	11 442		11 442

Tuloslaskelman kautta kirjatut arvomuutokset on kirjattu eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuudenhoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	4 740	6 930	11 671
Hankinnat	2 371	7 143	9 514
Myynnit	-3 482		-3 482
Eräntyneet kauden aikana	26		26
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	-523		-523
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset	-1 887	818	-1 069
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	1 247	14 891	16 138

Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset sisältyvät eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on kirjattu muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman käyvän arvon rahastoon.

Herkkyysanalyysi rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3 (1 000 euroa)

31.12.2021	Kirjanpitoarvo	Negatiivinen tulosvaikutus oletetuille muutoksille
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Pankkitoiminta	11 442	-82
Yhteensä	11 442	-82
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Pankkitoiminta	1 247	-26
Varallisuudenhoidon palvelut	15 249	-2 297
Yhteensä	16 496	-2 323
Yhteensä	27 938	-2 405

Yllä olevassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyys oletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu olettamalla korkotason muuttuvan 1 % kaikissa maturitettiluokissa samanaikaisesti. Ei-korkoherkkien sijoitusten osalta herkkyysanalyysissä on käytetty negatiivista 15 % arvonmuutosta. Johdannaisten osalta herkkyysanalyysissä on käytetty mahdollisena arvonmuutoksena koko johdannaisen käypää arvoa.

31.12.2020	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvarat (1 000 euroa)		Taso1	Taso2	Taso3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Pankkitoiminta	1 598 337	1 575 388		22 949	1 598 337
Varallisuudenhoidon palvelut*	859 567	858 620		947	859 567
Johdannaissopimukset					
Pankkitoiminta	76 438		76 438		76 438
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat					
Pankkitoiminta	685 635	676 896	3 999	4 740	685 635
Varallisuudenhoidon palvelut*	157 983	151 053		6 930	157 983
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat					
Sijoitusomaisuus, pankkitoiminta	7 692	7 858			7 858
Lainat ja muut saamiset, pankkitoiminta	9 404 861		10 922 864		10 922 864
Rahoitusvarat yhteensä	12 790 514	3 269 815	11 003 301	35 567	14 308 682
Sijoituskiinteistöt					
Pankkitoiminta	38 915			67 538	67 538
Yhteensä	38 915			67 538	67 538

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten käyvät arvot, jotka sisältyvät tason 1 saldoihin.

31.12.2020	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso1	Taso2	Taso3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Varallisuudenhoidon palvelut*	854 766	854 766			854 766
Johdannaiset					
Pankkitoiminta	570		570		570
Jaksettuihin hankintamenoihin arvostettavat					
Pankkitoiminta	10 824 662	2 579 940	7 278 230	769 983	10 628 152
Rahoitusvelat yhteensä	11 679 998	3 434 706	7 278 800	769 983	11 483 489

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten ja sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velkoja, jotka raportoidaan tasolla 1 alla olevan sijoituksen arvostuksen mukaisesti.

Tapaukset tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuudenhoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	18 167	2 124	20 291
Hankinnat	11 335		11 335
Myyntit	-8 363	-1 140	-9 503
Erääntyneet tilikauden aikana	-62		-62
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	107	-27	80
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, ei-realisoituneet	455	-11	444
Siirrot tasolta 1 ja 2	1 310		1 310
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	22 949	947	23 896

Tuloslaskelman kautta kirjatut arvomuutokset on kirjattu eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuudenhoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	3 920	11 557	15 477
Hankinnat	1 062		1 062
Myyntit	-1 422	-5 610	-7 031
Erääntyneet tilikauden aikana	5		5
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	-11	716	705
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset	196	268	464
Siirrot tasolta 1 ja 2	990		990
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	4 740	6 930	11 671

Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset sisältyvät eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on kirjattu muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman käyvän arvon rahastoon.

Herkkyysanalyysi rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3 (1 000 euroa)

31.12.2020	Kirjanpitoarvo	Negatiivinen tulosvaikutus oletetuille muutoksille
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Pankkitoiminta	22 949	-735
Varallisuudenhoidon palvelut	947	-24
Yhteensä	23 896	-760
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Pankkitoiminta	4 740	-7
Varallisuudenhoidon palvelut	6 930	-1 040
Yhteensä	11 671	-1 046
Yhteensä	35 567	-1 806

Yllä olevassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyys oletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu olettamalla korkotason muuttuvan 1 % kaikissa maturitettiluokissa samanaikaisesti. Ei-korkoherkkien sijoitusten osalta herkkyysanalyysissä on käytetty negatiivista 15 % arvonmuutosta. Johdannaisten osalta herkkyysanalyysissä on käytetty mahdollisena arvonmuutoksena koko johdannaisen käypää arvoa.

LIITE 40: ELÄKEVELKA

Säästöpankkiryhmän lakisääteinen eläketurva (TyEL) on hoidettu eläkevakuutusyhtiössä ja se on maksu-pohjainen järjestely. Lisäksi Säästöpankkiryhmään kuuluvissa yhtiöissä on henkivakuutusyhtiöissä useita etuuspohjaisia eläkevakuutuksia johdolle, tietyille joh-tavassa asemassa oleville työntekijöille sekä sellaisille henkilöille, jotka aikanaan kuuluivat Säästöpankkien Eläkekassaan.

Eläkeikä vakuutuksissa on 60–65 vuotta ja tavoite-eläke on 60 % sopimuksissa määritellystä eläkkeen perustee-na olevasta palkasta. Järjestelyjä säätelevät paikalliset verolait ja muu lainsäädäntö.

Vakuutusjärjestelyssä varojen määrä kuvastaa vakuu-tusyhtiön vastuulla olevaa osaa velvoitteesta ja se lasketaan samalla diskonttauskorolla kuin velvoite. Järjestelyyn kuuluvat varat sisältävät 100 % hyväksyttä-viä vakuutuksia. Koska velvoitteet on vakuutettu, yhtiön vastuulle ei jää merkittäviä riskejä. Yhtiön vastuulla ovat lähinnä työeläkeindeksiin sidottujen eläkkeiden korotukset sekä diskonttauskoron ja palkankehityksen muutosten vaikutus.

Vakuutusyhtiöissä hoidettavien etuuspohjaisten järjes-telyjen varat ovat osana vakuutusyhtiöiden sijoitusva-rallisuutta, ja niiden sijoitusriski on vakuutusyhtiöillä.

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Velvoitteen nykyarvo	14 578	15 065
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	11 374	12 124
Taseessa oleva velka 31.12.	3 204	2 941
Vakuutusmatemaattiset oletukset		
Diskonttaus korko, %	1,00 %	0,50 %
Palkankehitys, %	2,60 %	1,60 %
Eläkkeiden nousu, %	0,00-2,40%	0,00-1,40%

	2021	2020
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	495	441
Aikaisempien kausien työsuoritukseen perustuvat menot	-156	
Nettokorko	13	16
	352	457
Laajan tuloksen erät		
Kulut tuloslaskelmassa	352	457
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	953	724
Laaja tulos ennen veroja	1 305	1 181
Velvoitteen nykyarvo 1.1.	15 065	14 496
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	495	441
Aikaisempien kausien työsuoritukseen perustuvat menot		
Korkokulut	74	100
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+) demografisten oletusten muutoksesta	-1	
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+) taloudellisten oletusten muutoksesta	223	325
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+) kokemusperäisistä muutoksista	382	642
Maksetut etuudet	-511	-939
Järjestelyn supistamisen vaikutus	-1 148	
Velvoitteen nykyarvo 31.12.	14 578	15 065

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 1.1	12 124	11 886
Korkotuotot	61	84
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto pl. korkokuluun/-tuottoon kuuluva erä	-349	243
Maksetut etuudet	-511	-939
Järjestelyyn suoritettut maksut	1 042	850
Järjestelyn supistamisen vaikutus	-992	
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 31.12.	11 374	12 124
Veloitteen nykyarvo	14 578	15 065
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	11 374	12 124
Taseessa oleva velka 31.12.	3 204	2 941
Taseessa oleva velka 1.1.	2 941	2 611
Kulut tuloslaskelmassa	352	457
Järjestelyyn suoritettut maksut	-1 042	-850
Uudelleenmäärittämiset laajassa tuloslaskelmassa	953	724
Taseessa oleva velka 31.12.	3 204	2 941

HERKKYYSANALYYSI - NETTOVELKA

Alla olevasta taulukosta näkyvät oletusten muutosten vaikutukset nettovelkaan

(1 000 euroa)	2021	2020
Diskontokoron muutos +0,50%	-351	-329
Diskontokoron muutos -0,50%	401	375
Palkankehitys + 0,5 %	174	213
Palkankehitys - 0,5 %	-168	-210
Eläkkeiden nousun muutos + 0,5 %	574	629
Eläkkeiden nousun muutos - 0,5 %	-522	-576

Veloitteen painotettuun keskiarvoon perustuva duraa-
tio on 17 (16) vuotta.

Säästöpankkiryhmä arvioi maksavansa etuuspohjaisiin
eläkejärjestelyihinsä vuonna 2022 noin 637 (593) tuhat-
ta euroa.

LIITE 41: VUOKRASOPIMUKSET

Säästöpankkiryhmä vuokralle ottajana

Säästöpankkiryhmä toimii vuokralle ottajana mm. konttoritilojen, tulostimien ja kannettavien tietokoneiden osalta. Säästöpankkiryhmän vuokrasopimuskohdetta jaetaan seuraaviin kohdeomaisuuseriin: koneet ja

kalusto, kiinteistöt ja huoneistot, tietojärjestelmät ja muut. Säästöpankkiryhmän vuokrasopimuksiin ei sisälly merkittäviä jäännösarvovastuita eikä jatko-optioita.

Käyttöoikeusomaisuuserät (1 000 euroa)	2021	2020
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	152	277
Kiinteistöt	43	22
Huoneistot	9 124	10 444
Yhteensä	9 319	10 742

Käyttöoikeusomaisuuserien muutokset (1 000 euroa)	2021	2020
Kirjanpitoarvo 1.1.	10 742	11 638
Poistot ja arvonalentumiset	-1 895	-2 208
Lisäykset	1 902	2 055
Vähennykset	-1 429	-743
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 319	10 742

Vuokrasopimusvelan maturiteettijakauma (1 000 euroa)	2021	2020
Yhden vuoden kuluessa	2 631	2 659
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	6 302	6 388
Yli viiden vuoden kuluttua	385	1 814
Yhteensä	9 319	10 860

Tuloslaskelmaerät (1 000 euroa)	2021	2020
Korkokulut	-41	-44
Poistot	-1 895	-2 208
Lyhytaikaiseksi luokiteltujen vuokrasopimusten kulut	-4 670	-2 322
Arvoltaan vähäiseksi luokiteltujen vuokrasopimusten kulut	226	-193
Yhteensä	-6 380	-4 767

Säästöpankkiryhmän vuokralle antajana

Säästöpankkiryhmä toimii vuokralle antajana mm. pankkien omistamien asuinhuoneistojen osalta.

(1 000 euroa)	2021	2020
Ei purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella saatavat vähimmäisvuokrat		
Yhden vuoden kuluessa	2 068	2 043
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	2 575	2 599
Yli viiden vuoden kuluttua	534	282
Yhteensä	5 177	4 924

LIITE 42: SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVÄT YHTEISÖT

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN RAKENNE

Yritys	Toimipaikka
Laskentatekninen emoyritys:	
Säästöpankki Sinetti	Orivesi
Aito Säästöpankki Oy	Tampere
Säästöpankki Kalanti-Pyhäranta	Uusikaupunki
Avain Säästöpankki	Kortesjärvi
Lammin Säästöpankki	Hyvinkää
Liedon Säästöpankki	Lieto
Länsi-Uudenmaan Säästöpankki	Lohja
Mietoisten Säästöpankki	Mietoinen
Myrskylän Säästöpankki	Myrskylä
Säästöpankki Optia	Iisalmi
Helmi Säästöpankki Oy	Lahti
Someron Säästöpankki	Somero
Ylihärmän Säästöpankki	Ylihärmä
Ekenäs Sparbank	Tammisaari
Nooa Säästöpankki	Helsinki
Kvevlax Sparbank	Koivulahti
Närpiön Säästöpankki Oy	Närpiö

Eurajoen Säästöpankki irtaantui Säästöpankkiryhmästä 1.12.2021. Lisätietoja Liite 1 Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja tilinpäätöksen laajuudesta sekä oman pääoman muutoslaskelmalla.

	Toimipaikka	Omistusosuus 31.12.2021	Omistusosuus 31.12.2020
Tytäryritykset:			
Nooa Säästöpankki Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Sp-Rahastoyhtiö Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Säästöpankkiliitto osk	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Säästöpankkipalvelut Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Sp-Henkivakuutus Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Sp-Koti Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Säästöpankkien Holding Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Sp-Isännöintipalvelut Oy	Somero	100,00 %	-
Yhdisteltävät sijoitusrahastot:			
Säästöpankki Kiinteistö	Helsinki	81,92 %	0,00 %
Merkittävimmät kiinteistöyhtiöt:			
Fast Ab Bankborg	Koivulahti	100 %	100 %
Fast Ab Kvevlax Affärshus	Koivulahti	65,90 %	65,90 %
Kiinteistö Oy Säästö-Erkko	Orimattila	62,82 %	62,82 %
Kiinteistö Oy Toritammi-Torgeken Fastighets Ab	Kaskinen	56,00 %	56,00 %
Kiinteistö Oy Eräjärven Pankkitalo	Eräjärvi	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Oriveden Läsimäki	Orivesi	94,22 %	94,22 %
Kiinteistö Oy Kaustisen Säästökeskus	Pietarsaari	76,33 %	76,33 %
Kiinteistö Oy Kälviän Säästöpuisto	Kokkola	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Kalajoenrinne	Kalajoki	59,37 %	59,37 %

Merkittävät rajoitukset

Ei merkittäviä omistukseen ja varojen käyttöön liittyviä rajoituksia.

Konsolidoidut strukturoidut yhteisöt

Ryhmä on osallisena yhteisöissä, jotka on rakennettu siten, etteivät äänioikeudet tai vastaavanlaiset oikeudet ole ratkaiseva tekijä päätettäessä, kenellä on määräysvalta yhteisössä, esimerkiksi kun äänioikeudet liittyvät vain hallinnollisiin tehtäviin ja merkityksellisiä toimintoja ohjataan sopimukseen perustuvien järjestelyjen avulla. Tällaiset yhteisöt ovat strukturoituja yhteisöjä. Arvioitaessa tarvetta yhdistellä strukturoituja yhteisöjä Ryhmän tilinpäätökseen huomioidaan Ryhmän ja kyseisen yhteisön välisen suhteen luonne sekä arvioidaan Ryhmän valtaa yhteisössä IFRS 10 -standardin määrittelemän määräysvallan periaatteen mukaan.

Ryhmän vaikutuspiiriin kuuluvat strukturoidut yhteisöt ovat Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvan Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimia sijoitusrahastoja. Sp-Rahastoyhtiö toimii sijoitusrahastojen hallinnoijana, joten Ryhmällä katsotaan olevan sijoitusrahastoja koskeva valta, jonka avulla se pystyy vaikuttamaan saamaansa tuoton määrään. Ryhmässä on määritetty konsolidoitaviksi rahastoiksi ne sijoitusrahastot, joissa Ryhmään kuuluvien yhteisöjen omistusosuus on pidempiaikaisena sijoituskohteena ollut yli 40 %. Ryhmään kuuluvien yhtiöiden omistusosuus rahastossa on pitänyt olla yli 40 % yli puolen vuoden ajan, ennen kuin rahasto yhdistellään. Ryhmän tilinpäätökseen on yhdistelty yksi sijoitusrahasto 31.12.2021 (ei yhtään vuonna 2019).

Alla olevassa taulukossa varoina esitetään niiden sijoitusrahastojen arvo, joissa Ryhmällä on edellä määritetyn mukaisesti määräysvalta ja jotka on yhdistelty Ryhmän tilinpäätökseen. Velka sisältää muiden omistajien osuuden kyseisten rahastojen arvosta. Velat eivät edusta vaateita Ryhmän varoja kohtaan, ja sijoitusrahastojen varoja puolestaan voidaan käyttää vain niiden omien velkojen suorituksiin.

(1 000 euroa)	31.12.2021		31.12.2020	
	Varat yhteensä	Velat yhteensä	Varat yhteensä	Velat yhteensä
Rahastot yhteensä	75 796	13 704		

Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävät sijoitusrahasto-omistukset on Ryhmän omistuksen osalta luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Muiden omistajien osuudet varoista ja veloista arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Tiedot Säästöpankkiryhmän osuuksista osakkuus- ja yhteisyrityksissä esitetään liitteessä 24 "Sijoitukset osakkuusyhtiöissä".

LIITE 43: STRUKTUROITUJEN KONSOLIDOIMATTOMIEN YHTEISÖJEN TIEDOT

Alla olevassa taulukossa esitetään taloudellista informaatiota niistä strukturoiduista yhteisöistä, joita ei konsolidoida Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen, sekä Ryhmän sijoitus näihin yhteisöihin ja maksimitappioriski. Kyseiset yhteisöt ovat Säästöpankkiryhmään kuuluvan Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimia sijoitusrahastoja.

Sp-Rahastoyhtiö hallinnoi yhteensä 32 sijoitusrahastoa. Ryhmällä on sijoituksia 6 (10) rahastossa. Yksi (ei yhtään vuodenna 2020) rahasto on konsolidoitu Ryhmän tilinpäätökseen 31.12.2021. Alla esitetyt rahastojen velat edustavat osuudenomistajien velkoja sekä Ryhmään kuuluville yhteisöille että ulkopuolisille omistajille.

31.12.2021				
(1 000 euroa)	Varat yhteensä	Velat yhteensä	Ryhmän sijoitus	Maksimi-tappioriski
Sijoitusrahastot yhteensä	75 796	75 796	14 017	14 017

31.12.2020				
(1 000 euroa)	Varat yhteensä	Velat yhteensä	Ryhmän sijoitus	Maksimi-tappioriski
Sijoitusrahastot yhteensä	54 962	54 962	3 595	3 595

Kaikki sijoitusrahasto-omistukset on luokiteltu arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Konsolidoimattomien Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimien sijoitusrahastojen realisoitumattomat käyvän arvon muutokset, 2 692 tuhatta euroa (1 134 tuhatta euroa), sisältyvät Ryhmän tulokseen. Tilikaudella realisoituneet voitot ja

tappiot, yhteensä 359 tuhatta euroa (628) euroa sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Ryhmän maksimitappioriski kutakin strukturoitua yhteisöä kohden rajoittuu Ryhmän tekemään sijoitukseen.

LIITE 44: LÄHIPIIRITIEDOT

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on määritellyt Säästöpankkiryhmän lähipiiriin kuuluvat tahot. Säästöpankkiryhmän lähipiiriin kuuluu Ryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävät yhtiöt ja yhteisöt, osakkuusyhtiöt ja johtoon kuuluvat avainhenkilöt sekä heidän läheiset perheenjäsenensä. Lisäksi lähipiiriin kuuluu yhteisöt, joissa johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä ja/tai heidän läheisillä perheenjäsenillään on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta. Säästöpankkiryhmän johtoon

kuuluviin avainhenkilöihin luetaan Säästöpankkiliitto osk:in hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä johtoryhmän jäsenet.

Lähipiirille myönnettyt luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

2021

Liiketapahtumat lähipiirin kanssa	Johtoon kuuluvat avainhenkilöt*	Läheisyrietykset**	Osakkuusyrietykset ja yhteisjärjestelyt	Yhteensä
Varat				
Luotot	6 279	2 467	2 311	11 058
Varat yhteensä	6 279	2 467	2 311	11 058
Velat				
Talletukset	3 177	3 314	8 615	15 106
Muut velat	2 623	1 222	257	4 103
Velat yhteensä	5 800	4 537	8 872	19 209
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottositoumukset	76	235	282	593
Yhteensä	76	235	282	593
Tuotot ja kulut				
Korkotuotot	35	47	41	123
Korkokulut	-2			-3
Vakuutusmaksutuotot	35	513		548
Palkkiotuotot	3	4	1	8
Muut kulut			-4 621	-4 621
Yhteensä	71	563	-4 579	-3 945

* Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän läheiset perheenjäsenensä.

**Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöiden ja heidän läheisten perheenjäsentensä yhtiöt, joissa heillä on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta.

JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN SAAMA KOMPENSAATIO

(1 000 euroa)	2021	2020
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	5 713	4 342
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	352	
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	458	499
Yhteensä	6 524	4 841

2020

Liiketapahtumat lähipiirin kanssa	Johtoon kuuluvat avainhenkilöt*	Läheisytytykset**	Osakkuusyrytykset ja yhteisjärjestelyt	Yhteensä
Varat				
Luotot	5 009	2 667	2 227	9 903
Varat yhteensä	5 009	2 667	2 227	9 903
Velat				
Talletukset	3 130	3 745	6 317	13 192
Muut velat	1 026	2 921	198	4 145
Velat yhteensä	4 157	6 665	6 515	17 337
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottositoumukset	461	235	276	972
Yhteensä	461	235	276	972
Tuotot ja kulut				
Korkotuotot	36	46	34	116
Korkokulut	-4	-1	-1	-6
Vakuutusmaksutuotot	217	162		379
Palkkiotuotot	4	6	2	12
Muut kulut			-4 764	-4 764
Yhteensä	253	213	-4 730	-4 264

* Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän läheiset perheenjäsenensä.

** Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöiden ja heidän läheisten perheenjäsenten yhtiöt, joissa heillä on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta.

LIITE 45: TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Säästöpankkiryhmä ja Cognizant tiedottivat 1.2.2022 purkavansa vuonna 2019 allekirjoitetun peruspankkijärjestelmän uudistamiseen liittyvän sopimuksen. Cognizant maksaa Säästöpankkiryhmälle korvauksen sopimuksen purusta. Sopimuksen purkamisella on positiivinen vaikutus Säästöpankkiryhmän vuoden 2022 liikevoittoon. Säästöpankkiryhmä jatkaa määrätietoisesti peruspankkijärjestelmän kehitystyötä. Sopimuksen

purkamisella ei ole vaikutusta Säästöpankkiryhmän asiakkaiden palveluihin.

S&P Global Ratings (S&P) vahvisti 4.2.2022 Säästöpankkiryhmän keskusluottolaitoksena toimivan Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n pitkäaikaisen luottoluokituksen tasoksi A- ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasoksi A-2. Näkymät säilyivät negatiivisina.

ALLEKIRJOITUKSET

ALLEKIRJOITUKSET

Olemme hyväksyneet lain talletuspankkien yhteenliittymästä tarkoittaman Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 31.12.2021 päättyvältä tilikaudelta. Toimintakertomus ja tilinpäätös annetaan tiedoksi Säästöpankkiliitto osk:n osuuskunnan kokoukselle 10.3.2022.

Helsingissä 14.2.2022

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus

Pirkko Ahonen
hallituksen puheenjohtaja

Jari Oivo
hallituksen varapuheenjohtaja

Tuula Heikkinen
hallituksen jäsen

Eero Laesterä
hallituksen jäsen

Jaakko Ossa
hallituksen jäsen

Heikki Paasonen
hallituksen jäsen

Katarina Segerståhl
hallituksen jäsen

Ulf Sjöblom
hallituksen jäsen

Hannu Syvänen
hallituksen jäsen

Tomi Närhinen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 14. helmikuuta 2022.

KPMG Oy Ab

Mikko Kylliäinen
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Tilintarkastuskertomus

Säästöpankkiliitto osk:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain tarkoittaman Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021. Tilinpäätös sisältää yhdistellyn taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista.

Lausuntonamme esitämme, että yhdistelty tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Säästöpankkiryhmän taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti.

Lausuntomme on ristiriidaton Säästöpankkiliitto osk:n tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävistä yhteisöistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Säästöpankkiryhmään kuuluville yhteisöille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen liitetiedossa 14.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällytetty arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA

Saamiset asiakkailta (tilinpäätöksen liitteet 2, 3, 5 ja 16)

- Saamiset asiakkailta, yhteensä 9,6 mrd. euroa, on Säästöpankkiryhmän yhdistellyn taseen merkittävin erä muodostaen 73 % taseen loppusummasta.
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu laskentamalleihin sekä asiantuntija-arvioihin. Laskennassa käytetään oletuksia, arvioita ja johdon harkintaa, jotka koskevat erityisesti odotettavissa olevien luottotappioiden todennäköisyyttä, vakuuksien arvostamista, sekä luottoriskin merkittävän kasvun määrittämistä.
- Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan osatekijöitä päivitetään ja tarkennetaan toteutuneen luottoriskikehityksen, laskentaprosessin validoinnin ja kehittämisen sekä sääntelymuutosten ja -vaatimusten perusteella.
- Saamisten tasearvon merkittävydestä, arvostamisesta käytettävien laskentamenetelmien monimutkaisuudesta ja johdon harkinnasta johtuen saamiset asiakkailta on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.
- Olemme arvioineet saamisten kirjaus- ja arvostusperiaatteiden asianmukaisuutta sekä testanneet saamisten arvostamiseen että arvonalentumisten kirjaamiseen ja valvontaan liittyviä kontrolleja.
- Olemme arvioineet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalleja ja laskennassa käytettyjä keskeisiä oletuksia, sekä testanneet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaprosessiin ja luottoriskimalleihin liittyviä kontrolleja. Tarkastukseen on osallistunut IFRS- ja rahoitusasiantuntijoihimme.
- Olemme pyytäneet muiden Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen yhdisteltyjen yhteisöjen tilintarkastajilta lausunnon siitä, että tilinpäätökseen yhdisteltyissä yhteisöissä on noudatettu Säästöpankkiliitto osk:n antamia ohjeistuksia saamisten arvostamisesta ja IFRS 9 odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämisestä.
- Lisäksi olemme arvioineet saamia ja odotettavissa olevia luottotappioita koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Sijoitusomaisuus ja johdannaiset (tilinpäätöksen liitteet 2, 3, 18, 21, 22 ja 39)

- Sijoitusomaisuuden tasearvo on 974 milj. euroa käsittäen pääasiassa käypään arvoon arvostettavia sijoituksia. Henkivakuutustoiminnan varoihin sisältyy
- Olemme arvioineet Säästöpankkiryhmän soveltamien tilinpäätösperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta.

- muita sijoituksia, yhteensä 166 milj. euroa. Johdannaisvarat ovat yhteensä 34 milj. euroa ja johdannaisvelat 16 milj. euroa koostuen suojaustarkoituksessa pidettävistä sopimuksista. Johdannaiset arvostetaan tilinpäätöksessä käypään arvoon.
- Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla, tai jos toimivia markkinoita ei ole, Säästöpankkiryhmän omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Käyvän arvon määrittämiseen liittyy harkintaa erityisesti niiden instrumenttien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista.
 - Tarkastustoimenpiteisiimme on sisällynyt mm. käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen arvostusprosessiin liittyvien kontrollien testausta.
 - Tilinpäätöstarkastuksen yhteydessä olemme verranneet sijoitusomaisuuden arvostamisessa käytettyjä käypiä arvoja markkinanoteerauksiin ja muihin ulkopuolisiin hintalähteisiin.
 - Olemme pyytäneet Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen yhdisteltyjen yhteisöjen tilintarkastajilta lausunnon siitä, että tilinpäätökseen yhdistellyissä yhteisöissä on noudatettu Säästöpankkiliitto osk:n antamia ohjeistuksia rahoitusvarojen arvostamisesta.
 - Lisäksi olemme arvioineet sijoitusomaisuutta ja johdannaisia koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Henkivakuutustoiminnan vastuuelka (tilinpäätöksen liitteet 2, 3, 5 ja 32)

- Henkivakuutustoiminnan vastuuelka, yhteensä 1,1 mrd. euroa, on Säästöpankkiryhmän yhdistellyssä taseessa merkittävä erä, jonka määrittämisessä käytetään erilaisia laskentamenetelmiä ja vakuutusmatemaattisia oletuksia. Merkittävimmät oletukset liittyvät laskentamenetelmiin, kuolevuuteen ja korkojen kehitykseen.
- Olemme arvioineet vakuutusteknisen vastuuelan kirjaamiseen ja laskentaan liittyviä periaatteita ja prosesseja.
- Vakuutusmatemaattikkomme on osallistunut tarkastukseen ja arvioinut käytettyjen oletusten ja menetelmien asianmukaisuutta tarkastamalla käytettyjä laskuperusteita ja arvioimalla laskentamallien asianmukaisuutta vastuuelan riittävyyden varmentamiseksi.
- Lisäksi olemme käyneet läpi vastuuelan kirjanpidollisen käsittelyn oikeellisuutta ja arvioineet vastuuelkaa koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Taloudelliseen raportointiin liittyvä kontrolliympäristö ja tietojärjestelmät

- Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen oikeellisuuden kannalta keskeiset raportointiprosessit ovat järjestelmäriippuvaisia. Tietojärjestelmien merkitys on keskeinen niin jatkuvuuden ja häiriötilanteiden hallinnan kuin taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden näkökulmasta.
- Merkittävimmät riskit liittyvät tiedon eheyteen ja luottamuksellisuuteen sekä palveluiden häiriöttömyyteen.
- Taloudellisen raportoinnin tietojärjestelmäympäristöllä sekä yksittäisten tietojärjestelmien sovelluskontrolleilla on siten merkittävä vaikutus valittavaan tilintarkastustapaan.
- Olemme muodostaneet käsityksen taloudelliseen raportointiin liittyvistä tietojärjestelmistä ja niiden kontrolliympäristöstä sekä testanneet niihin liittyvien sisäisten kontrollien tehokkuutta mm. ulkoisilta palveluorganisaatioilta saatujen varmennusraporttien avulla.
- Tarkastustoimenpiteisiimme on sisällynyt merkittävässä määrin aineistotarkastustoimenpiteitä sekä data-analyysejä taloudellisen raportoinnin eri osa-alueisiin liittyen.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisesta siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti liitetiedoissa tarkemmin kuvatulla tavalla ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan Säästöpankkiryhmän kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos Säästöpankkiryhmä aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää

havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon Säästöpankkiryhmän sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä Säästöpankkiryhmän kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei Säästöpankkiryhmä pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä Säästöpankkiryhmään kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksestä. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.
- Perehdymme Säästöpankkiryhmän jäsenyhteisöjen noudattamiin tilinpäätösperiaatteisiin sekä jäsenyhteisöjen tilintarkastuskertomuksiin, jotka on annettu Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen tarkastusta varten.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet osuuskuntakokouksen valitsemana tilintarkastajana 13.3.2014 alkaen yhtäjaksoisesti 8 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntonne ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 14. helmikuuta 2022

KPMG OY AB

Mikko Kylliäinen
KHT

Säästöpankki